

รายงานการส่งเสริมความรู้ ด้านกฎหมายการศึกษาและ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

สำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เป็นภารกิจที่สำคัญของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในการที่จะเพิ่มประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ ลดความขัดแย้ง ความเหลื่อมล้ำ และการละเมิดกฎหมาย รวมทั้งลดการปฏิบัติงานที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายอันจะนำไปสู่การร้องเรียน การฟ้องร้องคดีต่อศาลปกครอง และเพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของประเทที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก ซึ่งมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษาเป็นจำนวนมาก ที่จำเป็นต้องเสริมสร้างความรู้ เพื่อให้ทุกฝ่ายรับรู้ เข้าใจและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามที่มีกฎหมายกำหนด สามารถสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้การปฏิรูปการศึกษาของชาติบรรลุผลสำเร็จต่อไป

ในการดำเนินการส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ หน่วยงานหลักของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน โดยมีกลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย นักกฎหมายการศึกษาของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา และประชาชนทั่วไป ซึ่งได้ดำเนินงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่ การจัดประชุมสัมมนา และคลิปวิดีโอเผยแพร่ผ่านทางระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทุกรูปแบบ

ในการดำเนินการนี้ได้รับความอนุเคราะห์อย่างดีจากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และได้เสนอความคิดเห็นเพื่อนำไปปรับปรุงการดำเนินงานให้ดีขึ้น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศต่อไป

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์	๑
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๒
บทที่ ๒ แนวคิดทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง	๓
แนวทางการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาของประเทศไทย	๓
ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาของไทย	๖
บทที่ ๓ ขอบเขตและวิธีการดำเนินงาน	๑๐
ขอบเขตการดำเนินงาน	๑๐
วิธีการดำเนินงาน	๑๑
บทที่ ๔ ผลการดำเนินงาน	๑๒
กฎหมายกับการศึกษา	๑๒
แนวทางการพัฒนากฎหมายเพื่อสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษา	๑๔
การศึกษาเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	๑๖
การบริหารงานบุคคลภาครัฐ	๑๘
พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐	๒๘
และที่แก้ไขเพิ่มเติมและพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒	
ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.	๓๔
บทที่ ๕ สรุปผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ	๔๔
สรุปผลการดำเนินงาน	๔๔
ข้อเสนอแนะจากวิทยากรและผู้ทรงคุณวุฒิ	๔๕
ข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมโครงการ	๔๕
ภาคผนวก	๔๖
คณะวิทยากรและผู้ทรงคุณวุฒิ	๔๗
รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ	๔๘
คณะผู้จัดทำ	๖๘

บทสรุปผู้บริหาร

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยสำนักพัฒนากฎหมายการศึกษาได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งได้ดำเนินโครงการโดยการจัดประชุมสัมมนาให้ความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้เข้าร่วมประชุม วิทยากรและผู้ทรงคุณวุฒิ ในพื้นที่ ๔ ภูมิภาคทั่วประเทศ รวมทั้งยังได้มีการเผยแพร่คลิปวิดีโอสรุปสาระสำคัญของกฎหมาย ผ่านช่องทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา www.onec.go.th โดยสรุปเนื้อหาได้ ดังนี้

๑. กฎหมายกับการศึกษา

การจัดทำกฎหมายเพื่อการขับเคลื่อนการศึกษาของประเทศจำเป็นต้องสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันและอนาคตโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้ก้าวไปในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับสภาพการณ์และบริบทแวดล้อมที่มีผลต่อการจัดการศึกษา ทั้งการเปลี่ยนแปลงของโลกเข้าสู่ยุค “VUCA World” ซึ่งเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ ทั้งเทคโนโลยีและการแข่งขันทางเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอก ซึ่งส่งผลกระทบต่อโดยตรงกับทั้งการศึกษาและการดำรงชีวิต เพื่อให้เกิดความคล่องตัวที่จะรองรับความหลากหลายทั้งในมิติของการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การส่งเสริม การสนับสนุนการศึกษาของทุกภาคส่วน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ยกย่องคุณภาพการศึกษา สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ สร้างเสริมให้ระบบการศึกษามีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนสร้างเสริมธรรมาภิบาลของระบบการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงมีภารกิจที่สำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งคือ การจัดทำกฎหมายการศึกษา ซึ่งถือเป็น “**ธรรมนุญการศึกษา**” เพื่อให้ประชาชนทุกช่วงวัยตั้งแต่แรกเกิด วัยเรียน/วัยรุ่น วัยแรงงาน ไปจนถึงวัยผู้สูงอายุ ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาชาติอย่างมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยมุ่งปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยในทุกช่วงวัยให้มีความพร้อมต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑

เรื่องเครือข่ายการศึกษาซึ่งเรื่องนี้ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติจะมีสมาชิกของจังหวัดที่จะทำงานเรื่องการศึกษาาร่วมกัน ด้วยเหตุนี้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงขอเชิญชวนท่านมาร่วมกันดำเนินการ เพราะถือว่าท่านคือเพื่อนร่วมทาง เพื่อที่จะช่วยผลักดันเรื่องการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ เดินหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ และยอมรับว่าสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาไม่สามารถทำงานเพียงลำพังได้ จึงต้องมีเครือข่ายในการทำงานเชื่อมโยงบุคลากรในพื้นที่ต่อไป เพื่อจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงไปสู่การพัฒนาการศึกษาในประเทศ

การทำงานในเรื่องกฎหมาย จะทำอย่างไรให้กฎหมายที่เกี่ยวข้องนำไปสู่การปฏิบัติได้และเหมาะสม กฎหมายทุกฉบับจะต้องออกรับฟังความคิดเห็น เพราะฉะนั้นการรับฟังความคิดเห็น จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง และการรับฟังความคิดเห็นในทุกวันนี้อาจจะต้องมีการเปลี่ยนรูปแบบ เป็นรูปแบบ face-to-face และ online ให้เป็นไปตามความเปลี่ยนแปลงของโลก

๒. แนวทางการพัฒนากฎหมายเพื่อสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษา

กฎหมายมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีคุณภาพและนำความรู้ไปดำรงชีวิตอย่างดียิ่งขึ้น สิ่งที่สำคัญคือ การนำกฎหมายไปใช้ กฎหมายทางการศึกษา เป็นกฎหมายใหญ่ (กฎหมายแม่) ที่ใช้ในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และได้มีการปรับปรุงเป็นระยะจนถึงปัจจุบัน ระยะเวลาในการใช้งานตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๒ – ๒๕๖๗ เป็นระยะเวลา ๒๕ ปี ถ้าเปรียบเสมือนคนก็ถึงวัยเป็นหนุ่มพอดี แต่ถ้าดูในบริบทในการใช้งานยังไม่ถึงที่สุด ทุกคนคงทราบดีว่าพระราชบัญญัติการศึกษา ได้มีการปรับเปลี่ยนแก้ไขและยกร่างใหม่จนทำไปถึงกระบวนการของรัฐสภาแต่แล้วก็ไม่สามารถผ่านรัฐสภาได้

การจัดทำร่างกฎหมายต่าง ๆ จะมาจาก ๓ เส้นทาง คือ

๑. ฝ่ายนิติบัญญัติสมาชิกผู้แทนราษฎรผ่านบัญญัติธรรมในนามพรรคร่วมรัฐบาลของสมาชิกทั้งรัฐสภา

๒. คณะรัฐมนตรีหรือฝ่ายรัฐบาลที่จะจัดทำกฎหมายเพื่อที่จะเสนอไปยังรัฐสภาพิจารณาเห็นชอบ

๓. ภาคประชาชนเพื่อที่จะได้มีส่วนร่วมในการจัดทำร่างกฎหมายและเสนอไปยังรัฐสภาต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา จะได้พิจารณาดำเนินการ

นายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้กระทรวงศึกษาธิการจัดทำร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ที่จะเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ผู้รับผิดชอบในการจัดทำร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ตามภารกิจบทบาทหน้าที่ตามกฎหมาย คือ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้มีการประชุมคณะกรรมการสภาการศึกษาและมีมติว่าให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาไปรับฟังความคิดเห็น และเสนอร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... เข้าสู่รัฐมนตรีต่อไปนอกจากกฎหมายแม่บทแล้วยังมีกฎหมายลูกและกฎหมายหลาน เมื่อมีพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่เป็นกฎหมายใหญ่ (กฎหมายแม่บท) คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และยังมีกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติอื่น ๆ อีกประมาณ ๒๐ ฉบับ ตัวอย่างเช่น

๑. พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒

๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖

๓. พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖

บทบาทและภารกิจที่สำคัญของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเปรียบเหมือนเสนาธิการเป็นมันสมองของรัฐบาลว่าด้วยเรื่องของการศึกษาและการเรียนรู้ รวมทั้งนโยบายการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ และทางด้านกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ เป็นส่วนที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในฐานะฟันเฟืองอีกหนึ่งฟันเฟืองที่จะร่วมคิด ขับเคลื่อน และดำเนินการ เพื่อนำเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อออกมาเป็นข้อสั่งการให้ถือปฏิบัติในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

๓. การศึกษาเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

การศึกษาเป็นสิ่งที่มนุษย์เรานั้นควรมีกันทุกคนและมันเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น และสำคัญมากในชีวิตประจำวันมันเหมือนคำพูดที่ว่า “ การเรียนรู้การศึกษานั้นก็เหมือนชีวิตเราและชีวิตก็เหมือนกับการศึกษาเช่นเดียวกัน ” เพราะทั้งชีวิตเราสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้และนำมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในชีวิตของเราเอง นอกจากจะช่วยให้มีความรู้แล้วยังช่วยให้รู้จักเข้าสังคมและพัฒนาตัวเองเพื่อจะได้นำไปใช้ประโยชน์ในหลาย ๆ ด้าน โดยระบบการศึกษาเราควร เปลี่ยนระบบให้เหมาะกับตัวเด็กและคนที่เรียนได้พัฒนาตัวเองให้ได้มากที่สุด เพราะอย่างน้อยคนเราก็ไม่ได้ถนัดในด้านที่เหมือนกันการเรียนจึงควรที่จะมีอะไรที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนนั้นได้ใช้ศักยภาพทางด้านที่ถนัดเพื่อนำไปพัฒนาต่อยอดและเป็นประโยชน์ต่อประเทศอีกด้วย

การเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญมากไม่ว่าจะอยู่ในช่วงวัยไหนก็ตาม เพราะมันเป็นการวางรากฐานที่ดีที่จะสร้างเด็กให้เติบโตขึ้นมาแล้วเป็นไปในแนวทางที่เลือก ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับการเรียนรู้และเหมือนเป็นการปูทางทั้งความคิด การใช้ชีวิตและสติปัญญา สิ่งที่สำคัญและดีที่สุดในของการสอนเด็กคือการสอนให้เด็กทุกคนเติบโตขึ้นมาเป็นคนดีที่มีความพร้อมในการเข้าร่วมกับสังคมทั้งร่างกายและจิตใจ

การศึกษาที่ดีนั้นจะมุ่งเพื่อให้พัฒนาคุณภาพของความรู้และการเรียนรู้เพื่อให้พร้อมที่จะใช้ประโยชน์ และมีบทบาทในสังคมที่ดีและหน้าที่ในฐานะพลเมืองที่ดีจึงต้องได้รับการเรียนรู้ที่ถูกต้องได้รู้จักเปลี่ยนแปลง ป้องกันเพื่อปรับตัวจะได้อยู่ในสังคมได้หากสังคมได้ วัตถุประสงค์คือต้องการให้ผู้เรียนนั้นได้หาความรู้ด้วยตัวเอง และพัฒนาตัวเองเพื่อให้ได้ความรู้ที่ใหม่และรู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตัวเองเพื่อที่จะได้ใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตของตัวเองด้วย แม้ว่าเกิดปัญหา ก็สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้เพื่อที่จะได้แก้ปัญหาได้ทันท่วงทีและจะได้มีคุณธรรมเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการปลูกฝัง เพราะว่าการที่มีคุณธรรมนั้นจะส่งผลต่อสังคมโดยตรงจะได้มีการแสดงออกทางสังคมที่ดีและเหมาะสม

๔. การบริหารงานบุคคลภาครัฐ

การบริหารงานบุคคล ต้องคำนึงถึงระบบคุณธรรม และศาลปกครองนำระบบคุณธรรม มาใช้ในการพิจารณาตัดสินคดี ทั้งนี้ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลทุกฉบับ ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยยึดถือระบบคุณธรรม ทั้งสิ้น

ระบบคุณธรรม คือ ระบบบริหารงานบุคคลที่ใช้หลักความสามารถ ความเสมอภาค ความยุติธรรม ปราศจากการแทรกแซงใด ๆ ในการบริหารงานบุคคลทุกกรณี ไม่ว่าจะเป็นการสรรหา การบรรจุ แต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน และการพ้นจากตำแหน่งหน้าที่การงาน

ระบบคุณธรรมประกอบด้วย

(๑) **หลักความเสมอภาค** เป็นหลักที่ให้สิทธิแก่บุคคลโดยเท่าเทียมกัน กล่าวคือ ทุกคนที่มีคุณสมบัติและมีความรู้ความสามารถ ย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันในการเข้ารับการสรรหาเข้าทำงาน และเมื่อปฏิบัติงานที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเดียวกัน หรือคล้ายกัน ก็จะได้รับเงินเดือนเท่ากัน นอกจากนี้ พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ทุกคนจะได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกันโดยระเบียบและมาตรฐานเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการบรรจุ แต่งตั้ง การย้าย การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง และการดำเนินการทางวินัย

(๒) **หลักความสามารถ** ความรู้ความสามารถเป็นสาระสำคัญในการคัดเลือกบุคคล เข้าปฏิบัติงาน ต้องให้ผู้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งมากที่สุด ดังนั้น การสอบแข่งขันหรือการสอบคัดเลือก จึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะได้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถ วิธีการเช่นนี้ยังนำไปใช้กับการเลื่อนตำแหน่งด้วย

(๓) **หลักความมั่นคง** ผู้ปฏิบัติงานทุกคนต้องมีความมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่ มีหลักประกันที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย มิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกออกจากราชการโดยไม่มีความผิด ความมั่นคงจะมีผล ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ นอกจากนี้ ยังได้รับสวัสดิการต่าง ๆ ในระหว่างที่ปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงการได้รับบำเหน็จบำนาญเมื่อออกจากราชการ

(๔) **หลักความเป็นกลางทางการเมืองโดยไม่ถูกแทรกแซงหรืออยู่ภายใต้อิทธิพลของนักการเมือง** อย่างไรก็ตาม ข้าราชการต้องปฏิบัติงานตามนโยบายของรัฐบาลอย่างเต็มกำลังความสามารถ ทั้งนี้ ต้องถือว่า นโยบายของรัฐบาลนั้น เป็นการแสดงออกโดยเจตนาของประชาชน และเมื่อรัฐบาลชุดใดเข้ามาบริหารประเทศ ข้าราชการซึ่งเป็นกลไกของรัฐบาลต้องปฏิบัติตามนโยบายนั้นๆ เมื่อคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นองค์กรสูงสุดที่มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดินตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หน่วยงานทางปกครองก็ต้องปฏิบัติตามนโยบายของคณะรัฐมนตรี การกำหนดหลักเกณฑ์เรื่องใดที่ไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีย่อมถือว่าเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๕. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งคอมพิวเตอร์ที่ว่านี้ก็เป็นได้ทั้งคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สมาร์ทโฟน รวมถึงระบบต่าง ๆ ที่ถูกควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์ด้วย ซึ่งเป็นกฎหมายเพื่อป้องกัน ควบคุมการกระทำความผิดที่จะเกิดขึ้นได้จากการใช้คอมพิวเตอร์ หากใครกระทำความผิดตาม พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์นี้ ก็จะต้องได้รับการลงโทษ

พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีอยู่ ๒ หมวด โดยหมวด ๑ มีมาตราที่ควรสนใจทั้งหมด ๑๑ มาตรา ดังนี้

มาตรา ๕ การเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบ ตัวอย่างเช่น การแฮคเกอร์ เข้าไปดูข้อมูลคอมพิวเตอร์คนอื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต การใช้ username / password ของผู้อื่น Login เข้าสู่ระบบ โดยไม่ได้รับการอนุญาต ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน ๖ เดือน ปรับไม่เกิน ๑ หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙ การนำไฟล์อันตราย เช่น ไวรัส มัลแวร์ มาสู่คอมพิวเตอร์ของเพื่อน หรือคนรู้จัก จนระบบคอมพิวเตอร์เสียหาย การแฮคเกอร์ เข้าไปดูข้อมูลคอมพิวเตอร์คนอื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต การใช้ username / password ของผู้อื่น Login เข้าสู่ระบบ โดยไม่ได้รับการอนุญาต ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน ๕ ปี ปรับไม่เกิน ๑ แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑ มาตราที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับพ่อค้าแม่ค้าออนไลน์ เพราะเกี่ยวข้องกับการโปรโมทสินค้าบนอินเทอร์เน็ต โดยการกระทำที่อาจผิด พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีดังนี้ การส่งข้อมูลหรืออีเมลล์ก่อความรำคาญ (สแปม) เพื่อขายสินค้าหรือบริการ จนผู้รับเกิดความเดือดร้อนรำคาญ โดยไม่มีปมให้กดยกเลิกการรับอีเมลล์ การฝากร้านในแอปพลิเคชัน เฟซบุ๊ก หรืออินสตาแกรม หรือตึกตอก แบบรัว ๆ ซ้ำไปซ้ำมา โดยเจ้าของเพจไม่ได้อนุญาต จนเกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่เจ้าของเพจหรือผู้พบเห็น ต้องระวางโทษ ปรับไม่เกิน ๒ แสนบาท

มาตรา ๑๒ กระทำการทำลาย แก้วไข หรือ รบกวนข้อมูลหรือระบบคอมพิวเตอร์ ของระบบ สาธารณะ หรือ ความมั่นคง เช่น เจาะเข้าระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งความคุมไฟฟ้าในนครหลวง และสั่งดับไฟฟ้า ทั่วเมือง อันก่อให้เกิดความวุ่นวายและมีผลกระทบเป็นวงกว้าง ต้องระวางโทษ ปรับไม่เกิน ๒ แสนบาท

มาตรา ๑๓ จำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งเพื่อนำไปใช้กระทำความผิด ตัวอย่างเช่น เป็นผู้จำหน่ายชุดคำสั่งที่ใช้ในการเจาะระบบ หรือ รบกวนข้อมูลคอมพิวเตอร์ เช่น โปรแกรมทำ BOTNET หรือ DOS (Denial of Service) ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน ๕ ปี เดือน ปรับไม่เกิน ๒ หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔ โปสต์หรือแชร์ ข้อมูลปลอม ไม่เป็นความจริง หลอกลวง (อย่างเช่น แม่ค้าออนไลน์ โปสต์หลอกลวงเพื่อเก็บเงินลูกค้า แต่ไม่มีการส่งมอบสินค้าจริง โฆษณาธุรกิจลูกโซ่ที่หลอกลวงเอาเงินลูกค้า โปสต์ข่าวปลอม เป็นต้น) การกด like & Share ข่าวหรือข้อมูลปลอม อันเป็นการให้เพื่อนใน social network ได้เห็นข้อมูลดังกล่าวด้วย ก็ถือเป็นความผิดตาม พรบ คอมพิวเตอร์ มาตรา ๑๔ เช่นกัน เป็นแอดมินเพจที่ปล่อยให้ มีข่าวหรือข้อมูลปลอมเผยแพร่ในเพจตัวเอง โดยมีได้ทำการลบทิ้ง โปสต์หรือเผยแพร่ภาพเปลือย ภาพลามกอนาจาร ของคนรู้จัก หรือ คนรักเก่า อันเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความอับอาย หรือเสียหาย บทลงโทษหากเป็นการกระทำ ที่ส่งผลถึงประชาชน ต้องได้รับโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี ปรับไม่เกิน ๑ แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และหากเป็นกรณี ที่เป็นการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ต้องได้รับโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี ปรับไม่เกิน ๖ แสนบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ (แต่ในกรณีอย่างหลังนี้สามารถยอมความกันได้)

มาตรา ๑๖ กระทำการเผยแพร่ภาพที่สร้างขึ้น หรือภาพตัดต่อ อันเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับการดู หมิ่น อับอาย หรือเสียชื่อเสียง ตัวอย่างเช่น เผยแพร่ข้อมูลเยาวชน โดยไม่มีการปกปิดตัวตนของเยาวชนท่านนั้น โดยตามกฎหมาย หากเปิดเผยตัวตนเยาวชนสู่สาธารณะ อาจทำให้ใช้ชีวิตในสังคมลำบาก อาจถูกดูหมิ่น เกลียดชัง เผยแพร่ภาพของผู้เสียชีวิต อันส่งผลให้พ่อแม่หรือคู่สมรสของผู้ตาย เกิดความอับอาย ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน ๓ ปี เดือน ปรับไม่เกิน ๒ แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.๒๕๖๒ หรือ PDPA

PDPA หรือ พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ จะมีบทบาทในการคุ้มครอง และให้สิทธิที่เราควรมีต่อข้อมูลส่วนบุคคลของเราเองได้ รวมไปถึงการสร้างมาตรฐานของบุคคลหรือนิติบุคคล ในการเก็บข้อมูลส่วนบุคคล, รวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล, ใช้ข้อมูลส่วนบุคคล หรือเพื่อการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ก็ตาม ซึ่งล้วนแล้วเกี่ยวข้องกับกฎหมายฉบับนี้ที่จะต้องปฏิบัติตาม หากผู้ใดหรือองค์กรใดไม่ปฏิบัติตาม ย่อมมีบทลงโทษตามกฎหมายตามมา ซึ่งบทลงโทษของ PDPA สำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามนั้น มีทั้งโทษทางแพ่ง โทษทางอาญา และโทษทางปกครองด้วย

ข้อมูลส่วนบุคคล คือ ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่สามารถระบุตัวบุคคลนั้นได้ ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม แต่จะไม่นับรวมข้อมูลของผู้ที่เสียชีวิตไปแล้ว ข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data) ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล หรือชื่อเล่น / เลขประจำตัวประชาชน, เลขหนังสือเดินทาง, เลขบัตรประกันสังคม, เลขใบอนุญาตขับขี่, เลขประจำตัวผู้เสียภาษี, เลขบัญชีธนาคาร, เลขบัตรเครดิต (การเก็บเป็นภาพสำเนาบัตรประชาชนหรือสำเนาบัตรอื่น ๆ ที่มีข้อมูลส่วนบุคคล ที่กล่าวมาย่อมสามารถใช้ระบุตัวบุคคลได้โดยตัวมันเอง จึงถือเป็นข้อมูลส่วนบุคคล) / ที่อยู่, อีเมล, เลขโทรศัพท์ / ข้อมูลอุปกรณ์หรือเครื่องมือ เช่น IP address, MAC address, Cookie ID / ข้อมูลทางชีวมิติ (Biometric) เช่น รูปภาพใบหน้า, ลายนิ้วมือ, फिल्मเอกซเรย์, ข้อมูลสแกนม่านตา, ข้อมูลอัตลักษณ์เสียง, ข้อมูลพันธุกรรม / ข้อมูลระบุทรัพย์สินของบุคคล เช่น ทะเบียนรถยนต์, โฉนดที่ดิน / ข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงไปยังข้อมูลข้างต้นได้ เช่น วันเกิดและสถานที่เกิด, เชื้อชาติ, สัญชาติ, น้ำหนัก, ส่วนสูง, ข้อมูลตำแหน่งที่อยู่ (location), ข้อมูลการแพทย์,

ข้อมูลการศึกษา, ข้อมูลทางการเงิน, ข้อมูลการจ้างงาน / ข้อมูลหมายเลขอ้างอิงที่เก็บไว้ในไมโครฟิล์ม แม้ไม่สามารถระบุไปถึงตัวบุคคลได้ แต่หากใช้ร่วมกับระบบดัชนีข้อมูลอีกระบบหนึ่งก็จะสามารถระบุไปถึงตัวบุคคลได้ / ข้อมูลการประเมินผลการทำงานหรือความเห็นของนายจ้างต่อการทำงานของลูกจ้าง / ข้อมูลบันทึกต่าง ๆ ที่ใช้ติดตามตรวจสอบกิจกรรมต่าง ๆ ของบุคคล เช่น log file / ข้อมูลที่สามารถใช้ในการค้นหาข้อมูลส่วนบุคคลอื่นในอินเทอร์เน็ต

เราสามารถแบ่งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล ในกฎหมาย PDPA ได้ ๓ ประเภท ได้แก่

๑. เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Data Subject) คือ บุคคลที่ข้อมูลสามารถระบุไปถึงได้

๒. ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (Data Controller) คือ บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจ เกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

๓. ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (Data Processor) คือ บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งดำเนินการเกี่ยวกับ การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ตามคำสั่งหรือในนามของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งดำเนินการดังกล่าวไม่เป็นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.๒๕๖๒ จะให้สิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Data Subject Right) สรุปได้ดังต่อไปนี้

สิทธิได้รับการแจ้งให้ทราบ การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบ ก่อนหรือในขณะที่เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล โดยมีรายละเอียดการแจ้งให้ทราบ เช่น เก็บข้อมูลส่วนบุคคลอะไรบ้าง, วัตถุประสงค์การเก็บข้อมูล, การนำไปใช้หรือส่งต่อไปมิให้ใครบ้าง, วิธีเก็บข้อมูลอย่างไร, เก็บข้อมูลนานแค่ไหน, วิธีขอการเปลี่ยนแปลง แก้ไข เพิกถอนข้อมูลส่วนบุคคลที่ไปสามารถทำได้บ้าง

สิทธิขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล มีสิทธิขอเข้าถึงและขอรับสำเนาข้อมูลส่วนบุคคล หรือขอให้เปิดเผยถึงการได้มาของข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวที่ตนไม่ได้ให้ความยินยอมได้

สิทธิคัดค้านการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิคัดค้านการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนเมื่อใดก็ได้ แต่ต้องไม่ขัดด้วยกฎหมายที่สำคัญยิ่งกว่า หรือขัดต่อสิทธิการเรียกร้องตามกฎหมาย หรือข้อมูลส่วนบุคคลนั้นเป็นไปเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สถิติ ทั้งนี้ เจ้าของข้อมูล ยังมีสิทธิขอให้ลบหรือทำลาย สิทธิในการเพิกถอนความยินยอม สิทธิในการขอให้ระงับการใช้ข้อมูล สิทธิในการขอให้แก้ไขข้อมูลส่วนบุคคล และสิทธิในการขอให้โอนข้อมูลส่วนบุคคล โดยการ行使สิทธินั้นต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย สัญญา หรือละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น และผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล จะสามารถรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผย ข้อมูลส่วนบุคคล ก็ต่อเมื่อได้รับ คำยินยอม (Consent) จากเจ้าของข้อมูลด้วย

๖. ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ....

กฎหมายฉบับนี้จะทำให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ และได้รับการส่งเสริมให้มีการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งให้มีความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ยกกระดับคุณภาพการศึกษา และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตลอดจนส่งเสริมให้การใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างเสริมธรรมาภิบาลของระบบการศึกษา รวมทั้งเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและการจัดการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

และแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในอนาคต อันจะส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ มีความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้นต่อไป

ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... แบ่งออกเป็น ๗ หมวด และบทเฉพาะกาลรวมจำนวน ๑๑๐ มาตรา มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาตามร่างพระราชบัญญัตินี้ต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการพัฒนาบุคคลให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมเป็นคนดี มีวินัย รู้จักสิทธิควบคู่กับหน้าที่และความรับผิดชอบ ภูมิใจและตระหนักในความสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิตที่สอดคล้องและเท่าทันพัฒนาการของโลก มีโอกาสพัฒนาความถนัดของตนให้เกิดความเชี่ยวชาญได้ มีสำนึกในความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างผาสุก ในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว การจัดการศึกษาต้องพัฒนา ฝึกฝน และบ่มเพาะให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะที่ดี ก่อเกิดเป็นสมรรถนะที่นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตและการทำงานได้อย่างบูรณาการกัน

หมวด ๒ สถานศึกษา หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาต้องจัดให้มีสถานศึกษาของรัฐให้เพียงพอ มีสภาพและสิ่งแวดล้อมและสภาวะที่ปลอดภัย มีสถานที่ อุปกรณ์ ครู และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาครบถ้วนตามความจำเป็น ทั้งนี้ สถานศึกษาของรัฐอาจเป็นนิติบุคคลได้ตามที่มีกฎหมายกำหนด โดยอาจจัดให้มีระบบการวัดผลและประเมินผลสำหรับผู้ซึ่งประสงค์จะได้หนังสือรับรอง ประกาศนียบัตร หรือ วุฒิบัตร หรือสะสมเพื่อรับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือปริญญาได้ การจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษาของรัฐซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าจำนวนเงินขั้นต้นในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

หมวด ๓ ครูและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ครูมีหน้าที่เฝ้าอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ พัฒนาทักษะ สร้างนิสัย และสมรรถนะ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายตามระดับช่วงวัย ซึ่งนอกจากวิธีการสอน ให้ใช้วิธีการอบรม บ่มเพาะ ชี้แนะ สร้างแรงบันดาลใจ ครูต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ยกเว้นครู ซึ่งจัดกระบวนการเรียนรู้ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา หรือผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านและจัดกระบวนการเรียนรู้วิชาหนึ่งวิชาใดเป็นการเฉพาะตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยครูต้องเข้ารับการพัฒนาตามรอบระยะเวลาที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการนั้น ให้ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาของรัฐได้รับเงินเดือน เงินวิทยฐานะ เงินประจำตำแหน่ง และค่าตอบแทนอื่นตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้บุคลากรทางการศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง หรือค่าตอบแทนอื่นตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้บริหารสถานศึกษาอาจมีชื่อตำแหน่งเรียกเป็นอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการนั้นได้

ให้มี “ครูสภา” มีหน้าที่และอำนาจในการออก การพักใช้ และการเพิกถอนใบรับรองการประกอบวิชาชีพครู ดูแล ส่งเสริม ช่วยเหลือด้านสวัสดิการ และประโยชน์อื่นใด รวมตลอดทั้งการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ครู และหน้าที่อื่นที่จำเป็นประโยชน์ต่อครู มีการกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางเกี่ยวกับระบบการติดตามและประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของรัฐ

หมวด ๔ การจัดการศึกษา ส่วนที่ ๑ ระบบการศึกษา ได้แบ่งออกเป็นสามระบบ ได้แก่ การศึกษาเพื่อคุณวุฒิตามระดับ การศึกษาเพื่อการพัฒนาตนเอง และการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่วนที่ ๒ หลักสูตรและการประเมินผล ได้กำหนดให้การจัดหลักสูตรต้องมุ่งให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนมีสมรรถนะ และบรรลุเป้าหมายตามระดับช่วงวัย กำหนดให้มีสถาบันพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้เป็นหน่วยงานของรัฐในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่และอำนาจที่เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสมรรถนะ การฝึกอบรมและพัฒนาครู ทั้งนี้สถานศึกษาอาจจัดให้มีหลักสูตรของสถานศึกษาเป็นการเฉพาะได้

หมวด ๕ หน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ (ร่างมาตรา ๖๗ ถึงร่างมาตรา ๗๘)

ส่วนที่ ๑ การกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษา ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกระทรวงศึกษาธิการในการจัดการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน และอุดหนุนการจัดการศึกษาของหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และบุคคลหนึ่งบุคคลใด ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกระทรวงอื่นที่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ สำหรับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน ให้ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้พัฒนาคุณภาพและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีการกำกับดูแลตามความเหมาะสม

ส่วนที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา กำหนดให้กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่จัดการศึกษา หรือเอกชนซึ่งมีสิทธิในการจัดการศึกษา ต้องดำเนินการจัดการศึกษาให้ได้ผลตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามที่คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติกำหนด

ส่วนที่ ๓ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการศึกษา ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ จัดให้มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อประโยชน์ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา การจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษา และการบริหารจัดการการศึกษาของชาติ และกำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก เกี่ยวกับสถานศึกษา คุณภาพการศึกษา ทางเลือกและโอกาสในการเข้าศึกษา และการดำเนินการด้านอื่นที่จำเป็น

หมวด ๖ แผนการศึกษาแห่งชาติและทรัพยากรเพื่อการศึกษา กำหนดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ ที่สอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ และให้มีการทบทวนความเหมาะสมของแผนการศึกษาแห่งชาติทุกห้าปี ทั้งได้กำหนดให้รัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำ และโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการรับส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม การสื่อสารดิจิทัล อินเทอร์เน็ต และการสื่อสารในรูปแบบอื่น เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษา

หมวด ๗ กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธานกรรมการคนหนึ่ง โดยให้เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่และอำนาจ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติมอบหมาย

บทที่ ๑

บทนำ

๑. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นับแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ประกาศใช้บังคับมาจนถึงปัจจุบันได้มีการตรากฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาภายใต้หลักการแห่งรัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้ขึ้นหลายฉบับ ที่สำคัญได้แก่ พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ และมีการจัดทำร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... เพื่อใช้เป็นธรรมนูญด้านการศึกษา และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษาอีกหลายฉบับ

รัฐธรรมนูญและกฎหมายการศึกษาเหล่านี้ได้วางหลักในการจัดการศึกษาตามปรัชญาแนวคิดที่สำคัญหลายประการ ได้แก่ ๑) การมีโอกาเสมอภาคเท่าเทียมกันในการศึกษา ๒) การจัดระบบการศึกษาที่หลากหลายทั้งในระบบ นอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสศึกษาฝึกฝนตนเองอย่างต่อเนื่องได้ตลอดชีวิต ๓) การสนับสนุนส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ภาคธุรกิจและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชาติ ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ของบุคคลให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลก เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ประชาชนไทยสามารถพัฒนาระบบเศรษฐกิจและยกระดับสังคมไปสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based Economy) ที่ยั่งยืนได้ในอนาคต

ปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งในการปฏิรูปการศึกษาก็คือ กฎหมายการศึกษาซึ่งเป็นเครื่องมือในการกำหนดกรอบทิศทางและแนวทางในการดำเนินการ ทั้งเรื่องการบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ จำเป็นจะต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัดจากผลการประเมินการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นจำนวนมากที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญของกฎหมาย และไม่ทราบเจตนารมณ์ในการกำหนดบทบัญญัติของกฎหมาย อีกทั้งกฎหมายในลำดับรองที่ออกมาเพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายแม่บทก็ไม่มี ความชัดเจน และมีจำนวนมากเกินไป อันส่งผลให้มีการปฏิบัติงานไม่สอดคล้องกฎหมายและนำไปสู่การร้องเรียน การฟ้องร้องต่อศาลปกครอง

การดำเนินการปฏิรูปการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการต้องรับผิดชอบหลักนั้นก็มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องจำนวนมากที่จำเป็นต้องมีการบังคับใช้ให้เกิดประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติทั้งในส่วนกลางและในระดับพื้นที่ ทุกฝ่ายสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด โดยสามารถสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้การปฏิรูปการศึกษาของชาติบรรลุผลสำเร็จต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

๑. เพื่อส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา เช่น
  - ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ....
  - ร่าง พระราชบัญญัติการบริหารข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา พ.ศ. ....
  - ร่าง พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา (องค์การ

มหาชน) พ.ศ. ....

๒. เพื่อส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษา

- พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไข

เพิ่มเติม

- พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒

- พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

- พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไข

เพิ่มเติม

๓. เพื่อการบูรณาการความร่วมมือ โดยการสร้างเครือข่ายการพัฒนาการศึกษาในระดับพื้นที่ตามกฎหมายการศึกษาและแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

๓. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อให้องค์กรหลักและองค์กรในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาธิการภาค ศึกษาธิการจังหวัด ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา นิตินกรและผู้ปฏิบัติงานด้านกฎหมาย องค์กรเอกชน องค์กรท้องถิ่น และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา ใน ๔ ภูมิภาคทั่วประเทศ

๑. การบังคับใช้กฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

๒. เกิดความรู้ความเข้าใจในกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายการศึกษาของชาติ และสามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการการศึกษาได้อย่างถูกต้อง

๓. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการศึกษามีจิตสำนึกในการให้บริการทางการศึกษาของทั้งด้านการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและเท่าเทียม และด้านการบริหารจัดการศึกษาอย่างโปร่งใส

๔. มีเครือข่ายในส่วนภูมิภาคเพื่อการประสานงาน และการสนับสนุนการพัฒนาการศึกษา.

บทที่ ๒

แนวคิดทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาของประเทศไทย

กฎหมายการศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญของรัฐในการบริหารและจัดการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการศึกษาแห่งชาติ การบังคับใช้กฎหมายการศึกษาลงสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพจะส่งผลให้กฎหมายมีความศักดิ์สิทธิ์และการปฏิรูปการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ สามารถบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ข้างต้น จึงเป็นหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายการศึกษาอย่างเคร่งครัด

กฎหมายการศึกษาจัดอยู่ในกลุ่มกฎหมายปกครองเนื่องจากเป็นกฎหมายที่จัดวางโครงสร้างองค์กรของรัฐที่บริหารจัดการศึกษารวมทั้งกำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรและเจ้าหน้าที่ขององค์กรเหล่านี้ว่ามีขอบเขตและรายละเอียดอย่างไร นอกจากนี้ยังเป็นกฎหมายที่ว่าด้วยการจัดการศึกษาของรัฐ วางระบบการศึกษาของชาติ และการจัดตั้งสถานศึกษาและสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ ทั้งของรัฐและที่มิใช่ของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายการศึกษาได้กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างรัฐและหน่วยงานของรัฐกับประชาชนในด้านการศึกษาในลักษณะที่รัฐมีสถานะเหนือกว่าราษฎร

การจำแนกเนื้อหาของกลุ่มกฎหมายการศึกษาพิจารณาจากผู้ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการบังคับใช้กฎหมายซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น ๕ กลุ่ม ได้แก่ ๑) ฝ่ายรัฐ อันได้แก่บรรดาหน่วยงานบริหารและจัดการศึกษาของรัฐระดับต่าง ๆ ในส่วนกลาง (กระทรวงศึกษาธิการคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน) และส่วนภูมิภาค (คณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา) ๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๓) ครูและบุคลากรทางการศึกษา ๔) ผู้ปกครองเด็กนักเรียนและตัวนักเรียน และ ๕) สังคม อันประกอบด้วยปัจเจกบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สมาคม มูลนิธิ สหกรณ์ และสถาบันรูปแบบอื่น ๆ นอกภาครัฐ นอกจากนี้ เนื้อหาของกลุ่มกฎหมายดังกล่าวยังอาจจำแนกตามสภาพการบังคับใช้ออกได้เป็น ๓ ลักษณะ ได้แก่ ๑) บทบัญญัติซึ่งกำหนดมาตรการบังคับ ๒) บทบัญญัติซึ่งกำหนดมาตรการกำกับดูแล และ ๓) บทบัญญัติซึ่งกำหนดมาตรการสนับสนุนส่งเสริม

เมื่อนำหลักเกณฑ์การจำแนกเนื้อหาของกฎหมายทั้งสองกลุ่มมาประกอบกัน แนวทางการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาของไทยอาจแบ่งออกได้เป็น ๓ ลักษณะ ดังนี้

๑) บทบัญญัติซึ่งกำหนดมาตรการบังคับต่อรัฐ ต่อครูและบุคลากรทางการศึกษา และต่อผู้ปกครองและเด็กนักเรียนบทบัญญัติของกฎหมายซึ่งกำหนดมาตรการบังคับเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “กฎหมายตามเนื้อความ” หมายถึง บทกฎหมายที่มุ่งหมายกำหนดความประพฤติของมนุษย์ โดยระบุสาระสำคัญของกฎหมายที่ต้องการให้บุคคลประพฤติปฏิบัติหรือละเว้นปฏิบัติ และกำหนดลักษณะของการกระทำที่กฎหมายถือว่าเป็นความผิดและบทกำหนดโทษไว้อย่างชัดเจน ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ผู้กระทำความผิดจะต้องรับโทษไม่สูงกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ โทษอาจเป็นโทษอาญา โทษทางวินัย หรือโทษทางปกครอง แล้วแต่กรณี

๑) มาตรการบังคับต่อผู้ปกครองเด็กและนักเรียน

จากการสำรวจเนื้อหาของกฎหมายการศึกษาพบว่า มีเพียงกฎหมายฉบับเดียวเท่านั้นที่กำหนดบทลงโทษทางอาญาแก่ผู้ปกครองเด็กและประชาชนไว้ในกฎหมายโดยตรง ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งมีวัตถุประสงค์บังคับให้เด็กและเยาวชนอายุระหว่าง ๗ ถึง ๑๖ ปี ต้องเข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นระยะเวลา ๙ ปี กฎหมายจึงบังคับให้บิดา มารดาหรือผู้ปกครองเด็กต้องแจ้งความตามรายการสำรวจเด็กต่อเจ้าพนักงาน หากบุคคลดังกล่าวฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑ พันบาท (มาตรา ๑๓) หรือเมื่อมีเด็กในวัยเรียนภาคการศึกษาบังคับมาอาศัยอยู่ด้วยและบุคคลนั้นไม่แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบภายใน ๑ เดือน หรือแจ้งความอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑ หมื่นบาท (มาตรา ๑๖)

๒) มาตรการบังคับต่อรัฐและครูและบุคลากรทางการศึกษา

ส่วนพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องนั้นว่าด้วยเรื่องการจัดการศึกษาของรัฐวางระบบการศึกษาของชาติและการจัดตั้งสถานศึกษาและสถาบันการศึกษาระดับต่าง ๆ ทั้งของรัฐและที่มิใช่ของรัฐ จึงเป็นการกำหนดภาระหน้าที่ให้แก่ฝ่ายรัฐ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในอันที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์และบทบัญญัติของพระราชบัญญัติฯ เป็นต้น แต่ไม่ได้กำหนดบทลงโทษไว้อย่างชัดเจนเหมือนกับพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ ดังนั้น มาตรการบังคับจึงอาจเกิดจากอำนาจบังคับบัญชาตามสายการบังคับบัญชาปกติทั่วไป (Centralization and Deconcentration) ซึ่งผู้บังคับบัญชาสูงสุดคือ คณะรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจะควบคุมบังคับการให้บรรดาหน่วยงานด้านการศึกษาในส่วนกลางและบรรดาครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยมีโทษทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นเครื่องบังคับอีกทอดหนึ่งสำหรับโทษปรับทางปกครองนั้น ปัจจุบันมีการบัญญัติให้ใช้บังคับเฉพาะการกระทำผิดเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินงบประมาณและเงินของแผ่นดินภายใต้พระราชบัญญัติการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เท่านั้น ซึ่งปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยการเงินและการงบประมาณเพื่อการศึกษาของรัฐโดยเฉพาะไม่มี ดังนั้น การจัดและบริหารการศึกษาของรัฐในเรื่องการเงินและการงบประมาณจึงเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายว่าด้วยการคลังและการงบประมาณของรัฐโดยรวม เช่นเดียวกับการบริหารราชการเรื่องอื่น ๆ คือ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พระราชบัญญัติเงินคงคลัง และกฎหมายลำดับรองที่ออกตามความในพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ และอยู่ภายใต้การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามพระราชบัญญัติการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ด้วยอนึ่ง มาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้คณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาว่าเจ้าหน้าที่หรือพนักงานของหน่วยรับตรวจ คนใดฝ่าฝืนมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการเงินของรัฐ ในกรณี que เห็นว่ามีการกระทำผิดจริง ให้เสนออัตราโทษปรับทางปกครองที่ควรได้รับและนำเสนอต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อวินิจฉัยชี้ขาดและลงโทษทางปกครองปัจจุบันคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ออกระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิดตามระเบียบนี้หากเป็นความผิดตามกฎหมายอื่นด้วยแม้จะได้รับโทษตามกฎหมายอื่นแล้วก็ยังคงต้องรับโทษปรับทางปกครองในการกระทำนั้นตามระเบียบนี้อีกทางหนึ่งด้วย

๒ บทบัญญัติซึ่งกำหนดมาตรการกำกับดูแลต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานตามหลักกระจายอำนาจทางปกครอง (Decentralization) ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานส่วนกลางกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปในลักษณะการกำกับดูแล ความสัมพันธ์ระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานจัดการศึกษาส่วนกลางกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นความสัมพันธ์ซึ่งฝ่ายแรกเป็นผู้กำกับดูแลและฝ่ายหลังเป็นผู้ได้รับการกำกับดูแล และโดยเหตุที่อำนาจกำกับดูแลเป็นระบบการควบคุมในรอบของกฎหมาย ซึ่งแตกต่างจากอำนาจบังคับบัญชาซึ่งระบบการควบคุมมาจากตำแหน่งสายการบังคับบัญชา ผู้กำกับดูแลจึงทำการควบคุมตรวจสอบได้เฉพาะความชอบด้วยกฎหมาย (Legality) ของการกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ได้รับการกำกับดูแลว่าถูกต้องชอบด้วยกฎหมายหรือไม่เท่านั้น ในกรณีที่ไม่เห็นชอบด้วยกฎหมาย ผู้กำกับดูแลซึ่งอาจจะได้แก่กระทรวงศึกษาธิการหรือกระทรวงมหาดไทย แล้วแต่กรณี มีอำนาจไม่อนุมัติให้การกระทำนั้นมีผลบังคับตั้งแต่ต้น หรือเมื่อการกระทำนั้นมีผลบังคับไปแล้วก็มีอำนาจสั่งยกเลิกหรือเพิกถอนการกระทำนั้น หรือในบางกรณีอาจออกคำสั่งแทนคำสั่งเดิมของผู้ได้รับการกำกับดูแลก็ได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับบทกฎหมายที่มอบอำนาจให้กำกับดูแล นอกจากนี้การกำกับดูแลยังรวมถึงการให้ความเห็นชอบในการดำเนินการบางอย่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องสำคัญๆ เช่น การจ่ายเงินอุดหนุนจากรัฐบาลหรือการจ่ายเงินเพื่อการลงทุน เป็นต้น

จากคำอธิบายที่กล่าวมาข้างต้น อาจสรุปได้ว่าการควบคุมแบบกำกับดูแลเป็นการควบคุมทางกฎหมาย มิใช่การควบคุมทางการบริหารงานทั่วไป ซึ่งมีลักษณะสำคัญดังต่อไปนี้

๑.) มีบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติให้อำนาจกำกับดูแลและระบุงค์กรที่เป็นผู้ใช้อำนาจกำกับดูแลในนามของรัฐไว้อย่างชัดเจน เช่น พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๒๑ กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ประสาน ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา ในการนี้ให้กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจตรากฎกระทรวงกำหนดรายละเอียดดังกล่าว

๒.) กฎหมายดังกล่าวจะต้องระบุขอบเขตของการกำกับดูแลว่าจะควบคุมความชอบด้วยกฎหมายหรือควบคุมการใช้ดุลยพินิจมากน้อยเพียงใด และ

๓.) กฎหมายจะต้องระบุกระบวนการหรือหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการกำกับดูแลไว้ด้วย

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์รายละเอียดเกี่ยวกับระบบการกระจายอำนาจการบริหารจัดการการศึกษาและการถ่ายโอนสถานศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งคงต้องรอให้รัฐมีนโยบายในเรื่องนี้ให้ชัดเจนก่อน

๓ บทบัญญัติซึ่งกำหนดมาตรการส่งเสริมสนับสนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และฝ่ายที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

กลุ่มกฎหมายการศึกษาแม้จัดเป็นกฎหมายปกครองประเภทหนึ่ง แต่ถือว่ามีลักษณะเด่นเป็น “กฎหมายตามแบบพิธี” ด้วย กล่าวคือ เป็นกฎหมายที่ผ่านกระบวนการพิจารณาเห็นชอบโดยองค์กรรัฐสภา เช่นเดียวกับกฎหมายตามเนื้อความ แต่ไม่มีเนื้อความเป็นข้อกำหนดบังคับความประพฤติของมนุษย์ และไม่มีบทกำหนดโทษด้วย ได้แก่บรรดากฎหมายที่วางระบบโครงสร้าง ขอบเขตอำนาจหน้าที่ การปรับปรุง ยุบเลิก รวมองค์กรบริหารการศึกษา กฎหมายจัดตั้งองค์กรวิชาชีพ และกฎหมายว่าด้วยการได้มา การแต่งตั้ง โยกย้าย การปฏิบัติหน้าที่

วินัยและการลงโทษและการพ้นจากตำแหน่งของบุคลากรทางการศึกษา ตัวอย่างที่สำคัญ เช่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ส่วนที่ว่าด้วยระบบการศึกษาและการบริหารและการจัดการศึกษา พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นต้น

กฎหมายตามแบบพิธีอาจกำหนดมาตรการส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับระบบการศึกษา และการบริหารจัดการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างเช่น

๑) การให้เงินงบประมาณอุดหนุนแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐาน สอดคล้องกับนโยบายและแผนการศึกษาแห่งชาติ (มาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖)

๒) การให้เงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษี และสิทธิประโยชน์อย่างอื่นแก่สถานศึกษา เอกชนตามความเหมาะสม การให้การสนับสนุนส่งเสริมทางวิชาการแก่สถานศึกษาเอกชนเพื่อให้ได้มาตรฐานและพึ่งตนเองได้ (มาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒)

๓) การจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้มีมาตรฐานและคุณภาพเหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง (มาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒)

๔) การให้โรงเรียนที่เป็นนิติบุคคลมีอำนาจปกครองดูแล ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียน และให้บรรดารายได้ ผลประโยชน์ เบี้ยปรับ ฯลฯ ของโรงเรียนไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง โรงเรียนสามารถเก็บรักษาและบริหารจัดการกองทรัพย์สินดังกล่าวเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และภารกิจหลักของโรงเรียนได้ (มาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒)

๕) การจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้มีการผลิตและพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์ วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ รวมทั้งสนับสนุนให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการวิจัยและพัฒนาการผลิตเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (หมวด ๙ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒)

๖) การจัดสรรงบประมาณแผ่นดินเพื่อสนับสนุนการศึกษาในทุกด้าน (มาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒)

ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาของไทย

จากการประเมินการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ และ พ.ศ. ๒๕๖๔ ต่อเนื่องกัน พบว่าปัญหาการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาที่สำคัญของไทยแยกได้เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑ ยังไม่มีกฎหมายลูกบทรองรับพระราชบัญญัติสำคัญอย่างครบถ้วน

ดังกล่าวแล้วว่ากฎหมายเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการผลักดันสนับสนุนให้การปฏิรูปการศึกษาบรรลุผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งประเทศ แต่จนถึงปัจจุบันบทบัญญัติบางส่วนในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติตลอดจนพระราชบัญญัติที่สำคัญอื่น ๆ ยังไม่มีการตรากฎหมายลำดับรองออกมาใช้บังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ดังนี้

๑) กฎหมายเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรของสถานศึกษา ซึ่งอาจออกเป็นกฎกระทรวงที่ระบุแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรที่ชัดเจน เพื่อให้สถานศึกษามีแนวทางที่ชัดเจนในการระดมทรัพยากรได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย เช่น การใช้ที่ราชพัสดุ การหาประโยชน์จากทรัพย์สินที่เป็นกรรมสิทธิ์หรือที่อยู่ในความครอบครองของสถานศึกษา

๒) กฎหมายเกี่ยวกับการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีเป็นการเฉพาะในด้านการจัดการศึกษาหรือการสนับสนุนการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชน

๓) กฎหมายจัดตั้งหน่วยงานกลางและกองทุนเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

๔) กฎหมายการกระจายอำนาจและถ่ายโอนสถานศึกษาแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕) กฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์รายละเอียดการจัดสรรเงินงบประมาณสำหรับจัดตั้งและอุดหนุนกองทุนต่าง ๆ ที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนดให้รัฐดำเนินการ

๒ ปัญหาการประชาสัมพันธ์และการสร้างความเข้าใจกฎหมายใหม่ไม่ทั่วถึง

จากการประเมินความก้าวหน้าการบังคับใช้กฎหมายการศึกษา พบว่ามีประเด็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งของการปฏิบัติตามกฎหมาย กล่าวคือ ผู้ปฏิบัติไม่มีความความเข้าใจในรายละเอียดสาระสำคัญของกฎหมาย จึงมีผลกระทบต่อกรปฏิบัติตามกฎหมาย ผู้ปฏิบัติจำนวนมากสะท้อนว่า กฎหมายบางฉบับที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรง หรือที่ยังไม่ถึงเวลาที่ต้องปฏิบัติก็ไม่ศึกษา ไม่ทำความเข้าใจในกฎหมายฉบับนั้น นอกจากนี้พบว่ากฎหมายบางฉบับที่ต้องปฏิบัติโดยเร่งด่วนนั้น บุคลากรไม่มีความเข้าใจในกฎหมาย อ่านไม่เข้าใจว่ากฎหมายมีวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์อย่างไร รวมทั้งบางหน่วยงานไม่มีเอกสารกฎหมายเพื่อศึกษาอย่างเพียงพอ จากผลการประเมินดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการประชาสัมพันธ์ การสร้างความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญของกฎหมายยังไม่ทั่วถึง องค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการมีความจำเป็นต้องเร่งประชาสัมพันธ์ และสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับหน่วยงานในระดับพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

อนึ่ง รูปแบบการสร้างความรู้ความเข้าใจตามที่ผู้ปฏิบัติแสดงความต้องการเรียนรู้ประกอบด้วย

๑) การประชุมสัมมนา ๒) การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ๓) การเรียนรู้ระบบออนไลน์ (อินเทอร์เนต) ๔) การเรียนรู้เอกสารกฎหมาย / คู่มือ / สิ่งพิมพ์ / สื่อต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยขอให้ส่วนกลางจัดส่งเอกสารให้เพียงพอ

๓) ไม่มีคู่มือกำหนดแนวปฏิบัติในการทำงานที่ชัดเจนแก่บุคลากร เช่นการแจ้งให้ครอบครัวเด็กที่เข้ารับการศึกษาภาคบังคับไม่น้อยกว่า ๑ ปี จากการวิจัยภาคสนามของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาพบว่าการดำเนินการแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ปกครองของเด็กทราบก่อนเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ร้อยละ ๗๕.๔ และไม่ได้แจ้งร้อยละ ๒๔.๖ สาเหตุเนื่องจากการกำหนดเขตพื้นที่ความรับผิดชอบระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเฉพาะโรงเรียนใหญ่ ๆ ในพื้นที่เขตเมืองยังไม่มี ความชัดเจน และเห็นว่า การแจ้งและไม่แจ้งมีผลไม่ต่างกัน และการแจ้งควรเป็นภาระแก่เขตพื้นที่การศึกษา

๔ ขาดการเตรียมความพร้อมให้แก่บุคลากร สำหรับโครงสร้างและภาระหน้าที่ใหม่

ตัวอย่างเช่น คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาซึ่งเป็นองค์กรจัดตั้งขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ มักไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทในการพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่ ซึ่งการสรรหาคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามักได้จากกลุ่มข้าราชการด้วยกันเอง ส่วนผู้แทนกลุ่มต่าง ๆ มักมีลักษณะกระจุกไม่กระจาย กล่าวคือ การสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนกลุ่มวิชาชีพ ยังไม่ได้ผู้แทนที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิและกลุ่มวิชาชีพอย่างแท้จริง การเลือกประธานกรรมการควรกำหนดให้เลือกกันเองระหว่างคณะกรรมการฯ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้เสนอให้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาให้ชัดเจน โดยควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้และสร้างความเข้าใจให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนได้เต็มตามบทบาทหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้ ขั้นตอนและวิธีการสรรหาควรโปร่งใสบริสุทธิ์ยุติธรรม ปราศจากการแทรกแซงจากอำนาจภายนอก

ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นกับคณะกรรมการของสถานศึกษาเช่นเดียวกันซึ่งเป็นองค์กรที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ รับรองให้มีสถานะทางกฎหมายและมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษาเป็นครั้งแรก กล่าวคือ การสรรหากรรมการสถานศึกษามักได้กรรมการที่ขาดความรู้ ความเข้าใจ ในด้านการศึกษาและไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาโรงเรียนหลายแห่งสรรหากรรมการโดยการเชิญบุคคลมาสมัคร เนื่องจากผู้แทนตามกฎหมายนั้นหายาก กรรมการหลายโรงเรียนมีภารกิจส่วนตัวมากไม่มีเวลาให้กับโรงเรียนในการพัฒนาการศึกษา นอกจากนี้ การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสูงเกินไปทำให้การสรรหาบุคคลในพื้นที่กระทำได้อย่างยาก

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเสนอให้ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาโดยให้โรงเรียนมีส่วนร่วม และเห็นควรจัดให้มีการฝึกอบรมกรรมการสถานศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ให้เห็นความสำคัญของการศึกษา และสามารถสละเวลามาปฏิบัติงานได้เต็มที่ ควรจัดทำคู่มือแนวทางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร สถานศึกษา และครูอาจารย์ในสถานศึกษา ในประการสุดท้าย กรรมการสถานศึกษาควรได้รับการสนับสนุนค่าตอบแทนจากรัฐตามสมควร

๕ ขาดระบบข้อมูลสารสนเทศที่ครบถ้วนและขาดระบบการประสานงานที่เพียงพอแก่การทำงานของผูปฏิบัติงาน

ในประเด็นปัญหานี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเห็นว่าหน่วยงานระดับนโยบายหรือระดับสูงอันได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องนำไปพัฒนาปรับปรุงและหาแนวทางแก้ไข เช่น ปัญหาการขาดแคลนเอกสารกฎหมาย ปัญหาการประสานงานกับหน่วยงานอื่นในระดับพื้นที่ เนื่องจากโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการมีความแตกต่างจากกระทรวงอื่น ๆ โดยมีกฎหมายจัดระเบียบบริหารราชการของตนเองโดยเฉพาะ จึงมักเกิดปัญหาในการทำความเข้าใจกับหน่วยงานอื่น ๆ สิ่งเหล่านี้ทำให้การปฏิรูปการศึกษาไม่สัมฤทธิ์ผล จะต้องมึระบบกระบวนการสร้างความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่านี้ เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานระดับปฏิบัติสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖ เขตพื้นที่การศึกษามีขนาดใหญ่เกินไป จำนวนสถานศึกษาในเขตพื้นที่มีจำนวนมาก การติดต่อประสานงานไม่คล่องตัว

จากการสำรวจการบริหารจัดการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่าจำนวนบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังไม่เหมาะสม การเดินทางไปปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความลำบากมากขึ้นเนื่องจากการยุบรวมหน่วยงาน และมีการย้ายสำนักงานแห่งใหม่ เป็นผลทำให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่เดิมต้องย้ายไปทำงานในสำนักงานแห่งใหม่ต้องเดินทางไกล การติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานภายนอกเกิดความสับสนเป็นอย่างมาก รวมทั้งยังขาดการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานภายนอกทราบ นอกจากนี้ยังพบว่าในแต่ละจังหวัดมีจำนวนเขตพื้นที่การศึกษาน้อยเกินไปเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนสถานศึกษาในสังกัด ทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มที่

๗ สถานศึกษาต้องการการสนับสนุนในด้านการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ กำหนดให้ครอบครัวมีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ โดยให้ครอบครัวที่ประสงค์จะจัดการศึกษานอกระบบเสนอคำขออนุญาตจัดการศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานั้น จากผลการประเมินในเรื่องนี้ พบว่า เขตพื้นที่การศึกษามีความพร้อมในระดับร้อยละ ๖๙.๓ และเขตพื้นที่การศึกษาได้ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาโดยครอบครัวอยู่ในระดับร้อยละ ๕๘.๘ ในขณะที่ส่วนกลางให้การสนับสนุนการดำเนินงานของเขตพื้นที่การศึกษาในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับร้อยละ ๕๘.๑ จึงสรุปได้ว่าการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าวยังไม่ได้ผลในระดับน่าพอใจ กล่าวคืออยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ

ส่วนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสถานประกอบการได้ประสบปัญหาในลักษณะเดียวกัน โดยเขตพื้นที่การศึกษาสามารถดำเนินการสนับสนุนได้ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ กล่าวคือ มีความพร้อมในด้านการอำนวยความสะดวกในระดับเพียงร้อยละ ๖๖.๙ มีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาโดยสถานประกอบการอยู่ในระดับร้อยละ ๖๐.๔ และส่วนกลางได้สนับสนุนเขตพื้นที่ในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับร้อยละ ๖๑.๑ ในขณะที่พนักงาน / ลูกจ้างของสถานประกอบการมีความต้องการให้สถานประกอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ในระดับร้อยละ ๔๗.๖๐ แต่สถานประกอบการมีความพร้อมในการจัดการศึกษาอยู่ที่ระดับร้อยละ ๒๓.๘๐ เท่านั้น

บทที่ ๓

ขอบเขตและวิธีการดำเนินงาน

ขอบเขตการดำเนินงาน

การส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ของสำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ดำเนินการโดยการจัดประชุมสัมมนาและผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ มีกลุ่มเป้าหมายทั้งสิ้น ๕๐๐ คน แบ่งกลุ่มเป้าหมายออกเป็น ๓ กลุ่ม ดังต่อไปนี้

๑. กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ ศึกษาธิการภาค ศึกษาธิการจังหวัด ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๓๐๐ คน

๒. กลุ่มผู้ปฏิบัติ ได้แก่ นิติกร ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๑๐๐ คน

๓. กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ได้แก่ ผู้ปกครอง องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป จำนวน ๑๐๐ คน

พื้นที่ในการดำเนินการส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาดำเนินการในพื้นที่ แบ่งออกเป็นจำนวน ๔ ภูมิภาค ดังนี้

๑ ภาคเหนือ ณ จังหวัดพิษณุโลก

๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ จังหวัดร้อยเอ็ด

๓ ภาคกลาง ณ จังหวัดนครนายก

๔ ภาคใต้ ณ จังหวัดสงขลา

นอกเหนือจากการจัดประชุมสัมมนาเพื่อส่งเสริมความรู้แล้ว สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ยังได้จัดทำคลิปวิดีโอสรุปสาระสำคัญของกฎหมาย อีกหลายฉบับเพื่อใช้เผยแพร่ผ่านช่องทางเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา www.onec.go.th ทั้งนี้เพื่อให้การเข้าถึงข้อมูลด้านกฎหมายเป็นไปด้วยความสะดวก ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย และแพร่หลายมากขึ้น ส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายด้านการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เนื้อหาสาระที่ใช้ในการส่งเสริมความรู้ มีดังต่อไปนี้

๑. ส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา เช่น

- ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ....
- ร่าง พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันการบริหารข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ. ....
- ร่าง พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ. ....
- พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ๒๕๖๒
- พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒
- พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

๒. ส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษา

- พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒
- พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

- พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

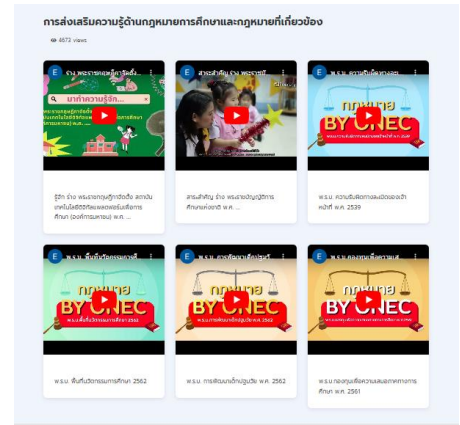
วิธีการดำเนินงาน

- ๑) การดำเนินการเพื่อกำหนดเครื่องมือและวิธีการส่งเสริมความรู้ ดังนี้
  - (๑) ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์สภาพปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาที่ผ่านมารวมทั้งสาเหตุที่เป็นปัญหาในการดำเนินการ
  - (๒) ประชุมรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ในการดำเนินการ
  - (๓) ประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้แทนกลุ่มเป้าหมายเพื่อกำหนดเนื้อหาของกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องจะใช้ในการส่งเสริมความรู้และวิธีการในการดำเนินงาน
- ๒) ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการดำเนินงานส่งเสริมความรู้และการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน
- ๓) ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนรายงาน และข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาและการสนับสนุนส่งเสริมให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นธรรม
- ๔) ติดต่อประสานงาน ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเรียนเชิญเป็นวิทยากร ในการส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- ๕) จัดทำโครงการส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเสนอผู้บริหารเพื่อพิจารณาอนุมัติโครงการและรูปแบบการดำเนินงาน
- ๖) ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลกฎหมายเพื่อจัดทำ Power Point เอกสารประกอบการบรรยาย คลิปวิดีโอสรุปสาระสำคัญของกฎหมาย และเอกสารกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการบริหารจัดการการศึกษา
- ๗) ดำเนินการจัดประชุมสัมมนาเพื่อส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ในพื้นที่จังหวัดตามภูมิภาคที่กำหนด
- ๘) จัดทำรายงานการส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
- ๙) จัดประชุมเพื่อรับความคิดเห็นร่างรายงานการส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รวมถึงแนวทางการนำผลงานมาใช้ประโยชน์และข้อเสนอแนะในการดำเนินการครั้งต่อไป และปรับปรุง แก้ไขรายงาน
- ๑๐) จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์เสนอต่อเลขาธิการสภาการศึกษา

บทที่ ๔

ผลการดำเนินงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยสำนักพัฒนากฎหมาย การศึกษา ได้ดำเนินการส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ให้แก่ นักกฎหมาย การศึกษาขององค์กรหลักและองค์กรในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหาร การศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากร ทางการศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา และประชาชนทั่วไป ซึ่งมี ผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้นกว่า ๖๐๐ คน ทั้งนี้ มีผู้เข้าชมคลิปวิดีโอสรุปลงทะเบียนสำคัญของกฎหมายที่เผยแพร่ผ่านช่องทางเว็บไซต์ของสำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา www.onec.go.th ทั้งสิ้นกว่า ๔,๖๐๐ คน โดยมีเนื้อหาสาระสรุปได้ดังนี้

๑. กฎหมายกับการศึกษา

โดย ดร.อรรถพล สังขวาสี เลขาธิการสภาการศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ กำหนดให้รัฐ ต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความ ต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัด การศึกษาทุกระดับ อีกทั้งจัดให้มีกฎหมายว่าด้วย การศึกษาแห่งชาติ ซึ่งต้องมีการจัดทำแผนการศึกษา แห่งชาติ เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย

ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และ ประเทศชาติ ประกอบกับมาตรา ๒๕๘ จ. และมาตรา ๒๖๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้มี การปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา โดยมีประเด็นสำคัญหลายประเด็น อันได้แก่ ๑) การพัฒนาเด็กปฐมวัย ๒) กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ๓) ให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบ วิชาชีพครูซึ่งเป็นวิชาชีพชั้นสูงให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู ๔) การปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน จึงสมควรมีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติเพื่อเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและการจัด การศึกษาให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และแนวทางการบริหารและการจัด การศึกษาในอนาคต รวมทั้งกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ การจัดทำกฎหมายเพื่อการขับเคลื่อนการศึกษาของประเทศจำเป็นต้องสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันและอนาคตโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้ก้าวไปในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับสภาการณ์และบริบทแวดล้อมที่มีผลต่อการจัดการศึกษา ทั้งการเปลี่ยนแปลงของโลกเข้าสู่ยุค “VUCA World” ซึ่งเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ ทั้งเทคโนโลยีและการแข่งขันทางเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอก รวมทั้งสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid-19) ซึ่งส่งผลกระทบต่อโดยตรงกับทั้งการศึกษาและการดำรงชีวิต เพื่อให้เกิดความคล่องตัวที่จะรองรับความหลากหลายทั้งในมิติของการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การส่งเสริม การสนับสนุนการศึกษาของทุกภาคส่วน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ยกระดับคุณภาพการศึกษา สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ สร้างเสริมให้ระบบการศึกษามีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนสร้างเสริมธรรมาภิบาลของระบบการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา มีภารกิจหลักในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย มาตรฐานการศึกษาของชาติ และหน้าที่ที่สำคัญอย่างยิ่งอีกประการหนึ่งคือการจัดทำกฎหมายการศึกษา ซึ่งถือเป็น “**ธรรมนูญการศึกษา**” เพื่อให้ประชาชนทุกช่วงวัยตั้งแต่แรกเกิด วัยเรียน/วัยรุ่น วัยแรงงาน ไปจนถึงวัยสูงอายุ ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เป็นธรรม ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ ให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาชาติอย่างมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยมีมุ่งปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัยให้มีความพร้อมในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑

เรื่องเครือข่ายการศึกษาซึ่งเรื่องนี้ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติจะมีสมาชิกของจังหวัดที่จะทำงานเรื่องการศึกษาาร่วมกัน ด้วยเหตุนี้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงขอเชิญชวนท่านมาร่วมกันดำเนินการ เพราะถือว่าท่านคือเพื่อนร่วมทาง เพื่อที่จะช่วยผลักดันเรื่องการศึกษาของประเทศไทยให้ก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ และยอมรับว่าสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาไม่สามารถทำงานเพียงลำพังได้ จึงต้องมีเครือข่ายในการทำงานเชื่อมโยงบุคลากรในพื้นที่ต่อไป เพื่อจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลง เพื่อไปสู่การพัฒนาการศึกษาในประเทศไทย

การทำงานในเรื่องกฎหมาย จะอย่างไรให้กฎหมายที่เกี่ยวข้องนำไปสู่การปฏิบัติได้และเหมาะสมกฎหมายทุกฉบับจะต้องออกรับฟังความคิดเห็น เพราะฉะนั้นการรับฟังความคิดเห็นสำคัญอย่างยิ่ง และการรับฟังความคิดเห็นในทุกวันนี้อาจจะต้องเปลี่ยนรูปแบบ เป็นแบบ face-to-face และ online เป็นไปตามความเปลี่ยนแปลงของโลก จึงอยากเชิญชวนให้ทุกท่านศึกษาและพิจารณา ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หากมีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ กรุณาส่งให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษารวบรวมเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป หวังว่าการขับเคลื่อนครั้งนี้ท่านจะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี การประชุมสัมมนาในแต่ละครั้งจะทำให้เกิดมิติขึ้นมา ทั้งการเห็นต่างและเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย แต่อย่างไรก็ตามทางสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะนำข้อมูลทั้งหมดจากท่านมาสังเคราะห์ วิเคราะห์ข้อมูล ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อก้าวไปสู่การพัฒนาการศึกษาไทยต่อไป

๒. แนวทางการพัฒนากฎหมายเพื่อสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษา

โดย นายธฤติ ประสานสอน รองเลขาธิการสภาการศึกษา

กฎหมายมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีคุณภาพและนำความรู้ไปดำรงชีวิตอย่างดียิ่งขึ้น สิ่งที่สำคัญคือการนำกฎหมายไปใช้ กฎหมายกฎหมายทางการศึกษา เป็นกฎหมายใหญ่ (กฎหมายแม่) ที่ใช้ในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และได้ปรับปรุงพัฒนาเป็นระยะจนถึงปัจจุบัน ระยะเวลาในการใช้งานพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตั้งแต่ ๒๕๔๒ – ๒๕๖๗ เป็นระยะเวลา ๒๕ ปี ถ้าเทียบก็เปรียบเสมือนคนที่ เป็นวัยหนุ่มสาว

พอดี แต่ถ้าดูในบริบทในการใช้งาน การใช้งานพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังใช้งานไม่ถึงที่สุด และคงทราบดีว่าพระราชบัญญัติการศึกษา ได้มีการปรับเปลี่ยนแก้ไขและยกร่างใหม่จนดำเนินการไปถึงกระบวนการของรัฐสภาแล้ว แต่ก็ไม่สามารถผ่านรัฐสภาได้

การจัดทำร่างกฎหมายต่าง ๆ จะมาจาก ๓ เส้นทาง คือ

๑. ฝ่ายนิติบัญญัติสมาชิกผู้แทนราษฎรผ่านบัญญัติธรรมในนามพรรคร่วมรัฐบาลของสมาชิกทั้งรัฐสภา
๒. คณะรัฐมนตรีหรือฝ่ายรัฐบาลที่จะจัดทำกฎหมายเพื่อที่จะเสนอไปยังรัฐสภาพิจารณาเห็นชอบ
๓. ภาคประชาชนเพื่อที่จะได้มีส่วนร่วมในการจัดทำร่างกฎหมายและเสนอไปยังรัฐสภาต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา จะได้พิจารณาดำเนินการ

นายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้กระทรวงศึกษาธิการจัดทำร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ที่จะเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ผู้รับผิดชอบในการจัดทำร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ตามภารกิจบทบาทหน้าที่ตามกฎหมาย คือ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้มีการประชุมคณะกรรมการสภาการศึกษาและมีมติว่า ให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาไปรับฟังความคิดเห็น และเสนอร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อพิจารณาเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป นอกจากกฎหมายแม่บทแล้วยังมีกฎหมายลูกและกฎหมายหลาน เมื่อมีพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่เป็นกฎหมายใหญ่ (กฎหมายแม่บท) คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และยังมีกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติอื่น ๆ อีกประมาณ ๒๐ ฉบับ ตัวอย่างเช่น

๑. พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒
๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖
๓. พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖

และยังต้องมีการปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ที่กำลังจะออกมา ตรงนั้นคือกระบวนการของการจัดทำกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทางด้านการศึกษาในอีกระดับ และพอในลำดับถัดไปคือกฎหมายหลาน (กฎกระทรวง) ที่ประกาศต่าง ๆ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) ได้สั่งการให้ทุกแห่งในกระทรวงศึกษาธิการให้ไปศึกษาประมวลผลกฎหมายของแต่ละกรมที่เป็นเจ้าของกฎหมายที่ออกมา และดูว่า

มีกฎหมายฉบับไหนที่ต้องปรับหรือดำเนินการออกกฎหมายไปแล้วประมาณ ๔๐๐-๕๐๐ ฉบับ ทั้งกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ เป็นต้น *ตัวอย่าง* เช่น สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้มีกฎหมายแม่ที่ออกมาเป็นที่เรียบร้อย และยังมีกฎหมายลูกอยู่ระหว่างที่จะคลอดออกมาเป็นกฎหมายอีกประมาณ ๑๐ - ๒๐ ฉบับ ซึ่งจะเป็นรายละเอียดปลีกย่อยที่จะต้องดำเนินการ

บทบาทและภารกิจที่สำคัญของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเปรียบเหมือนเสาเข็มของรัฐบาลว่าด้วยเรื่องของการศึกษาและการเรียนรู้ รวมทั้งนโยบายการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ และทางด้านกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ เป็นส่วนที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในฐานะฟันเฟืองอีกหนึ่งฟันเฟืองที่จะร่วมคิดร่วมขับเคลื่อนร่วมดำเนินการ เพื่อนำเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อออกมาเป็นข้อสั่งการให้ถือปฏิบัติในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

ในนามรองเลขาธิการสภาการศึกษาที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้รับผิดชอบในภารกิจของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และเลขาธิการสภาการศึกษา (นายอรรถพล สังขวาสี) ได้มอบหมายให้ดูแลรับผิดชอบสำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา ซึ่งเป็นหนึ่งในเก้าสำนักของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ที่ขับเคลื่อนและดำเนินการในด้านนโยบายทางการศึกษา แผนการศึกษา และกฎหมายการศึกษา ในนามของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาต้องกราบขอบพระคุณผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านที่มาเข้าร่วมประชุมสัมมนาในครั้งนี้ และคาดหวังอย่างยิ่งว่าท่านจะได้รับความรู้เพิ่มเติมมากขึ้น ท่านคือภาคีเครือข่ายท่านคือพันธมิตรหลักของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาที่จะได้ช่วยกันผลักดัน ขับเคลื่อนและดำเนินงานในเรื่องภารกิจต่างๆของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๓. การศึกษาเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

โดย นายอนุชากร มาศฉมาดล กรรมการสภาการศึกษา

การศึกษาเป็นสิ่งที่มนุษย์เรานั้นควรมีกันทุกคนและมันเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น และสำคัญมากในชีวิตประจำวันมันเหมือนคำพูดที่ว่า การเรียนรู้การศึกษานั้นก็เหมือนชีวิตเราและชีวิตก็เหมือนกับการศึกษาเช่นเดียวกัน เพราะทั้งชีวิตเราสามารถไปเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้และนำมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในชีวิตของเราเอง การเรียนของคนเรานั้นเริ่มตั้งแต่เกิดมาแต่การศึกษาและเรียนรู้จริง ๆ นั้นจะเริ่มก็ต่อเมื่อเราเริ่มมีพัฒนาการถึงวัยที่เรียนรู้หลังจากที่เกิดมานั้น และตลอดชีวิต

เราจะต้องเรียนรู้ไปตลอดมันจึงทำให้รู้ว่าการศึกษาที่จริงแล้วมันมีความสำคัญต่อชีวิตของเราคนเราทุกคนนั้นต้องการ การศึกษาเพื่อที่จะได้เรียนรู้ในชีวิตประจำวันเพราะการศึกษาช่วยให้เราได้ว่า เราควรจะพัฒนาตัวเองเพื่อที่จะใช้ชีวิตในแต่ละวันปรับการใช้ชีวิตให้เหมาะสมและเข้ากับคนอื่นได้ และไม่เป็นภาระของสังคม การศึกษานอกจากจะช่วยให้ความรู้แล้วยังช่วยให้รู้จักเข้าสังคมและพัฒนาตัวเองเพื่อจะได้นำไปใช้ประโยชน์ในหลาย ๆ ด้าน จะได้พัฒนาทั้งบุคคลและประเทศชาติต่อไป แต่การศึกษาในสมัยนี้ยังมีการเรียนการสอนแต่ละบทเรียนแบ่งออกไปและแต่ละบทเรียนนั้นจะเป็นการเรียนแบบที่กำหนดไว้ เพราะฉะนั้นระบบการศึกษาควรเปลี่ยนระบบให้เหมาะกับตัวเด็กและผู้เรียนได้พัฒนาตัวเองให้ได้มากที่สุด เพราะแต่ละคนไม่สามารถถนัดในด้านที่เหมือนกันได้แต่อย่างน้อยการเรียนจึงควรที่จะมีความหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนนั้นได้ใช้ศักยภาพในทางด้านที่ถนัดเพื่อนำไปพัฒนาและต่อยอดจะได้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติอีกด้วย

ความสำคัญของการศึกษา

การเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญมากไม่ว่าจะอยู่ในช่วงหรือวัยไหนก็มีความสำคัญเพราะสิ่งที่สำคัญก็คือ การเรียนรู้ที่ไม่มีจบและไม่สิ้นสุดในแต่ละช่วงวัย วัยที่ควรให้ความรู้มากที่สุดสำหรับการศึกษาก็คือช่วงเวลาที่เริ่มหัดเรียนรู้กล่าวได้ว่าตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุประมาณ ๕ ปี ช่วงนี้การศึกษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก เพราะมันเป็นการวางรากฐานที่ดีที่จะสร้างเด็กคนนั้นขึ้นมาให้เติบโตมาแล้วมีพัฒนาการที่รอบด้านทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อให้เกิดทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับหลักการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลเพื่อให้ได้เดินไปตามแนวทางที่ตัวเองถนัด ซึ่งมันเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับการเรียนรู้มันเหมือนเป็นการปูทางความต้องการให้เด็กคนนั้นเป็นไปในทางที่ดีทั้งความคิดทั้ง การใช้ชีวิตและสติปัญญา และการพัฒนาทางร่างกายอีกด้วยซึ่งอาจจะพูดได้ว่าการเรียนของเด็กเล็กเหล่านี้ในแต่ละที่ฝึกสอนจะมีความแตกต่าง ที่ไม่เหมือนกันในการเรียนรู้ สิ่งที่ต้องการและจุดประสงค์เดียวกันคือสร้างเด็กคนหนึ่งให้โตมาและไม่เป็นภาระของสังคมเป็นเด็กดีและเรียนเก่งเพื่ออนาคตจะได้พัฒนาประเทศชาติ มันมีงานวิจัยอยู่ตัวหนึ่งเขาบอกว่าการศึกษาที่ดีที่สุดสำหรับเด็กนั้นก็ตั้งแต่เกิดจนถึง ๕ ปีมันเป็นเวลาที่เราทุกคนนั้นจะมีความจำที่ดีและการเรียนรู้เต็มที่ซึ่งก็จะได้รับความเอาใจใส่จากครูหรือผู้ปกครองต้องได้รับสิ่งที่ดี ๆ มีความอบอุ่นเด็กจะได้ไม่รู้สึกแค้นและมีความสุขและมีพฤติกรรมที่ดี ไม่ก้าวร้าวเป็นวัยที่กำลังจดจำ

สิ่งรอบตัว สอนมาดี เด็กจะเรียนรู้สิ่งที่ดี แต่ถ้าเจอสิ่งแย่ ๆ เด็กก็จะเรียนรู้แต่สิ่งแย่ ๆ การเรียนรู้ของเด็กนั้นไม่ควร มีแต่ที่โรงเรียน แต่ควรมีที่บ้านด้วยสำหรับพ่อแม่ก็สามารถสอนเด็กให้เรียนรู้ได้เพราะการจำของเด็กนั้นเวลาเจอ และได้ทำอะไรบ่อย ๆ ก็สามารถทำให้เกิดพัฒนาการที่ดีได้ สอนให้พูดเพราะมีบุคลิกภาพที่ดีสอนอยู่แบบนี้ทุกวัน เป็นเดือน ๒ เดือน ๓ เดือนเชื่อได้เลยว่าเด็กคนนั้นจะมีพฤติกรรมที่ดี เพราะเด็กจะมีพฤติกรรมเลียนแบบการสอน แต่สิ่งที่ดีก็จะจำแต่สิ่งที่ดี สิ่งที่สำคัญของการสอนเด็กนั้นก็คือการสอนให้เด็กทุกคนเติบโตขึ้นมาเป็นคนดีและ มีความพร้อมในการเข้าร่วมกับสังคมทั้งร่างกายและจิตใจ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษาที่ดีนั้นจะมุ่งเพื่อให้พัฒนาคุณภาพของการเรียนรู้และความรู้เพื่อให้พร้อมที่จะใช้ ประโยชน์ และมีบทบาทในสังคมที่ดีมีหน้าที่ในฐานะพลเมืองที่ดีจึงต้องได้รับการเรียนรู้ที่ถูกต้องจึงจะสามารถ ดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติจะรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงและป้องกันเพื่อปรับตัวในการอยู่ในสังคมได้ ถ้าหากสังคม ได้มีการเปลี่ยนแปลงแล้วจริง ๆ วัตถุประสงค์ก็คือต้องการให้ผู้เรียนนั้นได้หาความรู้เพิ่มเติมด้วยตัวเอง และมีการ พัฒนาตัวเองเพื่อให้ได้ความรู้เพิ่มเติมที่แปลกใหม่ การรู้จักแสวงหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตัวเองนั้นเพื่อที่จะได้พัฒนา คุณภาพชีวิตของตัวเองและจะทำให้ได้ส่งเสริมพื้นฐานการใช้ชีวิตที่ดีและมีทักษะต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ในการใช้ชีวิต ขณะที่เกิดปัญหาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อที่จะแก้ปัญหาได้ทันทั่วทั้ง การมีคุณธรรมเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการ ปลูกฝัง เพราะการที่มีคุณธรรมนั้นจะส่งผลต่อสังคมโดยตรงและมีการแสดงออกทางสังคมในทางที่ดี อย่างเหมาะสม และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้โดยไม่มีปัญหา การรู้จักหน้าที่ของตัวเองจริง ๆ แล้ววัตถุประสงค์ก็มี มากมายนอกจากจะทำให้เป็นคนดีและใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้แล้วก็ยังมีการสอนทางด้านเทคโนโลยี เพื่อให้ก้าวทันยุคสมัยใหม่และมีความเจริญก้าวหน้ากับยุคของโลกที่กำลังจะเปลี่ยนแปลง

“การเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการแสวงหาความรู้จากทางไหนก็ช่าง มันทำใครคนเรานั้นได้รับการพัฒนา และทำให้รู้เห็นกระจ่างเข้าใจว่าสิ่งที่ทำนั้นถูกหรือผิดแล้วยังเป็นการหาเงินเพื่อจุนเจือครอบครัวได้อีกด้วย”

๔. การบริหารงานบุคคลภาครัฐ

โดยนายประนัย วณิชชานนท์

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

หลักการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

การบริหารงานบุคคล ต้องคำนึงถึงระบบคุณธรรม และศาลปกครองนำระบบคุณธรรมมาใช้ในการพิจารณา ตัดสินคดี

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล

การจัดระเบียบข้าราชการพลเรือนสามัญตาม พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้คำนึงถึงระบบคุณธรรม... (ม. ๔๒, ม. ๕๒)

การดำเนินการตาม พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้ เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยยึดถือระบบคุณธรรม... (ม.๒๙)

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ม.๓๓ ให้ คณะกรรมการมาตรฐาน การบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น กำหนดมาตรฐานกลางและแนวทางในการรักษาระบบคุณธรรมเกี่ยวกับ การบริหารงานบุคคล (ข้อ ๘ ของประกาศคณะกรรมการมาตรฐานบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง กำหนด มาตรฐานกลางการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ลว. ๒๕ มิ.ย. ๔๔)

ระบบคุณธรรม

คือ ระบบบริหารงานบุคคลที่ใช้หลักความสามารถ ความเสมอภาค ความยุติธรรม ปราศจากการ แทรกแซงใด ๆ ในการบริหารงานบุคคลทุกกรณี ไม่ว่าจะเป็นการสรรหา การบรรจุแต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน และการพ้นจากตำแหน่งหน้าที่การงาน

ระบบอุปถัมภ์

คือ ระบบที่ยึดถือความจงรักภักดีและความสนิทสนมเป็นการส่วนตัว หน่วยงานใดที่ใช้ระบบ อุปถัมภ์เป็นหลักในการบริหารงานบุคคล หน่วยงานนั้นจะไม่สามารถให้หลักประกันแก่ผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงานว่าจะสามารถก้าวหน้าไปในสายวิชาชีพได้เพียงใด เพราะข้อสำคัญของระบบอุปถัมภ์นั้นอยู่ที่ความ จงรักภักดีและความรู้จักคุ้นเคยกับตัวบุคคลผู้สามารถให้คุณให้โทษเป็นสำคัญ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๗๗๖/๒๕๕๗

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ (ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๙) มีคำสั่งแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีไปดำรงตำแหน่ง สารวัตรสืบสวนสอบสวน สถานีตำรวจภูธรยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี นั้น มีสาเหตุเกิดจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ (ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๗) มีความประสงค์จะแต่งตั้งพันตำรวจตรี อ. ซึ่งดำรงตำแหน่งสารวัตรสืบสวน สอบสวน สถานีตำรวจภูธรยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี มาดำรงตำแหน่งในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค ๗ จึงมี การสับเปลี่ยนตำแหน่งกับผู้ฟ้องคดี โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้ทำหนังสือชี้แจงต่อ อ.ก.ตร. เกี่ยวกับการร้องทุกข์

การแต่งตั้งโยกย้ายผู้ฟ้องคดีดังกล่าว เนื่องจากผู้ฟ้องคดีมีกรณีถูกร้องเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม แต่ต่อมาปรากฏว่า พลตำรวจตรี ก. ตำแหน่งผู้บังคับการอำนวยการตำรวจภูธรภาค ๗ ซึ่งเป็นผู้แทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้ชี้แจงด้วยวาจาต่อ อ.ก.ตร. เกี่ยวกับการร้องทุกข์ว่า กรณีที่ผู้ฟ้องคดีถูกร้องเรียนนั้น ไม่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงและ ไม่ได้ดำเนินการทางวินัย

กับผู้ฟ้องคดี เนื่องจากในการสืบสวนทางลับทราบว่า ผู้ลงลายมือชื่อในหนังสือร้องเรียนทั้งสองรายนั้น รายหนึ่งไม่มีตัวตน ส่วนอีกรายหนึ่งยืนยันว่าไม่ได้ทำหนังสือร้องเรียนผู้ฟ้องคดี กรณีจึงเห็นได้ว่า สาเหตุของการย้ายผู้ฟ้องคดีและมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีให้ไปดำรงตำแหน่งสารวัตรสืบสวนสอบสวน สถานีตำรวจภูธรยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี มิได้เกิดจากความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ และมีได้เป็นไปตามระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งโยกย้ายที่จะต้องคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ คุณสมบัติของบุคคล และการจัดคนให้เหมาะสมกับงานเป็นสำคัญ ซึ่งหากไม่รักษาระบบคุณธรรมดังกล่าวไว้ ก็จะถูกแทนที่ด้วยระบบอุปถัมภ์ตามที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยไว้ชัดเจนแล้ว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีคำสั่งตำรวจภูธรภาค ๙ ที่ ๑๐๐๔/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ แต่งตั้งผู้ฟ้องคดีไปดำรงตำแหน่งสารวัตรสืบสวนสอบสวน สถานีตำรวจภูธรยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี จึงขัดหรือแย้งต่อหลักคุณธรรม และขัดหรือแย้งต่อกฎ ก.ตร. และขัดหรือแย้งต่อกฎ ก.ตร. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้ง และโยกย้ายข้าราชการตำรวจระดับสารวัตรถึงจเรตำรวจแห่งชาติและรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๑๔ ที่กำหนดว่าการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจให้กระทำเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ การออกคำสั่งแต่งตั้งโยกย้ายผู้ฟ้องคดีดังกล่าวจึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ และเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันมีผลให้มติของ อ.ก.ตร. เกี่ยวกับการร้องทุกข์ ทำการแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการประชุมเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ที่ให้ยกคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดี เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

สาระสำคัญของระบบคุณธรรม

ประกอบด้วย

(๑) **หลักความเสมอภาค** เป็นหลักที่ให้สิทธิแก่บุคคลโดยเท่าเทียมกัน กล่าวคือ ทุกคนที่มีคุณสมบัติและมีความรู้ความสามารถ ย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันในการเข้ารับการสรรหาเข้าทำงาน และเมื่อปฏิบัติงานที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเดียวกัน หรือคล้ายกัน ก็จะได้รับเงินเดือนเท่ากัน นอกจากนี้ พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ทุกคน จะได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกันโดยระเบียบและมาตรฐานเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการบรรจุแต่งตั้ง การย้าย การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง และการดำเนินการทางวินัย

การคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการที่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๕๘/๒๕๕๐ วินิจฉัยว่า มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (ก.พ.) ที่กำหนดให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ แห่ง พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ สามารถคัดเลือกเพื่อบรรจุบุคคล ซึ่งสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีเกียรตินิยมทุกสาขาวิชาจากสถาบันการศึกษาที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รับรองทั้งในประเทศและต่างประเทศเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ได้รับ คัดเลือกตามข้อ ๑.๒ ของหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๔/ว ๑๑ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๔๕

เป็นมติที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใด หรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีลักษณะเป็นกฎ และโดยที่ระบบการศึกษาของสถาบันการศึกษาของรัฐหรือเอกชนในประเทศไทย ไม่ได้มีการจัดแยกหลักสูตรระหว่างหลักสูตรปริญญาตรีเกียรตินิยม กับหลักสูตรปริญญาตรีธรรมดา กล่าวคือ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีเกียรตินิยม หรือสำเร็จปริญญาตรีแต่ไม่ได้รับเกียรตินิยมจะต้องผ่านการศึกษาในวิชาการต่าง ๆ ที่สถาบันศึกษากำหนดและผ่านการทดสอบและรับรองว่าได้สำเร็จการศึกษาแล้วเรียนมาครบถ้วนตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ และจะต้องได้รับคะแนนไม่ต่ำกว่ามาตรฐานที่สถาบันศึกษานั้น ๆ กำหนดเหมือนกัน เพียงแต่ผู้ที่มีคะแนนสูงในระดับหนึ่งและผ่านเงื่อนไขที่สถาบันการศึกษาแต่ละแห่งกำหนด ไม่เคยสอบตกในวิชาใดวิชาหนึ่ง เป็นต้น ก็จะได้รับยกย่องด้วยการให้เกียรตินิยม แต่ยังคงถือว่าบุคคลดังกล่าวมีความรู้หรือมีวุฒิในสาขาวิชาการที่สำเร็จมาเช่นเดียวกับบุคคลที่ไม่ได้รับเกียรตินิยม จึงถือว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาใด ก็ย่อมมีศักดิ์และสิทธิเสมอกันไม่ว่าจะได้รับปริญญาเกียรตินิยมหรือไม่ได้รับเกียรตินิยมก็ตาม ทั้งบุคคลที่ไม่ได้รับเกียรตินิยมก็สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้เช่นเดียวกับผู้ได้รับเกียรตินิยม โดยตำแหน่งนิติกรซึ่งเป็นตำแหน่งที่กรมบัญชีกลางเปิดรับสมัครคัดเลือกและเป็นมูลเหตุในการยื่นฟ้องคดีในครั้งนี้เป็นตำแหน่งหนึ่งที่ไม่มีความจำเป็นจะต้องคัดเลือกจากผู้ได้รับเกียรตินิยมทางด้านกฎหมาย เพราะผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีทางด้านกฎหมาย แต่ไม่ได้รับเกียรตินิยม สามารถปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนิติกรได้หากได้รับการคัดเลือก

ดังนั้น การกำหนดให้ผู้ได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมโดยถือว่าเป็นวุฒิของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กำหนดให้ใช้วิธีการคัดเลือกแทนการสอบแข่งขัน จึงเป็นการให้สิทธิเหนือกว่าหรือดีกว่าผู้ที่ได้รับปริญญาตรีในสาขาเดียวกันแต่ไม่ได้รับเกียรตินิยม ทั้ง ๆ ที่ได้รับวุฒಿಯ่างเดียวกัน ซึ่งมีศักดิ์และสิทธิ ที่สถาบันการศึกษารับรองเช่นเดียวกัน มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นการปฏิบัติต่อบุคคลที่มีสถานะทางกฎหมายที่เหมือนกันให้แตกต่างกัน ย่อมถือได้ว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม เป็นการกระทำที่ไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๕๕/๒๕๖๑

ในการสอบ (ภาค ค) ผู้ถูกฟ้องคดีได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบ จำนวน ๒๐ ชุด ชุดละ ๓ คน แต่ผู้ถูกฟ้องคดี (คณะกรรมการพนักงานเทศบาล) มิได้กำหนดหลักเกณฑ์และกรอบในการให้คะแนนผู้เข้าสอบแข่งขัน ภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง (ภาค ค) เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน นั้น ทำให้คณะกรรมการสอบ ซึ่งมีจำนวนมากถึง ๒๐ ชุด หรือ ๖๐ คน สามารถใช้ดุลพินิจในการให้คะแนนแก่ผู้เข้าสอบแข่งขันได้อย่างอิสระ และอาจก่อให้เกิดการใช้อำนาจตามอำเภอใจ ซึ่งไม่เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง กำหนดมาตรฐานกลางการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๔ ข้อ ๘ และ ข้อ ๙ วรรคสอง ที่กำหนดให้การสรรหาบุคคลเข้ารับราชการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คำนึงถึงความ เป็นธรรม ความเสมอภาคในโอกาสแก่บุคคลที่มีสิทธิอย่างเท่าเทียมกัน และให้ดำเนินการสอบแข่งขันอย่างเปิดเผย โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ เมื่อคณะกรรมการสอบให้คะแนนภาค ค. ผู้ฟ้องคดี ๗๐ คะแนน (โดยภาค ข ผู้ฟ้องคดีได้ ๘๑ คะแนน ซึ่งเป็นคะแนนที่สูงกว่าผู้สมัครสอบทุกคน) ซึ่งแตกต่างกับผู้สอบแข่งขันที่ได้รับการขึ้นบัญชีในลำดับที่ ๑ และลำดับที่ ๒ ที่ได้รับคะแนน ๙๒ คะแนน ห่างจากผู้ฟ้องคดีถึง ๒๒ คะแนน ซึ่งคณะกรรมการสอบใช้ระยะเวลาทดสอบและใช้คำถามในเรื่องทั่วไปเกี่ยวกับการทำงานเพียงเล็กน้อย โดยไม่ปรากฏพฤติการณ์บ่งชี้ถึงความไม่เหมาะสมในด้านต่าง ๆ ของผู้ฟ้องคดีตามที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๖ ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งผู้ถูกฟ้องคดีมิได้แสดงพยานหลักฐานว่ามีข้อเท็จจริงหรือเหตุผลใดที่ผู้ถูกฟ้องคดีใช้พิจารณาให้คะแนนผู้สอบแข่งขันแตกต่างกันอย่างมากระหว่าง กรณี ย่อมไม่มีเหตุผลรองรับการใช้ดุลพินิจในการให้คะแนนได้อย่างแข็งขัน ประกอบกับการที่ไม่มีการกำหนดกรอบการให้คะแนนไว้ จึงมีลักษณะเป็นการใช้ดุลพินิจตามอำเภอใจของคณะกรรมการ ซึ่งเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ ทำให้การดำเนินการสอบแข่งขันครั้งนี้ไม่เป็นธรรมและ ไม่ทำให้ได้ผู้ที่มีความรู้เหมาะสมกับตำแหน่งอย่างแท้จริง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๔๑/๒๕๕๒

ตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งกำหนดให้ ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งนักบริหารงานเทศบาล ๖ สามารถ เลื่อนขึ้นเป็นรองปลัดเทศบาลหรือปลัดเทศบาลได้ ผู้ฟ้องคดีได้สมัครคัดเลือกเลื่อนและโอนไปดำรง ตำแหน่งปลัดเทศบาล พร้อมกับผู้สมัครรายอื่น แต่ใน การพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดี (คณะกรรมการ พนังงานเทศบาล) ได้ให้ผู้ฟ้องคดีแสดงวิสัยทัศน์ ทั้งที่

ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในประกาศคัดเลือกไม่ได้กำหนดไว้ว่า ต้องมีการแสดงวิสัยทัศน์ และได้ให้ผู้ฟ้องคดี แสดงวิสัยทัศน์เพียงคนเดียว โดยผู้ยื่นสมัครรายอื่นไม่ต้องแสดงวิสัยทัศน์ กรณีจึงเห็นได้ว่า กรณีจึงเห็นได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ปฏิบัติต่อบุคคลประเภทเดียวกันให้แตกต่างกันในสาระสำคัญอันเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม ขัดต่อหลักความเสมอภาค ดังนั้น มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ให้ผู้ฟ้องคดีจัดทำวิสัยทัศน์ประกอบการพิจารณาก่อนเข้าสู่ ตำแหน่งปลัดเทศบาล นั้น จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(๒) หลักความสามารถ ความรู้ความสามารถเป็นสาระสำคัญในการคัดเลือกบุคคล เข้าปฏิบัติงาน ต้องให้ ได้ผู้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งมากที่สุด ดังนั้น การสอบแข่งขันหรือการสอบคัดเลือกจึงเป็น วิธีการหนึ่งที่จะได้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถ วิธีการเช่นนี้ยังนำไปใช้กับการเลื่อนตำแหน่งด้วย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๑๔ - ๔๒๒/๒๕๕๔

แนวปฏิบัติในการตรวจกระดาษคำตอบและประมวลผลการสอบแข่งขันด้วยเครื่องจักรที่กำหนด ว่า กรณีที่เครื่องไม่สามารถตรวจให้คะแนนกระดาษคำตอบแผ่นนั้น ๆ ได้ เช่น ผู้เข้าสอบลงรหัสผิดพลาด ลงรหัส ซ้ำกัน หรือลงรหัสด้วยปากกา จะไม่มีการแก้ไขใด ๆ ทั้งสิ้น นั้น เห็นว่าแนวปฏิบัติในการตรวจกระดาษคำตอบและ ประมวลผลการสอบแข่งขันด้วยเครื่องจักรดังกล่าว เป็นระเบียบภายในเพื่ออำนวยความสะดวกในการตรวจ กระดาษคำตอบและประมวลผลการสอบ แต่การคัดเลือกข้าราชการครูเพื่อดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการ สถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นการทดสอบความรู้ความสามารถของผู้เข้ารับการคัดเลือกการกระทำ ที่จะมีผลถึงขนาดให้การทดสอบความรู้ความสามารถเสียไป ต้องเป็นการกระทำที่กระทบต่อสาระสำคัญของ การทดสอบความรู้ความสามารถ เช่น การทุจริตในการสอบ เป็นต้น การระบายรหัสประจำตัวสอบไม่ตรงกับ เลขรหัสประจำตัวสอบนั้น ไม่กระทบต่อสาระสำคัญของการทดสอบความรู้ความสามารถของผู้เข้าสอบ เมื่อในคดีนี้ ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการทุจริตในการสอบและมีผลคะแนนออกมาแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดี (เลขาธิการคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน) ก็มีขั้นตอนที่ต้องปฏิบัติต่อไปเพียงการประมวลผลคะแนน ซึ่งการตรวจสอบชื่อผู้เข้าสอบ ในกระดาษคำตอบที่มีการระบายรหัสประจำตัวสอบไม่ตรงกับเลขรหัสประจำตัวสอบ จะทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้รับ ความสะดวก และก่อให้เกิดความล่าช้าในการตรวจให้คะแนนและประมวลผลคะแนนเท่านั้น แต่ไม่ได้ทำให้

สาระสำคัญในการคัดเลือกดังกล่าวเสียไป การนำแนวปฏิบัติในการตรวจกระดาษคำตอบและประมวล ผลการสอบแข่งขันด้วยเครื่องจักร ที่เป็นแนวปฏิบัติเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการตรวจกระดาษคำตอบและ ประมวลผลมาตัดสิทธิในคะแนนของผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบสองคน จึงขัดต่อเจตนารมณ์ทางกฎหมายของการทดสอบ ความรู้ความสามารถเพื่อคัดเลือกรองผู้อำนวยการและผู้อำนวยการสถานศึกษา ตามมาตรา ๖๑ แห่ง พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ.๗๐/๒๕๖๐

กรณีผู้อำนวยการโรงเรียนมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ เนื่องจากการสอบคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วยมีการทุจริตในการสอบ โดย ก.ค.ศ.และคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดมีมติให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ เนื่องจากเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๐ (๗) และ (๑๓) แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีเป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีสำหรับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา เพราะเป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการ ศาลเห็นว่า การที่ผู้อำนวยการโรงเรียนนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติเบื้องต้นและการคาดคะเนเกี่ยวกับผลการสอบคัดเลือกครูผู้ช่วยแต่เพียงอย่างเดียว โดยมีได้ค้นหาข้อเท็จจริงในเชิงประจักษ์ และหรือพยานแวดล้อมกรณีที่มีการกล่าวหาผู้ฟ้องคดีมาประกอบการพิจารณาให้เป็นที่ยุติ และทำให้เชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีพฤติกรรมตามที่ถูกลกล่าวหาจริงมาออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงเป็นการใช้ดุลพินิจวินิจฉัยข้อเท็จจริงเพื่อออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย คำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการจึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย (กล่าวคือ มีการสงสัยว่าผู้เข้าสอบอย่างน้อย ๓๔๔ คน นำคำเฉลยไปลอกในห้องสอบในการสอบภาค ก. เป็นผลทำให้คะแนนสอบสูงผิดปกติและจากข้อมูลการตอบข้อสอบที่เป็นข้อที่ง่าย มีผู้สอบเลือกคำตอบที่ถูกต้องเป็นจำนวนมาก แต่ผู้ฟ้องคดีกลับไปเลือกคำตอบข้ออื่นซึ่งเห็นอย่างเด่นชัดว่าไม่น่าจะเลือกเช่นนั้น จึงน่าเชื่อตามผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวว่ามีการกระทำทุจริตในการสอบเกิดขึ้นจริง) เมื่อคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเป็นกรกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐ แห่ง ป.พ.พ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงต้องรับผิดชอบผู้ฟ้องคดีในผลแห่งละเมิดที่ผู้อำนวยการโรงเรียนได้กระทำในการออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการดังกล่าว ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

มาตรา ๒๙ บัญญัติว่า เจ้าหน้าที่ต้องพิจารณาพยานหลักฐานที่ตนเห็นว่า จำเป็นแก่การพิสูจน์ข้อเท็จจริง ในการนี้ให้รวมถึงการดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) แสวงหาพยานหลักฐานทุกอย่างที่เกี่ยวข้อง
- (๒) รับฟังพยานหลักฐานคำชี้แจง หรือความเห็นของคู่กรณี หรือของพยานบุคคล หรือพยานผู้เชี่ยวชาญที่คู่กรณีกล่าวอ้าง...
- (๓) ขอข้อเท็จจริงหรือความเห็นจากคู่กรณี พยานบุคคล หรือพยานผู้เชี่ยวชาญ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ.๗๕/๒๕๖๒

กรณีหน่วยงานของรัฐให้มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ เป็นผู้ดำเนินการสอบ (ออกข้อสอบภาค ก. ภาค ข., จัดพิมพ์ข้อสอบ, แต่งตั้งกรรมการส่งและรับข้อสอบ, ตรวจสอบข้อสอบ และส่งมอบให้กับหน่วยงาน) เมื่อมหาวิทยาลัย ฯ ดำเนินการแล้วเสร็จได้มอบผลคะแนนให้กับหน่วยงาน แต่หน่วยงานได้แก้ไขผลคะแนนสอบและนำไปเสนอขอความเห็นชอบการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลผู้ไม่ผ่านเกณฑ์การสอบและแข่งขัน จนมีการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลดังกล่าว อันเป็นการก่อให้เกิดความเสียหายต่อความเชื่อมั่นต่อระบบการสรรหาบุคลากรที่ต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถและความเหมาะสมที่จะเข้ารับราชการ การเพิกถอนมติให้ความเห็นชอบการบรรจุแต่งตั้งผู้ฟ้องคดี จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว อีกทั้งคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีดังกล่าวได้จัดทำขึ้น เพราะการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ เนื่องจากแท้ที่จริงแล้ว ผู้ฟ้องคดีมิได้เป็นผู้ผ่านเกณฑ์การตัดสินที่จะถือว่าเป็นผู้สอบ

แข่งขันได้ การเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว จึงไม่อยู่ในบังคับต้องกระทำภายใน ๙๐ วันนับแต่ได้รู้ถึงเหตุที่จะให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๔๙ วรรคสอง แห่ง พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ

พระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

มาตรา ๔๙ วรรคสอง บัญญัติว่า การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่มีลักษณะเป็นการให้ประโยชน์ต้องกระทำภายในเก้าสิบวันนับแต่ได้รู้ถึงเหตุที่จะให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้น เว้นแต่คำสั่งทางปกครองจะได้ทำขึ้นเพราะการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งหรือการข่มขู่หรือการชักจูงโดยการให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่มีขอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ.๔๙/๒๕๖๒

กรณีเปลี่ยนสมุดคำตอบ ทำให้ผู้ฟ้องคดีมีรายชื่อเป็นผู้ผ่านการคัดเลือก ผลการสอบซึ่งเป็นคำสั่งทางปกครองที่ผิดพลาดอย่างร้ายแรงและไม่มีผลทางกฎหมายมาตั้งแต่ต้น (เปรียบเสมือนไม่มีคำสั่งทางปกครอง) จึงไม่อยู่ในบังคับที่ต้องเพิกถอน หรือต้องเพิกถอนภายใน ๙๐ วัน นับแต่ได้รู้ถึงเหตุที่จะให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครองตามที่กำหนด ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เนื่องจากไม่มีคำสั่งทางปกครองที่ให้เพิกถอน

แม้ผู้ฟ้องคดีจะเข้ารับการศึกษาอบรมจนสำเร็จการอบรมในหลักสูตร ก็ไม่ทำให้มีสิทธิที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายอำเภอ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ.๓๑๐/๒๕๖๕

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในการดำเนินการสอบแข่งขันของ อบต.ฯ มิได้ดำเนินการตามมาตรฐานทั่วไปที่กำหนดให้สถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานที่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลคัดเลือกเป็นผู้รับผิดชอบในการสอบแข่งขัน แต่เมื่อการดำเนินการดังกล่าวได้กระทำโดยผู้อำนวยการโรงเรียนเล็งถ่อนโนนสมบูรณ์อันเป็นการดำเนินการของผู้อำนวยความสะดวกโรงเรียนในฐานะส่วนตัว มิใช่เป็นการดำเนินการของโรงเรียน ฯ ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบในการแข่งขัน การดำเนินการจัดสอบแข่งขันดังกล่าว จึงไม่ชอบด้วยประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบลฯ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดอุดรธานีฯ และเมื่อการสอบแข่งขันเพื่อเป็นพนักงานส่วนตำบล ซึ่งเป็นขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญอย่างยิ่งของการสรรหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และความเหมาะสม เพื่อเป็นพนักงานส่วนตำบลของ อบต.ฯ เป็นการจับสลากที่ไม่ได้มาตรฐานตั้งแต่ขั้นตอนการออกข้อสอบ การตรวจข้อสอบ และการประมวลผลคะแนน โดยมีบุคคลในฐานะส่วนตัวเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด ขัดกับมาตรฐานทั่วไปที่กำหนดให้สถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานที่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดอุดรธานีคัดเลือกเป็นผู้รับผิดชอบในการสอบแข่งขัน อันเป็นการจัดสอบโดยทุจริตและผิดกฎหมายอย่างชัดแจ้งและร้ายแรง เมื่อต่อมา คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดอุดรธานีได้พิจารณาผลการสอบดังกล่าวและมีมติเห็นชอบให้บรรจุและแต่งตั้งผู้สอบแข่งขันเป็นพนักงานส่วนตำบล และผู้ถูกฟ้องคดีได้อาศัยมติดังกล่าวมีคำสั่งแต่งตั้งพนักงานส่วนตำบล ดังนั้น ประกาศขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ของ อบต. และคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผลมาจากประกาศดังกล่าว จึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่มีลักษณะผิดพลาด

อย่างชัดเจนและร้ายแรง โดยทางกฎหมายถือเสมือนว่าไม่มีการออกคำสั่งทางปกครองนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่จำเป็นต้องเพิกถอนคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดี และไม่ต้องนำบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ในส่วนที่ว่าด้วยการเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง ที่จะต้องคำนึงถึงหลักความเชื่อโดยสุจริตของผู้ฟ้องคดี หรือต้องมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งพนักงานส่วนตำบล ภายในระยะเวลา ๙๐ วัน นับแต่วันที่รู้ถึงเหตุที่จะให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ตามมาตรา ๔๙ วรรคสอง ประกอบกับมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาใช้บังคับ แต่อย่างไร

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๕๐/๒๕๕๑

การประมวลผลการสอบ (การรวมคะแนนผิดพลาด) เมื่อคะแนนสอบที่แท้จริงของผู้ฟ้องคดีไม่ผ่านเกณฑ์การตัดสินที่จะถือว่าเป็นสอบแข่งขันได้ตามประกาศ อ.ก.ค.จังหวัดนครพนม จึงมีผลทำให้การประกาศผลการสอบของ อ.ก.ค.จังหวัดนครพนมเป็นประกาศที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายบางส่วน อ.ก.ค.จังหวัดนครพนมซึ่งได้รับมอบอำนาจจาก ก.ค. จึงมีอำนาจเพิกถอนคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าว แต่เนื่องจากประกาศ อ.ก.ค.จังหวัดนครพนม เรื่อง การขึ้นบัญชีและการยกเลิกบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ในการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการครู ครั้งที่ ๑ ปี ๒๕๕๑ และคำสั่งสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม เรื่อง บรรจุและแต่งตั้งผู้สอบแข่งขันได้ เป็นคำสั่งทางปกครองที่เป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้ฟ้องคดี ดังนั้น การเพิกถอนจึงต้องเพิกถอนภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่รู้ถึงเหตุที่จะเพิกถอนคำสั่งนั้น ตามมาตรา ๔๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ แต่เมื่อผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม มีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งเมื่อล่วงเลยเวลา ๙๐ วันนับแต่ อ.ก.ค.จังหวัดรู้เหตุความไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ประกอบกับ การที่ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนครพนมมีคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีเกิดขึ้นจากความผิดพลาดของคณะกรรมการประมวลผลสอบด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ในการดำเนินการสอบแข่งขัน โดยไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งหรือการข่มขู่หรือการชักจูงใจโดยการให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงไม่อาจนำความผิดพลาดของการดำเนินการสอบมาเป็นผลร้ายต่อผู้ฟ้องคดี ซึ่งไม่ถูกต้องและเป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดี ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดจึงไม่อาจเพิกถอนคำสั่งได้ คำสั่งสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนมที่ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

การเลื่อนตำแหน่ง

การเลื่อนตำแหน่ง หมายถึง การที่บุคคลได้เปลี่ยนแปลงไปสู่ตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบสูงขึ้น และดีขึ้นกว่าเดิม การเลื่อนตำแหน่งจะมีผลทำให้สถานภาพทางสังคมและเงินเดือนสูงขึ้นการที่บุคคลใดจะได้เลื่อนตำแหน่งต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) หลักความรู้ความสามารถ วิธีนี้ใช้การสอบเป็นเกณฑ์ในการวัดผล โดยไม่คำนึงถึงความอาวุโส ดังนั้น ผู้ที่จะได้รับการเลื่อนตำแหน่งโดยวิธีนี้ ต้องมีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งที่จะเลื่อน

(๒) หลักความอาวุโสและประสบการณ์ หมายถึง การใช้ความรู้ ความสามารถของบุคคลปฏิบัติงานในองค์กรนั้น ๆ เป็นเวลานาน การปฏิบัติหน้าที่ด้วยเวลานานจึงเกิดความชำนาญ ความรอบรู้จากการปฏิบัติหน้าที่ และมีประสบการณ์สมควรจะได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น

(๓) หลักความรู้ความสามารถและอาวุโส หลักนี้เกิดจากการผสมผสานของหลักสองประการข้างต้น เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในการพิจารณาเลื่อนตำแหน่ง

การเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น ข้าราชการพลเรือนสามัญ

หลักเกณฑ์การคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นต้องคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ และประวัติการรับราชการ ซึ่งจะต้องเป็นผู้มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถ

ในกรณีการแต่งตั้งนักบริหารระดับสูงให้นำคุณลักษณะของการเป็นผู้นำมาเป็นองค์ประกอบในการพิจารณาด้วย เช่น เป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล กล้ารับผิดชอบ กล้าตัดสินใจ และกล้าเผชิญปัญหา ส่วนเรื่องอาวุโสจะนำมาใช้ประกอบการพิจารณาแต่งตั้งก็ได้ แต่ต้องใช้เป็นองค์ประกอบสุดท้าย (หนังสือ ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว๑๑ ลงวันที่ ๑๓ ส.ค. ๒๕๕๒)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๒๕๓/๒๕๕๔

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ ตำแหน่งปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นตำแหน่งบริหารระดับสูงจะว่างลง เนื่องจากผู้ดำรงตำแหน่งเดิมจะพ้นจากราชการเพราะครบเกษียณอายุราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยจึงได้ตรวจสอบคุณสมบัติและจัดทำบัญชีรายชื่อข้าราชการที่มีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนักบริหารระดับสูง ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติราชการ มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งรองปลัดกระทรวงมหาดไทยหรืออธิบดีมาแล้วและสมควรได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวง ผู้ที่มีคุณสมบัติมีจำนวนทั้งสิ้น ๑๓ ราย พร้อมกันนี้ ปลัดกระทรวงมหาดไทยได้มีบันทึกส่งบัญชีรายชื่อผู้ที่มีคุณสมบัติทั้ง ๑๓ ราย พร้อมทั้งข้อมูลบุคคลและประวัติการรับราชการไปให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) พิจารณาจากข้อมูลส่วนบุคคล โดยเมื่อพิจารณาคุณสมบัติในด้านระยะเวลาการดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ของผู้ที่มีคุณสมบัติทั้ง ๑๓ ราย โดยเรียงลำดับตามอาวุโส ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีมีอาวุโสสูงสุดเป็นลำดับที่ ๑ ส่วนนายมานิต มีอาวุโสสูงอยู่ในลำดับที่ ๑๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้พิจารณาบัญชีรายชื่อที่ปลัดกระทรวงมหาดไทยเสนอมา แล้วเห็นว่าผู้ที่มีรายชื่อทั้ง ๑๓ ราย เป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งรองปลัด กระทรวงหรืออธิบดีมาแล้วทั้งสิ้น ทั้งยังเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประวัติการรับราชการเหมาะสม มีศักยภาพที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงมหาดไทยได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีอำนาจที่จะใช้ดุลพินิจเลือกข้าราชการรายใดก็ได้ในบัญชีรายชื่อที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นว่ามีความเหมาะสมเพื่อเสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (คณะรัฐมนตรี) พิจารณานุมัติแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงมหาดไทยต่อไป แม้ข้อเท็จจริงจะรับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีมีอาวุโสในราชการอยู่ในลำดับที่ ๑ ส่วนนายมานิต มีอาวุโสอยู่ในลำดับที่ ๑๑ แต่ตามหลักเกณฑ์แจ้งตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๑๑ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ ก็ได้กำหนดไว้ชัดเจนว่า องค์ประกอบในเรื่องอาวุโสจะนำมาใช้ประกอบการพิจารณาแต่งตั้งก็ได้แต่หากนำมาประกอบการพิจารณา ก็ให้น้ำหนักความสำคัญน้อยกว่าองค์ประกอบด้านอื่น ๆ โดยให้นำมาใช้ประกอบการพิจารณาเป็นองค์ประกอบสุดท้าย การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาบัญชีรายชื่อรองปลัดกระทรวงมหาดไทย อธิบดี และผู้เคยดำรงตำแหน่งอธิบดีในสังกัดกระทรวงมหาดไทยที่ปลัดกระทรวงมหาดไทยเสนอมาแล้ว เห็นว่านายมานิตเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ และประวัติการรับราชการดี ยึดธรรมเนียมปฏิบัติในการบริหารให้ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงมหาดไทย โดยไม่ได้นำองค์ประกอบเรื่องความอาวุโสในราชการมาประกอบการพิจารณา การใช้ดุลพินิจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นไปโดยชอบตามมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบกับหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๒๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๐ ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๑๑ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ และที่ นร ๑๐๐๔.๑/ว ๙ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ แล้ว

การเลื่อนวิทยฐานะสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๕๐/๒๕๖๒

เมื่อผู้ฟ้องคดีส่งผลงานทางวิชาการที่ปรับปรุงแล้วครั้งที่ ๒ ในวันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๕๐ โดยคณะกรรมการประเมินผลงาน ฯ และคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา เดิม) เห็นว่า ผลงานดังกล่าว สมบูรณ์และผ่านเกณฑ์แล้ว คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ย่อมต้องอนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีเลื่อนวิทยฐานะไม่ก่อนวันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๕๐ ตามข้อ ๖ ของหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีวิทยฐานะฯ ลงวันที่ ๒๙ ธ.ค. ๒๕๔๘ ดังนั้น มติและคำสั่งที่เลื่อนและแต่งตั้งวิทยฐานะผู้ฟ้องคดีไม่ก่อนวันที่ ๑๒ พ.ย. ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นวันที่ศึกษาธิการจังหวัดแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบผลการมีมติของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ที่มีมติเห็นชอบเลื่อนและแต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดีมีวิทยฐานะรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชำนาญการพิเศษ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(๓) **หลักความมั่นคง** ผู้ปฏิบัติงานทุกคนต้องมีความมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่ มีหลักประกันที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย มิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกออกจากราชการโดยไม่มีเหตุผล ความมั่นคงจะมีผลทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ นอกจากนี้ ยังได้รับสวัสดิการต่าง ๆ ในระหว่างที่ปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงการได้รับบำเหน็จบำนาญเมื่อออกจากราชการ

(๔) **หลักความเป็นกลางทางการเมือง** โดยไม่ถูกแทรกแซงหรืออยู่ภายใต้อิทธิพลของนักรการเมือง

อย่างไรก็ตาม ข้าราชการต้องปฏิบัติงานตามนโยบายของรัฐบาลอย่างเต็มกำลังความสามารถ ทั้งนี้ ต้องถือว่า นโยบายของรัฐบาลนั้น เป็นการแสดงออกโดยเจตนาของประชาชน และเมื่อรัฐบาลชุดใดเข้ามาบริหารประเทศ ข้าราชการซึ่งเป็นกลไกของรัฐบาลต้องปฏิบัติตามนโยบายนั้น ๆ เมื่อคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นองค์กรสูงสุดที่มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดินตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หน่วยงานทางปกครองก็ต้องปฏิบัติตามนโยบายของคณะรัฐมนตรี การกำหนดหลักเกณฑ์เรื่องใดที่ไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีย่อมถือว่าการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๘๙/๒๕๕๙

คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบแผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ ตามข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ และเห็นชอบให้สำนักงาน ก.พ. นำระบบนักบริหารระดับสูงมาใช้ในข้าราชการพลเรือน ซึ่งมีหลักการที่สำคัญคือ นักบริหารระดับสูงได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๙ - ๑๑ โดยในระยะแรกให้นำระบบนี้มาใช้กับกลุ่มที่ ๑ คือ นักบริหารระดับ ๙ ก่อน โดยสำนักงาน ก.พ. จะเป็นผู้จัดทำบัญชีของผู้มีสิทธิได้รับการเสนอชื่อ เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักบริหารระดับสูง และผ่านการประเมินสมรรถนะหลักทางการบริหารใน ๔ ด้าน คือ ความรอบรู้ในการบริหาร การบริหารอย่างมืออาชีพ การบริหารคน และการบริหารระบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (คือ ผู้ที่ผ่านการอบรมหลักสูตร นบส.ที่ก.พ.จัด) ข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำนักงาน ก.พ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกข้าราชการ

พลเรือนเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๙ เพิ่มเติม นอกเหนือจากหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบ โดยส่วนที่เพิ่มเติมคือ ให้ผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูงที่ ก.พ. รับรองหรือผู้ที่ส่วนราชการระดับกรมที่มีตำแหน่งว่างเสนอชื่อให้สมัครเข้ารับการคัดเลือกส่วนราชการละ ๑ - ๒ ชื่อ มีคุณสมบัติที่จะเข้ารับการคัดเลือกได้ด้วย โดยไม่จำเป็นต้องผ่านการประเมินสมรรถนะหลักทางการบริหารและได้รับการขึ้นบัญชีผู้ผ่าน

การประเมิน จึงมีปัญหาว่า การที่สำนักงาน ก.พ. กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้บริหารระดับสูงนอกเหนือจากมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ซึ่งปัญหาดังกล่าวคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนอ้างว่า มติคณะรัฐมนตรีข้างต้นไม่มีผลบังคับให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายที่จะกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในเรื่องการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนให้ดำรงตำแหน่ง ตามมาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ต้องถูกจำกัดหรือถูกตัดทอนอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายได้

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า คณะรัฐมนตรีเป็นองค์กรสูงสุดที่มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดินตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ เมื่อคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเห็นชอบแผนดำเนินการใช้ระบบนักบริหารระดับสูงดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐในรูปคณะกรรมการในฝ่ายบริหาร และมีหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน ตามมาตรา ๘ แห่ง พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงต้องปฏิบัติตามนโยบายการบริหารงานบุคคลดังกล่าว แต่หากคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน หรือสำนักงาน ก.พ. ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในหน้าที่ของ ก.พ. เห็นว่าแผนการดำเนินการใช้ระบบนักบริหารระดับสูงที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบนั้นยังไม่เพียงพอที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักการให้มีระบบผู้บริหารระดับสูง ก็อาจเสนอขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาทบทวนเพื่อความเหมาะสมต่อไปได้เมื่อคณะรัฐมนตรีมิได้มีมติเปลี่ยนแปลงนโยบายเป็นประการอื่น คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน จึงไม่อาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกสรรผู้บริหารระดับสูงกลุ่มที่ ๑ (นักบริหารระดับ ๙) ให้แตกต่างไปจากหลักการที่เป็นสาระสำคัญที่คณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นนโยบายได้ และการกำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติมดังกล่าว ยังไม่เป็นธรรมแก่ผู้ที่มีชื่ออยู่ในบัญชีผู้ผ่านการประเมินสมรรถนะหลักทางการบริหารตามประกาศของสำนักงาน ก.พ. จึงพิพากษาให้เพิกถอนหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนให้ดำรงตำแหน่งนักบริหาร ๙

๕. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒

โดย พ.ต.ท.พิศาล สุขพิทักษ์ สารวัตรกลุ่มงานป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ หรือ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ฉบับล่าสุดได้มีการประกาศใช้เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๐ ซึ่งเป็น พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ ฉบับที่ ๒ สำหรับคนที่ต้องใช้งานคอมพิวเตอร์เป็นประจำ หรือทำงานเกี่ยวกับโลกออนไลน์ต้องพึงรู้ไว้ เพราะหากใช้ไม่ระวัง อาจจะทำผิดกฎหมายได้

พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ ฉบับล่าสุด เป็นกฎหมายที่ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก สมาร์ทโฟน รวมไปถึงระบบต่าง ๆ ที่ถูกควบคุมการกระทำระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ออกมาเพื่อป้องกันและควบคุมการกระทำผิดที่จะเกิดขึ้นได้จากการใช้คอมพิวเตอร์ หากผู้ใดกระทำความผิดก็จะต้องได้รับการลงโทษตามที่พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ ๒๕๖๐ กำหนดไว้

ข้อห้ามที่สำคัญที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต “ไม่ควรทำ” มีอะไรบ้าง

๑. แสกเฟซบุ๊ก (มาตรา ๕ - ๘)

การปล่อยไวรัสหรือมัลแวร์เข้าคอมพิวเตอร์คนอื่นเพื่อขโมยข้อมูล โดยที่เจ้าของไม่อนุญาต (ละเมิด Privacy) มีโทษฐานผิด พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ โดยถ้าเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ จำคุกไม่เกิน ๖ เดือน ปรับไม่เกิน ๑ หมื่นบาท เข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ จำคุกไม่เกิน ๒ ปี ปรับไม่เกิน ๔ หมื่นบาท นำมาตรการป้องกันระบบไปเผยแพร่ จำคุกไม่เกิน ๑ ปี ปรับไม่เกิน ๒ หมื่นบาท และดักจับข้อมูลคอมพิวเตอร์ จำคุกไม่เกิน ๒ ปี ปรับไม่เกิน ๔ หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒. หยุด แก้ไข ดัดแปลงข้อมูล (มาตรา ๙ - ๑๐)

การเข้าไปขัดขวาง ทำร้ายระบบ รวมทั้งเข้าไปดัดแปลง หรือทำลายข้อมูล ทำให้ข้อมูลของฝ่ายตรงข้ามเสียหายผิด พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ มีโทษจำคุก ๕ ปี ปรับไม่เกิน ๑ แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓. ห้าม ฝากร้านตาม Facebook และ IG เต็ดขาด! (มาตรา ๑๑)

สำหรับพ่อค้าแม่ขายบนโลกออนไลน์เน้นย้ำ เรื่องการส่งอีเมลขายของโดยที่ลูกค้าไม่ยินยอมที่จะรับนั้นถือเป็นการสแปม หรือแม้แต่การฝากร้านตาม Facebook และ IG ก็ตามมีโทษตาม พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์โดยปรับไม่เกิน ๑ แสนบาท จำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ

๔. อย่า แอบเข้าระบบของหน่วยงานภาครัฐ (มาตรา ๑๒)

การเข้าถึงระบบ หรือข้อมูลด้านความมั่นคงรวมถึงการโพสเนื้อหาที่ส่งผลต่อความมั่นคงต่อประเทศบนโลกออนไลน์ที่เข้าข่ายข้อมูลเท็จที่ทำให้ประชาชนเกิดอาการตื่นตระหนก มีโทษแบ่งตาม พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์เป็นกรณีดังนี้

- กรณีไม่เกิดความเสียหาย จำคุก ๑-๗ ปี และปรับ ๒ หมื่น - ๑.๔ แสนบาท
- กรณีเกิดความเสียหาย จำคุก ๑-๑๐ ปี และปรับ ๒ - ๒ แสนบาท
- กรณีเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย จำคุก ๕ - ๒๐ ปี และปรับ ๑ แสน - ๔ แสนบาท

๕. โปสต์ข่าวปลอมก่อให้เกิดความเสียหาย (มาตรา ๑๔)

แล้วโปสต์อะไรบ้างที่เรียกว่าผิด พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ เริ่มจากการโปสต์ ข่าวปลอม ธุรกิจลูกโซ่ ที่ต้องการจะหลอกเอาเงินจากลูกค้า โปสต์เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยรวมทั้งการก่อการร้าย โปสต์ข้อมูลลามก โดยถ้าเกิดว่าส่งผลถึงประชาชน จะต้องจำคุกไม่เกิน ๕ ปี ปรับไม่เกิน ๑ แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ส่วนถ้าส่งผลต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง จำคุกไม่เกิน ๓ ปี ปรับไม่เกิน ๖ แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๖. คอมเม้นในข่าวปลอม (มาตรา ๑๕)

การเข้าไปคอมเม้นแสดงความคิดเห็นในโปสต์ที่มีเนื้อหาผิดกฎหมายก็จะกระทำ พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ ๒๕๖๐ ถ้าไม่ยอมลบจะได้รับโทษเดียวกันกับมาตรา ๑๔ เหมือนกันกับผู้โปสต์แต่ถ้าหากว่าลบออกไปแล้ว ถือว่าพ้นผิด

หมายเหตุ ผู้ให้บริการจะต้องเก็บรักษาข้อมูลการใช้งานไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน หรือในกรณีที่ศาลสั่งจะต้องเก็บข้อมูลไม่เกิน ๒ ปี

๗. ตัดต่อรูปภาพ (มาตรา ๑๖)

การตัดต่อ ดัดแปลงภาพที่ทำให้ผู้อื่นเสียชื่อเสียง และเกิดความเสียหาย รวมทั้งโปสต์ภาพผู้เสียชีวิตทำให้พ่อ – แม่ คู่สมรส หรือบุตรของผู้ตายเสียชื่อเสียง ดูหมิ่นเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย จะต้องจำคุกไม่เกิน ๓ ปี และปรับไม่เกิน ๒ แสนบาท

๘. ต้องเก็บข้อมูลจราจรคอมพิวเตอร์ (มาตรา ๑๗)

หลายคนคงสงสัยว่าเวลาเราแชร์ข่าวปลอม โปสต์เรื่องหมิ่นประมาท แล้วเจ้าหน้าที่รัฐเค้าเอาหลักฐานที่ไหนมาจับเรา มาตรา ๑๗ นี้เองที่ระบุว่าหากเราเป็นองค์กรหรือหน่วยงานที่ออกอินเทอร์เน็ตเราจำเป็นต้องติดตั้งระบบเก็บข้อมูลจราจรคอมพิวเตอร์ ลองสำรวจดูนะครับว่าบริษัทท่านได้ติดตั้งระบบจัดเก็บหรือยัง? หากยังไม่จัดเก็บผู้บริหารและคณะกรรมการบริษัทจะต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท สามารถอ่านเพิ่มเติมได้ที่บทความเก็บข้อมูลจราจรคอมพิวเตอร์อย่างไร? ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ พระราชบัญญัติ คอม ๒๕๖๐

พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖

เป็นกฎหมายที่จัดทำขึ้นเพื่อคุ้มครองประชาชนจากการถูกหลอกหลวงผ่านโทรศัพท์ หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งในปัจจุบันมีผู้ถูกหลอกหลวงจำนวนมากและมีมูลค่าความเสียหายสูง โดยมีประเด็นหลัก ๓ เรื่องคือ

๑. ผู้เสียหายสามารถแจ้งธนาคารระงับธุรกรรมได้ทันทีเมื่อถูกหลอกหรือสงสัยว่าตกเป็นเหยื่อผ่านหมายเลขโทรศัพท์ ศูนย์รับแจ้งเหตุหรือที่สาขาเพื่อระงับธุรกรรมชั่วคราว และแจ้งตำรวจผ่านระบบออนไลน์ หรือสถานีตำรวจใกล้เคียง ที่สะดวกภายใน ๗๒ ชั่วโมง และตำรวจจะแจ้งให้ธนาคารทราบเพื่อระงับธุรกรรมต่อ เพราะหากไม่มีการแจ้งความทางธนาคารจะระงับธุรกรรมชั่วคราวได้ไม่เกิน ๗๒ ชั่วโมง หรือหากแจ้งแล้วทางธนาคารแจ้งว่าเป็นคดีแพ่งไม่สามารถระงับบัญชีได้ แนะนำให้ผู้เสียหายกดโทร ๑๔๔๑ กด ๒ ทางตำรวจไซเบอร์ จะประสานแจ้งข้อมูลให้ต่อไป และในกรณีไม่ได้แจ้งระงับธุรกรรมสำหรับการฉ้อโกงธรรมดาจะมีอายุความ ๓ เดือน นับตั้งแต่วันที่ทราบเรื่อง

“ในกระบวนการแจ้งความนั้นหากมีการสอบปากคำจึงนับว่าเป็นการเริ่มขบวนการสืบสวน ดังนั้นหากไปแจ้งความที่สถานีตำรวจใกล้บ้านควรถามด้วยว่าจะเริ่มขบวนการสอบปากคำเพื่อดำเนินคดีเมื่อไหร่ และแจ้งขอให้ดำเนินคดีให้ถึงที่สุด ส่วนช่องทางออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ <https://thaipoliceonline.com/> จะเป็นการจ้องคิว เมื่อแจ้งไปแล้วจะมีเจ้าหน้าที่รับเรื่องและติดต่อกลับเพื่อนัดสอบปากคำที่สถานีตำรวจในวันและเวลาที่ผู้เสียหายสะดวก ซึ่งกระบวนการสอบสวนต้องดำเนินภายใน ๓ วัน”

๒. บทกำหนดความผิดและกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำผิด ไม่ว่าจะเป็นการเชิญชวนโฆษณาหรือซื้อ/ขายก็มีความผิด ตามมาตรา ๙ ระบุว่า เปิดบัญชีม้าหรือซิมม้า โดยรู้หรือควรรู้ว่าจะนำไปใช้ในการกระทำความผิด มีโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี ปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และหากเป็นตัวกลางในการจัดหา เป็นธุระหรือโฆษณา เพื่อให้มีการซื้อขายบัญชี ตามมาตรา ๑๐ หรือ ๑๑ จะมีโทษจำคุกมากกว่าคนเปิดบัญชีม้า มีโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ ถึง ๕ ปี ปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันได้ ไม่ว่าจะเป็นธนาคารที่สามารถแบ่งปันข้อมูลระหว่างกันได้โดยไม่ผิดพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.๒๕๖๒ (PDPA) หรือจะเป็นตำรวจกรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ และหน่วยงานอื่นที่ได้รับอนุญาต เพื่อใช้ในการสืบสวนติดตามลงโทษผู้กระทำผิด ป้องกันและลดการเกิดบัญชีม้า ซิมม้า เพื่อลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับประชาชน

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ (Personal Data Protection Act: PDPA)

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ (Personal Data Protection Act: PDPA) คือ กฎหมายใหม่ที่ออกมาเพื่อแก้ไขปัญหาการถูกล่วงละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ในปัจจุบัน เช่น การซื้อขายข้อมูลเบอร์โทรศัพท์และข้อมูลส่วนตัวอื่น ๆ โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ยินยอม ที่มักพบได้มากในรูปแบบการโทรมาโฆษณา หรือ ล่อลวง โดยกฎหมายนี้ได้เริ่มบังคับใช้อย่างเต็มรูปแบบ เมื่อวันที่ ๑ มิ.ย. ๒๕๖๕ เป็นกฎหมายที่ให้ความ

คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ รูปภาพ บัญชีธนาคาร อีเมล ไลน์ บัญชีผู้ใช้ของเว็บไซต์ ไลน์มือ ประวัติสุขภาพ เป็นต้น ซึ่งข้อมูลเหล่านี้สามารถระบุถึงตัวเจ้าของข้อมูลนั้นได้ อาจเป็นได้ทั้งข้อมูลในรูปแบบเอกสาร กระดาษ หนังสือ หรือจัดเก็บในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

ความเป็นมา

กฎหมาย PDPA เรียกได้ว่าถอดแบบมาจากกฎหมายต้นแบบอย่างกฎหมาย GDPR (General Data Protection Regulation) ซึ่งเป็นกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสหภาพยุโรป วัตถุประสงค์ของการเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคลของกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับ ก็เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ไม่ประสงค์ดีทำการแฮ็กข้อมูลหรือละเมิดความเป็นส่วนตัวเพื่อข่มขู่หวังผลประโยชน์จากทั้งจากตัวเจ้าของข้อมูลเองหรือจากบุคคลที่ดูแลข้อมูล

ความสำคัญ

ความสำคัญของ PDPA คือการทำให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิในข้อมูลส่วนตัวที่ถูกจัดเก็บไปแล้ว หรือกำลังจะถูกจัดเก็บมากขึ้น เพื่อสร้างความปลอดภัยและเป็นส่วนตัวให้แก่เจ้าของข้อมูล โดยมีสิทธิที่สำคัญคือ สิทธิการรับทราบและยินยอมการเก็บข้อมูลส่วนตัว และสิทธิในการขอเข้าถึงข้อมูลส่วนตัว คัดค้านและเพิกถอนการเก็บและนำข้อมูลไปใช้ และสิทธิขอให้ลบหรือทำลายข้อมูลส่วนตัว

สิทธิที่เพิ่มขึ้นของเจ้าของข้อมูล ทำให้ผู้ประกอบการขององค์กรและบริษัทต่าง ๆ ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการเก็บรวบรวมและนำข้อมูลส่วนตัวของเจ้าของข้อมูลไม่ว่าจะเป็นลูกค้า พนักงานในองค์กร หรือบุคคลใด ๆ ที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามหลักปฏิบัติของ PDPA พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

องค์ประกอบสำคัญของ PDPA

บุคคลที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย PDPA ประกอบด้วย เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Data Subject) และผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (Data Controller) โดยผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลนั้นเปรียบเสมือนผู้ดูแลระบบ เป็นฝ่ายปฏิบัติงาน มีหน้าที่เก็บรวบรวม และนำข้อมูลส่วนบุคคลที่ขอความยินยอม (Consent) จากเจ้าของข้อมูลไปใช้ ยกตัวอย่างเช่น เว็บไซต์ขายของออนไลน์ ตัวผู้จัดทำเว็บไซต์ก็ต้องขอข้อมูลทั้งชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ ข้อมูลการจ่ายเงิน เพื่อนำไปดำเนินการสั่งซื้อและจัดส่งสินค้าไปยังที่อยู่ของเจ้าของข้อมูล ซึ่ง PDPA เมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว ก็ต้องจัดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยข้อมูลด้วย

ขั้นตอนการทำตาม PDPA

๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล

๑. จัดทำ Privacy Policy แจ้งให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบ

องค์กรหรือเจ้าของเว็บไซต์สามารถแจ้งเจ้าของข้อมูลผ่าน Privacy Policy บนเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชัน (Application) หรือช่องทางติดต่ออื่น ๆ เช่น การลงทะเบียนผ่านเว็บไซต์ หรือทางโซเชียลมีเดีย แจ้งว่าจะขอเก็บข้อมูลอะไรบ้าง เพื่อวัตถุประสงค์ใด แจ้งสิทธิของเจ้าของข้อมูล โดยสามารถถอนความยินยอมได้ทุกเมื่อ ขอความอ่านเข้าใจง่าย ชัดเจน ใช้ภาษาไม่กำกวม ไม่มีเงื่อนไขในการยินยอม คลิก PDPA Pro เพื่อสร้าง Privacy Policy ที่ถูกต้องตาม PDPA

๒. การจัดการเว็บไซต์ แอปพลิเคชัน และ Third-party

นอกจากการจัดทำ Privacy Policy ผ่านเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันแล้ว การขอจัดเก็บ Cookie

ก็ต้องแจ้งเพื่อขอความยินยอมให้ใช้ข้อมูลส่วนบุคคลจากผู้ใช้งานด้วย ซึ่งที่เรพบเห็นได้ทั่วไป มักแจ้งขอเก็บ Cookie เป็น Pop up เล็ก ๆ ทางด้านล่างเว็บไซต์ คลิก Cookie Wow เพื่อจัดทำ Cookie Consent Banner

เพียงไม่ก่นาที ส่วน Third Party ที่เก็บข้อมูลส่วนบุคคล เช่น เว็บไซต์โฆษณาที่ทำการตลาด ก็ต้องระบุวัตถุประสงค์และขอความยินยอมการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ใน Privacy Policy ด้วย

๓. การเก็บข้อมูลพนักงาน

สำหรับการเก็บข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงานนั้นก็ต้องจัดทำนโยบายความเป็นส่วนตัวเป็นส่วนตัวสำหรับพนักงาน หรือ HR Privacy Policy เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ในการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงานเช่นเดียวกัน ระบุว่าสำหรับพนักงานเก่า ให้แจ้ง Privacy Policy เป็นเอกสารใหม่ ส่วนพนักงานใหม่ ให้แจ้งในใบสมัคร ๑ ครั้ง และแจ้งในสัญญาจ้าง ๑ ครั้ง คลิก PDPA Pro เพื่อสร้าง Privacy Policy สร้าง HR Privacy Policy ถูกต้องตาม PDPA

๒. การใช้หรือประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล

แต่ละฝ่ายในองค์กรควรร่วมกันกำหนดแนวทางหรือนโยบายในการดำเนินการด้านข้อมูลส่วนบุคคล (Standard Operating Procedure) และบันทึกรายการข้อมูลส่วนบุคคลที่มีการเก็บหรือใช้ (Records of Processing Activity: ROPA) ทั้งข้อมูลที่จัดเก็บในฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ข้อมูลเอกสารที่จับต้องได้ ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป ข้อมูลส่วนบุคคลที่อ่อนไหว (Sensitive Personal Data) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ระบุตัวบุคคลได้เฉพาะเจาะจงมากขึ้น เช่น เชื้อชาติ ความคิดเห็นทางการเมือง ศาสนา พฤติกรรมทางเพศ ประวัติอาชญากรรม ข้อมูลสุขภาพ ข้อมูลสหภาพแรงงาน ข้อมูลพันธุกรรม ข้อมูลชีวภาพ (face ID, ลายนิ้วมือ) รวมถึงห้ามเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้กับบุคคลที่ไม่มีความรับผิดชอบโดยตรง

สิ่งที่ควรทำ

- แอด Line เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล หลังจากขออนุญาตแล้ว
- ส่ง Direct Marketing ให้ลูกค้าหลังจากที่ลูกค้ายินยอมแล้ว
- ส่งข้อมูลลูกค้าจาก Cookie ไป Target Advertising ต่อ หลังจากที่ลูกค้ายินยอมแล้ว
- ส่งข้อมูลให้ Vendor หลังจากบริษัทได้ทำความตกลงกับ Vendor ที่มีข้อกำหนดเรื่องความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลแล้ว
- การให้บริการที่ต้องวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลจำนวนมากหรือใช้ Sensitive Personal Data เช่น การสแกนใบหน้า จะต้องขอความยินยอมก่อน
- รวบรวมสถิติลูกค้าเพื่อพัฒนาบริการ โดยไม่ใช่ข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า

๓. มาตรการด้านความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล

กำหนดแนวทางอย่างน้อยตามมาตรฐานขั้นต่ำด้านการรักษาความปลอดภัยข้อมูลส่วนบุคคล (Minimum Security Requirements) ได้แก่ การรักษาความลับ (Confidentiality) ความถูกต้องครบถ้วน (Integrity) และสภาพพร้อมใช้งาน (Availability) ซึ่งควรครอบคลุมถึงมาตรการป้องกันด้านการบริหารจัดการ (Administrative Safeguard) มาตรการป้องกันด้านเทคนิค (Technical Safeguard) และมาตรการป้องกันทางกายภาพ (Physical Safeguard) ในเรื่องการเข้าถึงหรือควบคุมการใช้งานข้อมูลส่วนบุคคล (Access Control) ตามประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กำหนดนโยบายรักษาระยะเวลาการเก็บข้อมูล และการทำลายเอกสารที่มีข้อมูลส่วนบุคคล (Data Retention) มีกระบวนการ Breach Notification Protocol ซึ่งเป็นระบบแจ้งเตือนเพื่อปกป้องข้อมูลจากการโจมตีจากผู้ไม่หวังดี

๔. การส่งหรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

ทำสัญญาหรือข้อตกลงกับผู้ให้บริการภายนอก หรือทำ Data Processing Agreement เพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลให้เป็นไปตามมาตรฐานกฎหมาย PDPA ในกรณีโอนข้อมูลไปต่างประเทศ ให้ทำสัญญากับบริษัท

ปลายทางเพื่อคุ้มครองข้อมูลตามมาตรฐาน PDPA มีกระบวนการรับคำร้องจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ควรเป็นวิธีที่ง่ายไม่ซับซ้อน และไม่กำหนดเงื่อนไข อาจผ่านการยื่นแบบฟอร์ม ส่งคำร้องผ่านช่อง Chat หรือส่งอีเมลก็ได้

๕. การกำกับดูแลข้อมูลส่วนบุคคล

ในประเทศไทย มีสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐเป็นผู้กำกับดูแลกฎหมาย PDPA ให้แต่ละองค์กรต้องปฏิบัติตาม โดยองค์กรที่ทำการเก็บรวบรวม นำไปใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลในราชอาณาจักรไทยเพื่อการขายสินค้าหรือบริการให้กับเจ้าของข้อมูล ควรมีเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูล หรือ DPO (Data Protection Officer) ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ด้านกฎหมาย PDPA ด้านเทคโนโลยี เข้ามาดูแลและตรวจสอบนโยบายการเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าให้เกิดความปลอดภัย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดและประเภทของธุรกิจเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาว่าควรแต่งตั้ง DPO หรือไม่ ?

และที่สำคัญหากผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลและบุคลากรในองค์กรมีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามมาตรการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลตาม PDPA แล้ว ความเสี่ยงกรณีข้อมูลถูกละเมิดก็จะน้อยลง ซึ่งจะสร้างความเชื่อมั่นต่อองค์กรให้กับผู้ใช้งานได้เป็นอย่างดี

๖. ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ....

โดย นายสวัสดิ์ ภูทอง

ผู้ทรงคุณวุฒิ

นายโกวิท คูพะเนียด

ผู้อำนวยการสำนักนิติการ สป.ศธ.

และนางสาวณัฐิกา นิตยาพร

ผู้อำนวยการกลุ่มนิติการ สกศ.

มาตรา ๕๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ อีกทั้งจัดให้มีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งต้องมีการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ การจัดการศึกษาของประเทศจำเป็นต้องสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต ความคล่องตัวที่จะรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเพิ่มการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของภาคเอกชนและภาคประชาชน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา ยกย่องคุณภาพการศึกษา สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตลอดจนสร้างเสริมให้ระบบการศึกษามีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษา และสร้างเสริมธรรมาภิบาลของระบบการศึกษา ประกอบกับมาตรา ๒๕๘ จ. ด้านการศึกษา และมาตรา ๒๖๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้มีการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ รวมทั้งด้านการศึกษา โดยเฉพาะให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูซึ่งเป็นวิชาชีพชั้นสูงให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน จึงสมควรมีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติเพื่อเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในอนาคต จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

กฎหมายฉบับนี้จะทำให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ และได้รับการส่งเสริมให้มีการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งให้ความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ยกย่องคุณภาพการศึกษา และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตลอดจนส่งเสริมให้การใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างเสริมธรรมาภิบาลของระบบการศึกษารวมทั้งเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและการจัดการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในอนาคต อันจะส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ มีความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้นต่อไป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ....
แบ่งออกเป็น ๗ หมวด และบทเฉพาะกาล รวมจำนวน ๑๑๐ มาตรา
มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา (ร่างมาตรา ๖ ถึงร่างมาตรา ๑๙)

การจัดการศึกษาตามร่างพระราชบัญญัตินี้ต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการพัฒนาบุคคลให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม เป็นคนดี มีวินัย รู้จักสิทธิควบคู่กับหน้าที่และความรับผิดชอบ ภูมิใจและตระหนักในความสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิตที่สอดคล้องและเท่าทันพัฒนาการของโลก มีโอกาสพัฒนาความถนัดของตนให้เกิดความเชี่ยวชาญได้ มีสำนึกในความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างผาสุก (ร่างมาตรา ๖) ในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว การจัดการศึกษาต้องพัฒนา ฝึกฝน และบ่มเพาะให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะที่ดี ก่อเกิดเป็นสมรรถนะที่นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตและการทำงานได้อย่างบูรณาการกัน (ร่างมาตรา ๗) ซึ่งในการพัฒนา ฝึกฝน และบ่มเพาะให้ผู้เรียนมีสมรรถนะ ต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดตามระดับช่วงวัย ได้แก่ ช่วงวัยที่หนึ่ง (ตั้งแต่แรกเกิดจนมีอายุครบหนึ่งปี) ช่วงวัยที่สอง (เมื่อมีอายุเกินหนึ่งปีจนถึงสามปี) ช่วงวัยที่สาม (เมื่อมีอายุเกินสามปีจนถึงหกปี) ช่วงวัยที่สี่ (เมื่อมีอายุเกินหกปีจนถึงสิบสองปี) ช่วงวัยที่ห้า (เมื่อมีอายุเกินสิบสองปีจนถึงสิบห้าปี) ช่วงวัยที่หก (เมื่อมีอายุเกินสิบห้าปีจนถึงสิบแปดปี) และช่วงวัยที่เจ็ด (การศึกษาในระดับอุดมศึกษาหรือทักษะอาชีพขั้นสูง) (ร่างมาตรา ๘) นอกจากนี้ ให้มีการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และกระตุ้นให้บุคคลใฝ่ใจแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อเป็นการพัฒนาตนเองหรือการเรียนรู้ตลอดชีวิต (ร่างมาตรา ๙) และให้รัฐจัดให้มีการจัดการศึกษาแก่บุคคลซึ่งมิได้เข้ารับการศึกษามาตามช่วงวัยโดยอาจเปลี่ยนแปลงระยะเวลาและเป้าหมายของแต่ละช่วงวัยให้เหมาะสมกับอายุของผู้เรียนและจะจัดให้มีระบบที่เน้นเป้าหมายเพื่อการประกอบอาชีพโดยตรงด้วยก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๐)

ในการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามระดับช่วงวัย ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่หรือสิทธิของรัฐ เอกชน และบุคคลต่าง ๆ ได้แก่ หน้าที่ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองในการจัดให้บุตรหรือผู้ซึ่งอยู่ในความปกครองได้รับการดูแลและพัฒนาจนบรรลุเป้าหมายของช่วงวัยที่หนึ่ง สิทธิของบุพการีหรือผู้ปกครองในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้สืบสันดานหรือผู้ซึ่งอยู่ในความปกครองได้ตั้งแต่ช่วงวัยที่สองจนถึงช่วงวัยที่หก สิทธิของเอกชนในการจัดการศึกษาได้ทุกช่วงวัยและทุกระบบ หน้าที่ของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาและหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และอุดหนุนการจัดการศึกษา หน้าที่ของบุคคลและเอกชนในการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ อุดหนุน และให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาตามกำลังความสามารถ (ร่างมาตรา ๑๑)

การจัดการศึกษาของสถานศึกษาของรัฐต้องอยู่บนพื้นฐานสำคัญที่ได้กำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๑๔) ส่วนการจัดการศึกษาของเอกชนต้องไม่มุ่งแสวงหากำไรมาแบ่งปันกัน เว้นแต่จะมีกฎหมายอนุญาตให้ทำได้ โดยสถานศึกษาของเอกชนมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษีอากร การลดอัตราภาษี หรือได้รับสิทธิและประโยชน์ทางภาษีอากรอื่นตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๑๕) และให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการให้สถานศึกษาของเอกชนจัดให้ครูได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน เงินหรือสิทธิประโยชน์อื่นให้สอดคล้องกับครูของสถานศึกษาของรัฐ โดยรัฐอาจให้เงินอุดหนุนแก่ครูเพิ่มเติมได้ (ร่างมาตรา ๑๖) หรือรัฐอาจใช้มาตรการสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรเพื่อจูงใจส่งเสริม และสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในฐานะเป็นแหล่งเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการปฏิบัติงานได้จริง (ร่างมาตรา ๑๗) นอกจากนี้ กรณีที่รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่าทำให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการจัดการศึกษาจะประหยัดและมีประสิทธิภาพดีกว่า รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสนับสนุนเงินหรือทรัพย์สินแทนการจัดการศึกษาเองก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๙)

ในแต่ละจังหวัดและกรุงเทพมหานคร ประชาชนอาจรวมตัวกันเป็นคณะบุคคลเพื่อส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ เสนอแนะ อุดหนุน หรือให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดนั้นหรือจังหวัดใกล้เคียงได้ (ร่างมาตรา ๑๘)

หมวด ๒ สถานศึกษา (ร่างมาตรา ๒๐ ถึงร่างมาตรา ๓๑)

หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาต้องจัดให้มีสถานศึกษาของรัฐให้เพียงพอ มีสภาพและสิ่งแวดล้อมและสภาวะที่ปลอดภัย มีสถานที่ อุปกรณ์ ครู และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาครบถ้วนตามความจำเป็น ทั้งนี้ สถานศึกษาของรัฐอาจเป็นนิติบุคคลได้ตามที่มีกฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๒๐) หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาและสถานศึกษาของรัฐมีหน้าที่ส่งเสริม กระตุ้น อำนวยความสะดวก และจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ให้ประชาชนสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตได้โดยสะดวก โดยอาจจัดให้มีระบบการวัดผลและประเมินผลสำหรับผู้ซึ่งประสงค์จะได้หนังสือรับรอง ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตร หรือสะสมเพื่อรับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือปริญญาได้ (ร่างมาตรา ๒๑)

สถานศึกษาของรัฐมีหน้าที่จัดให้ผู้ซึ่งประสงค์จะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่หนึ่งได้เข้าเรียนโดยไม่ต้องสอบแข่งขันหรือคัดเลือกด้วยวิธีการใด หากมีผู้ประสงค์จะเข้าเรียนมากกว่าที่จะรับได้ให้ใช้วิธีจับสลาก ส่วนการรับเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่หนึ่งและระดับมัธยมศึกษาปีที่สี่หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สถานศึกษาอาจให้มีการคัดเลือก แต่ต้องเป็นไปเพื่อวัดผลการเรียนรู้และทักษะในระดับก่อนหน้าเป็นสำคัญ (ร่างมาตรา ๒๒)

ให้สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาสำหรับช่วงวัยที่สี่ ช่วงวัยที่ห้า และช่วงวัยที่หก มีคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อทำหน้าที่กำกับ เสนอแนะ หรือช่วยเหลือสถานศึกษาในการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย (ร่างมาตรา ๒๓) ในแต่ละจังหวัดและกรุงเทพมหานคร ให้มีการประชุมร่วมกันของประธานในคณะกรรมการสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมทั้งเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในจังหวัด โดยอาจเชิญหน่วยงานของรัฐ เอกชน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้เชิญคณะบุคคลที่มีการรวมตัวกันในจังหวัดตามมาตรา ๑๘ มาร่วมประชุมด้วย (ร่างมาตรา ๒๔)

ให้คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติกำหนดแนวทางความเป็นอิสระของสถานศึกษาของรัฐ (ร่างมาตรา ๒๕) รวมทั้งให้มีการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษาของรัฐ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าจำนวนเงินขั้นต่ำในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา (ร่างมาตรา ๒๖) การกำหนดที่มาของรายได้ของสถานศึกษาของรัฐ (ร่างมาตรา ๒๗) การใช้จ่ายเงินรายได้เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาและแก่ผู้เรียน (ร่างมาตรา ๒๘) และการให้อำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษาของรัฐ (ร่างมาตรา ๒๙) นอกจากนี้ คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ อาจจัดให้มีระเบียบว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุที่ใช้จากรายได้ของสถานศึกษาขึ้นเป็นการเฉพาะสำหรับสถานศึกษาได้โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (ร่างมาตรา ๓๐)

หมวด ๓ ครูและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา (ร่างมาตรา ๓๒ ถึงร่างมาตรา ๔๖)

ครูมีหน้าที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ พัฒนาทักษะ สร้างนิสัย และสมรรถนะ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายตามระดับช่วงวัย ซึ่งนอกจากวิธีการสอน ให้ใช้วิธีการอบรม บ่มเพาะ ชี้แนะ สร้างแรงบันดาลใจ และวิธีการหรือกระบวนการอื่นใดที่จะทำให้เกิดความเข้าใจ ใฝ่รู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองประกอบกัน (ร่างมาตรา ๓๒) และเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของครูเกิดความสมบูรณ์และดำรงฐานะอันสูงส่งในการหล่อหลอมคน ครูต้องอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่ ทำการศึกษา ค้นคว้า และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งปฏิบัติตนเป็นแม่พิมพ์และแบบอย่างที่ดี (ร่างมาตรา ๓๓) และต้องมีคุณลักษณะทั่วไปและคุณลักษณะเฉพาะตามที่กำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๓๔ และร่างมาตรา ๓๗) โดยให้มีกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งต้องมีหลักประกันความเป็นข้าราชการหรือความเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ การได้รับสิทธิประโยชน์ที่เทียบเคียงได้กับข้าราชการอื่น ความโปร่งใสในการรับบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งอย่างเป็นธรรม และการได้รับค่าตอบแทนอย่างเพียงพอต่อการดำรงชีพ รวมทั้งหลักประกันอื่นในการดำรงตนและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี (ร่างมาตรา ๓๕) และให้คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาร่วมกันจัดให้มีการศึกษาและวิจัยหาต้นแบบ กระบวนการ และวิธีการในการจัดการเรียนการสอนในการผลิตครู (ร่างมาตรา ๓๘)

ครูต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ยกเว้นครูซึ่งจัดกระบวนการเรียนรู้ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา หรือผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านและจัดกระบวนการเรียนรู้วิชาหนึ่งวิชาใดเป็นการเฉพาะตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยครูต้องเข้ารับการพัฒนารอบระยะเวลาที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการนั้น (ร่างมาตรา ๓๙) ในสถานศึกษาของรัฐที่จัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับช่วงวัยที่สอง ช่วงวัยที่สาม ช่วงวัยที่สี่ ช่วงวัยที่ห้า และช่วงวัยที่หก ให้มีผู้บริหารสถานศึกษาคนหนึ่งรับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษา เป็นผู้บังคับบัญชาของครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา และให้มีรองผู้บริหารสถานศึกษาได้ โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำหน้าที่ครูมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปีและรองผู้บริหารสถานศึกษามาก่อน และรองผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งทำหน้าที่ช่วยงานบริหารหรือธุรการอาจแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิใช่เป็นครูได้ (ร่างมาตรา ๔๐) ให้ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาของรัฐได้รับเงินเดือน เงินวิทยฐานะ เงินประจำตำแหน่ง และค่าตอบแทนอื่นตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้บุคลากรทางการศึกษาอื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง หรือค่าตอบแทนอื่นตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้บริหารสถานศึกษาอาจมีชื่อตำแหน่งเรียกเป็นอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการนั้นได้ (ร่างมาตรา ๔๑)

ให้มืองค์กรของครู เรียกว่า “คุรุสภา” มีหน้าที่และอำนาจในการออก การพักใช้ และการเพิกถอนใบรับรองการประกอบวิชาชีพครู ดูแล ส่งเสริม ช่วยเหลือด้านสวัสดิการ และประโยชน์อื่นใด รวมตลอดทั้งการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา และครู และหน้าที่อื่นที่จำเป็นซึ่งยังประโยชน์ต่อครู (ร่างมาตรา ๔๒) และให้กระทรวงศึกษาธิการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาอื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา (ร่างมาตรา ๔๓) มีการกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางเกี่ยวกับระบบการติดตามและประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาอื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของรัฐ (ร่างมาตรา ๔๔) และกำหนดให้ในการพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ เลื่อนตำแหน่ง และเลื่อนเงินเดือน สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาอื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา ไม่ขัดแย้งหรือไม่สอดคล้องกับหลักพื้นฐานในการพิจารณาผลการปฏิบัติงานที่สะท้อนพัฒนาการ ผลสัมฤทธิ์ ความสามารถในการเป็นครู และประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๕)

นอกจากนี้ ได้กำหนดให้สถานศึกษาของรัฐขอความร่วมมือจากบุคคลซึ่งมีประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมในการถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียนเป็นครั้งคราว (ร่างมาตรา ๔๖)

หมวด ๔ การจัดการศึกษา (ร่างมาตรา ๔๗ ถึงร่างมาตรา ๖๖)

ส่วนที่ ๑ ระบบการศึกษา ได้แบ่งออกเป็นสามระบบ ได้แก่ การศึกษาเพื่อคุณวุฒิตามระดับ การศึกษาเพื่อการพัฒนาตนเอง และการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต (ร่างมาตรา ๔๗) การศึกษาเพื่อคุณวุฒิตามระดับ ได้แก่ การจัดการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายตามระดับช่วงวัย โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการให้มีการจัดการศึกษาเพื่อคุณวุฒิตามระดับอย่างทั่วถึงเพื่อให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบ การศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพทัดเทียมกัน (ร่างมาตรา ๔๘) โดยการศึกษาเพื่อคุณวุฒิตามระดับแบ่งออกเป็นสามระดับ ได้แก่ การศึกษาก่อนวัยเรียน การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา (ร่างมาตรา ๔๙) การศึกษาเพื่อการพัฒนาตนเอง คือ การศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความถนัดของตน โดยอาจจัดให้มีใบรับรองคุณวุฒิตามความเหมาะสมได้ (ร่างมาตรา ๕๓) ส่วนการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การดำเนินการด้วยวิธีการใด ๆ เพื่อให้บุคคลเรียนรู้ในเรื่องที่ตนสนใจได้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปเติมเต็มชีวิตให้แก่ตนเองและเกิดประโยชน์ต่อสังคม (ร่างมาตรา ๕๔) ทั้งนี้ ให้จัดให้มีระบบการเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสมรรถนะ ที่ได้รับจากการศึกษาตามมาตรา ๔๗ (๑) (๒) หรือ (๓) (ร่างมาตรา ๕๕)

ส่วนที่ ๒ หลักสูตรและการประเมินผล ได้กำหนดให้การจัดหลักสูตรต้องมุ่งให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนมีสมรรถนะ และบรรลุเป้าหมายตามระดับช่วงวัย (ร่างมาตรา ๕๗) กำหนดให้มีสถาบันพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้เป็นหน่วยงานของรัฐในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่และอำนาจที่เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสมรรถนะ การฝึกอบรมและพัฒนาครู (ร่างมาตรา ๕๘) กำหนดเรื่องการจัดทำต้นแบบของสถาบันพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ โดยให้สถานศึกษานำต้นแบบไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและสถานศึกษาอาจปรับปรุงแก้ไขหรือเพิ่มเติมต้นแบบได้โดยจะต้องไม่ขัดแย้งหรือไม่สอดคล้องกับต้นแบบนั้น (ร่างมาตรา ๕๙) โดยสถานศึกษาอาจจัดให้มีหลักสูตรของสถานศึกษาเป็นการเฉพาะได้ (ร่างมาตรา ๖๑) ในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรของสถานศึกษาต้องมุ่งส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก (ร่างมาตรา ๖๔) ทั้งนี้ หลักสูตรของสถานศึกษาในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ต้องมีความยืดหยุ่นที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัดและเปิดช่องทางที่มีความหลากหลายที่ผู้เรียนมีโอกาสเลือกได้ตามความถนัดหรือความประสงค์จะศึกษาต่อ โดยสถานศึกษา (ร่างมาตรา ๖๒) มีการกำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการและสถาบันพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ติดตามการใช้หลักสูตรและการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา (ร่างมาตรา ๖๓) ส่วนในเรื่องการประเมินการเรียนรู้ให้เน้นการประเมินผลสัมฤทธิ์ต่อเป้าหมายของผู้เรียนตามระดับช่วงวัย (ร่างมาตรา ๖๕) และกำหนดเรื่องการประเมินผู้เรียนเพื่อกำกับ ติดตาม หรือการประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับชาติ (ร่างมาตรา ๖๖)

หมวด ๕ หน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ (ร่างมาตรา ๖๗ ถึงร่างมาตรา ๗๘)

ส่วนที่ ๑ การกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษา ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกระทรวงศึกษาธิการในการจัดการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน และอุดหนุนการจัดการศึกษาของหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และบุคคลหนึ่งบุคคลใด ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกระทรวงอื่นที่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ (ร่างมาตรา ๖๗) แต่การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาและเป้าหมายตามระดับช่วงวัยตามร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วย (ร่างมาตรา ๖๘) โดยวางหลักการในการจัดระเบียบบริหารราชการ

ในกระทรวงศึกษาธิการ หรือส่วนราชการที่รับผิดชอบการจัดการอุดมศึกษาว่า ต้องไม่มีลักษณะที่ทำให้การจัดการศึกษาถูกแบ่งออกเป็นส่วน ๆ อีสรระจากกันโดยไม่ต่อเนื่องหรือบูรณาการกัน และไม่ทำให้สถานศึกษาขาดอิสระในการจัดการศึกษาตามร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖๙) สำหรับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน ให้ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้พัฒนาคุณภาพและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีการกำกับดูแลตามความเหมาะสม (ร่างมาตรา ๗๐)

นอกจากนี้ ได้เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินการหรือจัดให้มีสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถานศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายด้านการประกอบอาชีพอย่างแพร่หลาย รวมถึงส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือให้ภาคเอกชนหรือองค์กรที่มีหน่วยงานของรัฐดำเนินการหรือจัดให้มีสถานศึกษาดังกล่าวอย่างทั่วถึง หรือให้มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาดังกล่าวในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะความรู้ความชำนาญ สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องมุ่งเน้นให้เกิดทักษะและความชำนาญในการประกอบอาชีพ และต้องจัดให้มีอุปกรณ์ในการฝึกทักษะและมีตัวอย่างพอเพียง โดยให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและการพัฒนาเศรษฐกิจมีหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนในด้านการวิจัยและพัฒนามาตรฐานการศึกษาเพื่อให้การผลิตกำลังคนสอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ (ร่างมาตรา ๗๑, ๗๒ และร่างมาตรา ๗๓)

ส่วนที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา กำหนดให้กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่จัดการศึกษา หรือเอกชนซึ่งมีสิทธิในการจัดการศึกษา ต้องดำเนินการจัดการศึกษาให้ได้ผลตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามที่คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติกำหนด และกำหนดให้ส่วนราชการที่จัดการศึกษาดังกล่าวจัดให้มีศึกษานิเทศก์ซึ่งมีความรู้ความสามารถในการแนะนำ ช่วยเหลือ และสนับสนุนการดำเนินการของสถานศึกษาตามความจำเป็น (ร่างมาตรา ๗๔) กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการจัดให้มีการประเมินคุณภาพการศึกษาของประเทศโดยหน่วยงานภายนอกเป็นครั้งคราวตามที่คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติกำหนด (ร่างมาตรา ๗๕) และกำหนดให้สถานศึกษาจัดให้มีกระบวนการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และสถานศึกษาอาจขอให้มีการรับรองการพัฒนาคุณภาพได้ (ร่างมาตรา ๗๖)

ส่วนที่ ๓ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการศึกษา ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการจัดให้มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อประโยชน์ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา การจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษา และการบริหารจัดการการศึกษาของชาติ (ร่างมาตรา ๗๗) และกำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก เกี่ยวกับสถานศึกษา คุณภาพการศึกษา ทางเลือกและโอกาสในการเข้าศึกษา และการดำเนินการด้านอื่นที่จำเป็น (ร่างมาตรา ๗๘)

หมวด ๖ แผนการศึกษาแห่งชาติและทรัพยากรเพื่อการศึกษา (ร่างมาตรา ๗๙ ถึงร่างมาตรา ๘๗)

ส่วนที่ ๑ แผนการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติจัดทำร่างแผนการศึกษาแห่งชาติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยการใช้บังคับและการยกเลิกแผนการศึกษาแห่งชาติให้กระทำโดยพระบรมราชโองการ (ร่างมาตรา ๗๙) โดยกำหนดให้การจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติต้องสอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ และต้องคำนึงถึงเรื่องต่าง ๆ และมีเนื้อหาครอบคลุมตามที่กำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๘๐) และให้มีการทบทวนความเหมาะสมของแผนการศึกษาแห่งชาติทุกห้าปี และอาจมีการทบทวนความเหมาะสมของแผนการศึกษาแห่งชาติก่อนระยะเวลาดังกล่าวได้ (ร่างมาตรา ๘๑) และกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่

ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยสำนักงบประมาณหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรงบประมาณต้องจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๘๒)

ส่วนที่ ๒ แผนปฏิบัติการตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการรายปีเป็นระยะเวลาทุกสี่ปี รวมทั้งปรับปรุงแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับความจำเป็นและตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการนั้น (ร่างมาตรา ๘๓)

ส่วนที่ ๓ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ได้กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามแผนการศึกษาแห่งชาติ และจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ (ร่างมาตรา ๘๔) นอกจากนี้ ได้กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติใช้ประโยชน์จากข้อมูลรายรับรายจ่ายของสถานศึกษาในการจัดทำรายงานบัญชีรายจ่ายด้านการศึกษาแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ (ร่างมาตรา ๘๕)

ส่วนที่ ๔ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้กำหนดให้รัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำ และโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการรับส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม การสื่อสารดิจิทัล อินเทอร์เน็ต และการสื่อสารในรูปแบบอื่น เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษา (ร่างมาตรา ๘๖) และกำหนดให้รัฐจัดให้มี ส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ แบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ ในรูปแบบสื่อเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาผู้เรียน ครู และส่งเสริมการศึกษา และเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต (ร่างมาตรา ๘๗)

หมวด ๗ คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๘๘ ถึงร่างมาตรา ๙๖)

กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธานกรรมการคนหนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง มีกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยให้เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เลขาธิการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติเป็นรองเลขานุการได้ไม่เกินสองคน (ร่างมาตรา ๘๘) กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๘๙) วาระการดำรงตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๙๐) การพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ (ร่างมาตรา ๙๑) การประชุม (ร่างมาตรา ๙๒) หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๙๓) การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ มอบหมาย (ร่างมาตรา ๙๔) กำหนดให้มีให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติเป็นส่วนราชการในส่วนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นกรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการและกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน รวมทั้งให้มีเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ เป็นหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ รับผิดชอบขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๙๖)

บทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๙๗ ถึงร่างมาตรา ๑๑๐)

(๑) กำหนดให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๙๗)

(๒) กำหนดให้โอนบรรดาหน้าที่และอำนาจ กิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ และภาระผูกพันของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ (ร่างมาตรา ๙๘)

(๓) กำหนดให้บรรดาคดีของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการที่ได้ฟ้องหรือถูกฟ้องเป็นคดีต่อศาลไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการตามร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นผู้ฟ้องหรือถูกฟ้องในคดีดังกล่าว และให้ถือว่าผู้รับมอบอำนาจให้ดำเนินคดีแทนสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในคดีนั้น ๆ เป็นผู้รับมอบอำนาจจากสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๙๙)

(๔) กำหนดให้โอนบรรดาข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ และเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงโครงสร้างและอัตรากำลัง จึงกำหนดเกี่ยวกับเรื่องข้าราชการหรือลูกจ้างซึ่งโอนมาทั้งกรณีที่ไม่ประสงค์จะปฏิบัติงานที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ กรณีไม่ประสงค์ที่จะโอนไปปฏิบัติงานที่ส่วนราชการอื่น และกรณีที่ประสงค์จะโอนไปปฏิบัติงานที่ส่วนราชการอื่น (ร่างมาตรา ๑๐๐)

(๕) กำหนดให้กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ ยังคงมีอยู่และดำเนินการต่อไปจนกว่าเงินที่มีอยู่จะหมดไปหรือคณะรัฐมนตรีมีมติให้ยุบ ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ยุบ ให้เงินที่เหลืออยู่โอนไปเป็นของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ และกำหนดให้คำว่า “กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา” ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายต่าง ๆ ให้หมายถึง “กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา” และให้กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาได้รับการจัดสรรเงินตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการสนับสนุนการผลิต การวิจัย การพัฒนา และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยคำนึงถึงการก่อให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษาเป็นเป้าหมายสำคัญ (ร่างมาตรา ๑๐๑)

(๖) กำหนดให้แผนการศึกษาแห่งชาติที่ใช้บังคับอยู่ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติเห็นว่าส่วนใดขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติดำเนินการปรับปรุงโดยพลันและเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป และให้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติตามร่างพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๐๒)

(๗) กำหนดให้บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรี ใดที่อ้างถึงสภาการศึกษาหรือคณะกรรมการสภาการศึกษา ให้ถือว่าอ้างถึงคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ และที่อ้างถึงสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการสภาการศึกษา ข้าราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ให้ถือว่าอ้างถึงสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ข้าราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ตามลำดับ (ร่างมาตรา ๑๐๓)

(๘) กำหนดให้บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวกับการศึกษา ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ โดยให้หน่วยงานผู้รักษาการ ตามกฎหมายดำเนินการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากกรณีมีเหตุจำเป็นไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าวได้ ให้หน่วยงานผู้รักษาการตามกฎหมายเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติขยายระยะเวลาอีกได้ไม่เกินหนึ่งปี เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ให้กฎหมายดังกล่าวเป็นอันยกเลิก และกำหนดให้กฎกระทรวงที่ออกตามความใน มาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะมีการออก กฎกระทรวงที่ออกตามความในร่างมาตรา ๑๓ ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๐๔)

(๙) กำหนดให้ในวาระเริ่มแรกเป็นเวลาไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้สถาบันส่งเสริม การสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำหน้าที่เป็นสถาบันพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ มีหน้าที่และอำนาจตามที่ เป็นหน้าที่ และอำนาจของสถาบันพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ และให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาว่าสมควรจะจัดตั้งสถาบัน พัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้หรือไม่ หากคณะรัฐมนตรีมีมติว่าไม่สมควรจัดตั้งหรือมิได้มีมติภายในระยะเวลา ดังกล่าว ให้สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำหน้าที่ต่อไป (ร่างมาตรา ๑๐๕)

(๑๐) กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการเพื่อให้มีการจัดระเบียบบริหารราชการให้สอดคล้องกับ หลักการจัดการศึกษาตามร่างพระราชบัญญัตินี้ มีเอกภาพและสามารถบูรณาการระหว่างส่วนราชการและ หน่วยงานภายในกระทรวงและหน่วยงานอื่น โดยให้การบริหารราชการในกระทรวงศึกษาธิการอยู่ภายใต้การบังคับ ปัญหาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในเวลาสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๐๖)

(๑๑) กำหนดรองรับเกี่ยวกับครูซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้ บังคับ ให้ยังคงมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและปฏิบัติหน้าที่ครูได้ต่อไป และสามารถต่ออายุใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพครูได้ต่อไป กำหนดรองรับเกี่ยวกับครูซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่และยังไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ให้มี สิทธิขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูตามกฎหมายเดิม และกำหนดให้นำความดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ผู้ขอรับและ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๑๐๗)

(๑๒) กำหนดให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อน วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้บริหารสถานศึกษาตามร่างพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี และมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินวิทยฐานะ และประโยชน์ตอบแทนอื่น ตามอัตราเดียวกับที่ได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๐๘)

(๑๓) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นศึกษานิเทศก์ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ และมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินวิทยฐานะ และ ประโยชน์ตอบแทนอื่นเช่นเดียวกับที่ได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๐๙)

(๑๔) กำหนดให้บุคลากรทางการศึกษาอื่นนอกจากผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่า จะมีการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัตินี้และมีการจัดระเบียบบริหาร ราชการกระทรวงศึกษาธิการเป็นอย่างอื่น โดยให้มีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินวิทยฐานะ และ ประโยชน์ตอบแทนอื่นเช่นเดียวกับที่ได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๑๐)

บทที่ ๕

สรุปผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการดำเนินงาน

สำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ดำเนินการส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษา ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความผิดและเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรม คือ นักกฎหมายการศึกษาของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา และประชาชนทั่วไป ทั้งสิ้นกว่า ๕๐๐ คน

การประชุมสัมมนาส่งเสริมความรู้ได้ดำเนินการในพื้นที่ แบ่งออกเป็น ๔ ภูมิภาค ดังนี้

๑. ภาคเหนือ ณ จังหวัดพิษณุโลก
๒. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ จังหวัดร้อยเอ็ด
๓. ภาคกลาง ณ จังหวัดนครนายก
๔. ภาคใต้ ณ จังหวัดสงขลา

อีกทั้ง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ยังได้จัดทำคลิปวิดีโอสรุปสาระสำคัญของกฎหมาย เอกสารกฎหมายฉบับประชาชน แผ่นพับ และอินโฟกราฟิกส์ (Infographics) อธิบายกฎหมายอีกหลายฉบับ เพื่อใช้เผยแพร่ผ่านช่องทางเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา www.onec.go.th ทั้งนี้ มีผู้เข้าชมกว่า ๔,๖๐๐ คน

เนื้อหาสาระที่ใช้ในการส่งเสริมความรู้กฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีดังต่อไปนี้

๑. ส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา เช่น
  - ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ....
  - ร่าง พระราชบัญญัติกฏกาจัดตั้งสถาบันการบริหารข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ. ....
  - ร่าง พระราชบัญญัติกฏกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ. ....
  - พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ๒๕๖๒
  - พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒
  - พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑
๒. ส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษา
  - พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
  - พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒
  - พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙
  - พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๓. การบูรณาการความร่วมมือ โดยการสร้างเครือข่ายการพัฒนาการศึกษาในระดับพื้นที่ตามกฎหมาย การศึกษาและแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

ข้อเสนอแนะจากวิทยากรและผู้ทรงคุณวุฒิ

๑. การส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายควรดำเนินการส่งเสริมกฎหมายที่ใช้ในการปฏิบัติ หรือควรจัดทำคู่มือ ในการปฏิบัติ เพื่อไม่ให้เกิดการตีความของกฎหมายที่คลาดเคลื่อน หรือลักลั่นกันในการปฏิบัติ

๒. ควรให้ความสำคัญกับกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การปฏิบัติราชการทางปกครอง ความรับผิดชอบละเมิด และการจัดซื้อจัดจ้าง เนื่องจากเป็นคดีส่วนใหญ่ที่ขึ้นสู่ศาลปกครอง

๓. การบังคับใช้กฎหมายการศึกษาให้มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องให้ผู้ที่ถูกบังคับภายใต้กฎหมายนั้นมีความ เข้าใจในเจตนารมณ์ของกฎหมายแม่บทและหน่วยงานจะต้องจัดทำกฎหมายลูกบทหรือกฎหมายลำดับรอง เพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติให้ชัดเจนเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายแม่บทและควรจัดทำคู่มือหรือชี้แจง แนวทางการปฏิบัติให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย

๔. การส่งเสริมความรู้ควรที่จะกระจายไปในพื้นที่ที่ห่างไกล เพื่อให้บุคคลหรือหน่วยงานได้มีโอกาส ในการเข้าถึงและสามารถที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้

ข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมโครงการ

๑. ด้านรูปแบบและวิธีการ

๑.๑ การส่งเสริมความรู้ควรจัดเป็นการสัมมนาเพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้มีการปฏิสัมพันธ์ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการแชร์ประสบการณ์ในการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิและวิทยากร

๑.๒ ควรจัดการสัมมนาเป็นรายจังหวัด เพื่อให้ครอบคลุม ทัวถึง และสามารถขยายกลุ่มเป้าหมาย ให้เฉพาะเจาะจงได้มากกว่าการจัดเป็นภูมิภาค

๑.๓ การจัดสัมมนาในแต่ละครั้งไม่ควรเกิน ๑๐๐ คน เพื่อให้การอภิปราย การแลกเปลี่ยน เป็นไปอย่างทั่วถึง

๒. ด้านเนื้อหาสาระ

๒.๑ ควรจัดส่งเสริมความรู้เรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารสัญญา การตรวจรับพัสดุ และ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง

๒.๒ ควรส่งเสริมความรู้กฎหมายที่กำหนดแนวทางการปฏิบัติ เช่น ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียน ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการไว้ทรงผมนักเรียน หลักเกณฑ์และวิธีการ ประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นต้น

๒.๓ ควรยกตัวอย่างหรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นในกระทรวงศึกษาธิการ วิธีการแก้ไขปัญหา ทางออก ของปัญหาให้ทราบเพื่อป้องกันการเกิดความเสียหายซ้ำอีก

ภาคผนวก

คณะวิทยากรและผู้ทรงคุณวุฒิ

๑. นายประนัย วณิชชานนท์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด
๒. ดร.นุชากร มาศหมาดล	กรรมการสภาการศึกษา (ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)
๓. ดร.สวัสดิ์ ภูทอง	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมายการศึกษา
๔. พ.ต.ท.พิศาล สุขพิทักษ์	สว.กลุ่มงานป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยี
๕. นายโกวิท คุณะเนียด	ผู้อำนวยการสำนักนิติการ สป.ศธ.
๖. นางสาวณัฐิกา นิตยาพร	สำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา สกศ.

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ
ส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาคเหนือ จังหวัดพิษณุโลก

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๑	นายภัทรวรรณ นิลแก้วบรรวิษญ์	ศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก
๒	นางบุญญาณี โชติธนัญญานนท์	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก
๓	นายพงศ์วัช บุญเกตุ	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก
๔	นางสุภัคว์นิจ ช่วยชู	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก
๕	นางสาวไพลิน เสาวเวียง	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก
๖	นายไพศาล ราชกิจ	ผอ.โรงเรียนเซนต์นิโกลาส
๗	นายชัยพร บางเหลื่อม	โรงเรียนอนุบาลโรจนวิทย์
๘	นายปริญญา ตาวินโน	โรงเรียนผดุงราษฎร์
๙	นางสาววิชญา สันติภาดา	โรงเรียนธีรธาดาพิษณุโลก
๑๐	นางวัลลา สันติภาดา	โรงเรียนนานาชาตินิวเคมบริดจ์
๑๑	นางยุพิน กาศย์กลอน	โรงเรียนโรจนวิทย์มาลาเปียง
๑๒	นางลัดดาวัลย์ โตโหมด	โรงเรียนโรจนวิทย์มาลาเปียง
๑๓	นายวัลลภ ไตรวานนท์	รองผอ.สพป.พิษณุโลก เขต ๑
๑๔	นายเสกวิทย์ รัตนโรจน์	สพป.พิษณุโลก เขต ๑
๑๕	นางจินตนา นุชสาคร	สพป.พิษณุโลก เขต ๑
๑๖	นางอนุชนันท์ ไทยกรรณ์	โรงเรียนวัดตาปะขาวหาย
๑๗	นายพฤษภา แก้วภู่	โรงเรียนวัดสระโคก
๑๘	นายเวנית อนุสรณ์ประดิษฐ์	โรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์ศรัทธาราม
๑๙	นางบุญทิ น่วมบาง	โรงเรียนชุมชนที่ ๑๑ วัดสุวรรณประดิษฐ์
๒๐	นายวานิช คล้ายผา	โรงเรียนวัดยาง (มีมานะวิทยา)
๒๑	นายวินิจ สมาธิมงคล	โรงเรียนวัดศรีรัตนาราม (รัตนราษฎร์สงเคราะห์)
๒๒	ว่าที่ ร.ต. ธเนตร ทองสนิท	โรงเรียนบ้านบางแก้ว
๒๓	นางผกาภรณ์ พลสายสังข์	ผอ.สพป.พิษณุโลก เขต ๒
๒๔	นายกิตติพงษ์ โปรงเจริญ	รองผอ.สพป.พิษณุโลก เขต ๒
๒๕	นางสาวสุดธิดา แผงดา	สพป.พิษณุโลก เขต ๒
๒๖	นายนเรศวร์ เศรษฐสิงห์	ผอ.โรงเรียนศึกษาลัย
๒๗	นายอุกฤษฏ์ ยศปัญญา	ผอ.โรงเรียนบ้านเนินมะปราง

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๒๘	นายแสวง เมฆแสงสี	ผอ.โรงเรียนบ้านป่าแดง
๒๙	นายสถิตย์ พัวพัน	ผอ.โรงเรียนบ้านพร้าว
๓๐	นายพิเชฐ เสน่ห์	สพป.พิษณุโลก เขต ๓
๓๑	นายยวน กองจิ้ว	ผอ.โรงเรียนวัดทองโพลง
๓๒	นายมนตรี ธิรชฎานันท์	ผอ.โรงเรียนบ้านน้ำโจน
๓๓	นายธนู เมธี	ผอ.โรงเรียนพุทธชินราชพิทยา
๓๔	นางพิมพ์นารา นูปิง	ผอ.โรงเรียนนครไทย
๓๕	นางปัทมาภรณ์ นรภัทรพิมล	ผอ.โรงเรียนพิชัย
๓๖	นายสังวาล เอ็มมูล	ผอ.โรงเรียนน้ำปาดชนูปถัมภ์
๓๗	นางอุไร ปัญญาสิทธิ์	ผอ.โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี
๓๘	นายมนูญ บุบผาพวง	ผอ.โรงเรียนวังโพรงพิทยาคม
๓๙	นายชัยลักษณ์ รักษา	ผอ.โรงเรียนวังทองพิทยาคม
๔๐	นายเสกสันต์ ทองม่วง	ผอ.โรงเรียนจ่านกร้อง
๔๑	นายอริวัฒน์ กันตะ	วิทยาลัยสารพัดช่างพิษณุโลก
๔๒	นายมนสิข ประทุมมาศ	วิทยาลัยสารพัดช่างพิษณุโลก
๔๓	นายรังสรรค์ ทองสินธุ์	รองผอ.วิทยาลัยการอาชีพนครไทย
๔๔	นายวิทยา เพิ่มคำ	วิทยาลัยการอาชีพนครไทย
๔๕	นายสุชาติ ชาติวรรณ	ผอ.วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก
๔๖	นายพงสุวัฒน์ เสริมศิริกาญจนา	วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก
๔๗	นางสาวภัทรปภา อินทะจันทร์	วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก
๔๘	นางธิดารัตน์ ดีชู	รองผอ.วิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก
๔๙	นายวรุตม์ ยุทธา	วิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก
๕๐	นายสมาน กลมกุล	รองผอ.สกร.จ.พิษณุโลก
๕๑	สิบเอกชูศักดิ์ เพชรกระจำง	อบจ.พิษณุโลก
๕๒	นางเกศณี ไพรสนธิ์	สำนักงานเทศบาลนครพิษณุโลก
๕๓	นางอริยรดา กุคำอู่	สำนักงานเทศบาลนครพิษณุโลก
๕๔	นางประภาภรณ์ ราชเพี้ยแก้ว	สำนักงานเทศบาลเมืองอรัญญิก
๕๕	นายพรศักดิ์ อยู่คง	ผอ.ร.ร.อนุบาลเมืองอรัญญิก (หนองปลาข้าว)
๕๖	สิบเอกมงคล ศรนวล	ศึกษาธิการจังหวัดกำแพงเพชร
๕๗	นายมารุต หิรัญศรี	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดกำแพงเพชร
๕๘	นายสุภักดิ์ พวงขจร	รองผอ.สพป.กำแพงเพชร เขต ๒
๕๙	นายอรรษณัย ภูสุวรรณ	สพป.กำแพงเพชร เขต ๒
๖๐	นายวันชัย เกิดมีโกชน์	ผอ.สพม.กำแพงเพชร
๖๑	นายอุดม อินทา	รองผอ.สพม.กำแพงเพชร
๖๒	นางสาวสุดารัตน์ เป้าทอง	สกร.จ.กำแพงเพชร

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๖๓	นางสาวสุภาพร ยอดนิล	สกร.จ.กำแพงเพชร
๖๔	นางสาวกาญจน์ญาดา พิสิษฐ์ พาทิน	อบจ.กำแพงเพชร
๖๕	นายวิชิต รามสุต	อบจ.กำแพงเพชร
๖๖	นายเก่งกล้า เกตุแก้ว	สนง.เทศบาลเมืองกำแพงเพชร
๖๗	นางสาววาทีณี อินสมพันธ์	สนง.เทศบาลเมืองกำแพงเพชร
๖๘	นายภัทรกร แก้วจันทร์	สนง.เทศบาลเมืองกำแพงเพชร
๖๙	นางญาณินท์ จิตตรงค์อาภรณ์	ผอ.สพป.นครสวรรค์ เขต ๒
๗๐	นายพีรวิษณุ เสงหวาน	สพป.นครสวรรค์ เขต ๒
๗๑	นายสมบัติ ล้อจงเฮง	รองผอ.สพม.นครสวรรค์
๗๒	นางสาวรังสิมา ภูแปง	สพม.นครสวรรค์
๗๓	ส.ต.ท.จง นาคตระกูล	สพม.นครสวรรค์
๗๔	นายภาณุ วงษ์ถาวรเรือง	สกร.จ.นครสวรรค์
๗๕	นายครรชิต ศรีกุลคร	สกร.จ.นครสวรรค์
๗๖	นายจิรววัฒน์ รอดวิหก	สกร.จ.นครสวรรค์
๗๗	นางสาวดาวเรือง สมบัติทองใบ	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดสุโขทัย
๗๘	ว่าที่ร.ต.นิตชาณ บริสุทธิ์	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดสุโขทัย
๗๙	นายสุรสิทธิ์ เกษประสิทธิ์	รองผอ.สพป.สุโขทัย เขต ๑
๘๐	ว่าที่ร.ต.สมัชญ์ วรรณโชค	สพป.สุโขทัย เขต ๑
๘๑	ว่าที่ร้อยเอกเดชฤทธิ์ วรรณทอง	รองผอ.สพป.สุโขทัย เขต ๒
๘๒	นายเสกสรรค์ ทัลวัลลี	สพป.สุโขทัย เขต ๒
๘๓	นางนุชจรินทร์ แจ่มสากล	สพม.สุโขทัย
๘๔	นางสาวรัตติกาล ทิพย์โหมต	สพม.สุโขทัย
๘๕	นายรามณรงค์ โตนชัยภูมิ	ผอ.สำนักงาน สกร.จ.สุโขทัย
๘๖	นางสาวจิรวรรณ จันทไชย	ผอ.สำนักงาน สกร.อ.เมืองสุโขทัย
๘๗	นางกัลยากร จันแก้ว	อบจ.สุโขทัย
๘๘	นางเบญจมาภรณ์ สิทธิ	โรงเรียนวัดวังสวรรค์ (ประชาบำรุง)
๘๙	นายดำรงศักดิ์ ยันต์วิเศษ	โรงเรียนบ้านคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง)
๙๐	นายธงชัย จันแย้	ผอ.สพป.พิจิตร เขต ๑
๙๑	นายรภัทร อินทรีย์	สพป.พิจิตร เขต ๑
๙๒	นางสนม เสริฐผล	ผอ.สพป.พิจิตร เขต ๒
๙๓	นายวิวัฒน์ ผลประเสริฐ	รองผอ.สพป.พิจิตร เขต ๒
๙๔	นายศุภกิตติ์ อินนัยชัย	สพม.พิจิตร
๙๕	นางสาวนงนุช คงเขียว	สพม.พิจิตร
๙๖	นายนิรัช สามัคคี	ผอ.สำนักงาน สกร.จ.พิจิตร
๙๗	นายศักดิ์ไทย สิงห์ล่อ	ผอ.สำนักงาน สกร.อ.สามง่าม

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๙๘	นายอริย์ธัช ภาธรธนฤต	ร.ร.เทศบาลบ้านปากทาง
๙๙	นายอนุวัฒน์ ดอนเงิน	ร.ร.เทศบาลบ้านท่าหลวง
๑๐๐	นางกนิษฐฎา ฐานะวุฒิกุล	ผอ.สพป.อุตรดิตถ์ เขต ๑
๑๐๑	นายธิติวุฒิ มังคลาด	สพป.อุตรดิตถ์ เขต ๑
๑๐๒	นางกรรณิกา บุคสถาพร	ผอ.สพป.อุตรดิตถ์ เขต ๒
๑๐๓	นายอาทิตย์ นิवासวัฒน์	รองผอ.สพป.อุตรดิตถ์ เขต ๒
๑๐๔	นางสาวทิพย์วรรณ ประดับลาย	สพป.อุตรดิตถ์ เขต ๒
๑๐๕	นายกรกิจ สีสมุดคำ	สพป.อุตรดิตถ์ เขต ๒
๑๐๖	นางพัทธนันท์ ต่อนต์	สำนักงาน สกร.จ.อุตรดิตถ์
๑๐๗	นางชื่นกมล พลอยไป	สำนักงาน สกร.จ.อุตรดิตถ์
๑๐๘	นางพิมพ์พร พรหมบ่อ	อบจ.อุตรดิตถ์
๑๐๙	นางสาวจิณณพัต แก้วจิ้น	อบจ.อุตรดิตถ์
๑๑๐	นางฉวีวรรณ สุภาชี	รองศึกษาธิการจังหวัดตาก
๑๑๑	นายธนวุฒิ พรหมทับ	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดตาก
๑๑๒	นายวีระพงศ์ คำกมล	รองผอ.สพป.ตาก เขต ๑
๑๑๓	นายกฤษดา อารีรักษ์	สพป.ตาก เขต ๑
๑๑๔	ว่าที่ ร.ต.นราธิป สุขสุวานนท์	รองผอ.สพป.ตาก เขต ๒
๑๑๕	นายพัลลภ สุ่มสกุล	รองผอ.สพป.ตาก เขต ๒
๑๑๖	นายสรวิษณุ เรือนแก้ว	ผอ.ร.ร.รวมไทยพัฒนา ๑
๑๑๗	นายสมชาย ฟองศักดิ์	รองผอ.สำนักงาน กศน.จ.ลำปาง
๑๑๘	นางสาวจรรยารัตน์ แก้วปันพันธ์	สำนักงาน สกร.จ.ตาก
๑๑๙	ว่าที่ร.ต.ประเสริฐ ปวงละคร	นายกเทศมนตรีนครแม่สอด
๑๒๐	นายพีระ วงศ์หมอ	เทศบาลนครแม่สอด
๑๒๑	นายวรวัฒน์ สุริยะวรรณ	เทศบาลนครแม่สอด
๑๒๒	นายยุทธพงษ์ เยี่ยมอ่อน	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดเลย
๑๒๓	นายเฉลิมชัย นรศรี	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดเลย
๑๒๔	นายเจนภพ ชัยวรรณ	ผอ.สพป.เลย เขต ๒
๑๒๕	นายสายัณห์ ทองแท้	สพป.เลย เขต ๒
๑๒๖	นายประดิษฐ์ แก้วยม	สพป.เลย เขต ๓
๑๒๗	นายศุภเกียรติ เชื้อบุญมี	สพป.เลย เขต ๓
๑๒๘	ว่าที่ร.ต.ณัฐกิตติ์ชยากรณ์ ตรีวิเศษ	ผอ.โรงเรียนบ้านน้ำเย็น
๑๒๙	นายจักรชัย แก้วพิภพ	ผอ.โรงเรียนบ้านแก่งเกลี้ยง
๑๓๐	นายกิตติชัย บุขราคม	รองผอ.สกร.จ.เลย
๑๓๑	นายพูนสินธ์ ประเคนคะชา	สำนักงาน สกร.จ.เลย
๑๓๒	นางพิมพ์วิรัตน์ จันทะเสน	อบจ.เลย

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๑๓๓	นางสาวศรีสุดา มนต์รี	อบจ.เลย
๑๓๔	นายธนพล ทุมสงคราม	อบจ.เลย
๑๓๕	นายอวยชัย ทองหาร	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์
๑๓๖	นายสร้อยรัฐ วิจิตรประชา	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์
๑๓๗	นายภพเดชา บุญศรี	รองผอ.สพป.เพชรบูรณ์ เขต ๑
๑๓๘	จ.ส.อ.อำไพ สอนจิตร	สพป.เพชรบูรณ์ เขต ๒
๑๓๙	นายอดิศักดิ์ เป้านาวา	สพป.เพชรบูรณ์ เขต ๒
๑๔๐	นายอดุลย์ ภูปลื้ม	ผอ.สพม.เพชรบูรณ์
๑๔๑	นายธรรมรัฐ นุชเนื่อง	รองผอ.สพม.เพชรบูรณ์
๑๔๒	นางสาวนันทมน สกุลณมรรคา	รองผอ.สำนักงาน สกร.จ.เพชรบูรณ์
๑๔๓	นายปิยพันธ์ นันทตา	สำนักงานเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์
๑๔๔	นางศรีนคร จันทร์แก้ว	โรงเรียนผดุงราษฎร์
๑๔๕	นางพรปวีณ์ คงนันทิพัฒน์	รองศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก
๑๔๖	นายสุวัฒน์ สัตย์ซื่อ	ผอ.โรงเรียนดอนทองวิทยา
๑๔๗	จำสิบเอกประมวล วันมี	ผอ.โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม
๑๔๘	นายจินดา ไกรตะไม้	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุโขทัย
๑๔๙	นายนนทิวรรษ วิมานีย์	สพม.เพชรบูรณ์
๑๕๐	นายอนุสิทธิ์ แก้วเกตุ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก
๑๕๑	นายชยพล เอ็บมูล	โรงเรียนอูตรดิตถ์ดรุณี
๑๕๒	นายสังวาล เอ็บมูล	โรงเรียนน้ำปาดชนูปถัมภ์
๑๕๓	นายอำนาจ อาตมา	สกร.จ.อุตรดิตถ์
๑๕๔	นางสาวพจนา วิไลกิจ	รองผอ.สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดสุโขทัย
๑๕๕	นายวสันต์ บัวเงิน	สำนักงาน สกร.จ.ตาก
๑๕๖	นางบุลยาวิ ธีรคุณธนเศรษฐ์	รองผอ.สพป.เลย เขต ๒
๑๕๗	นางสาวณัฐนันท์ กรมณี	โรงเรียน อบจ.เพชรบูรณ์
๑๕๘	นายสัตตา วงศ์จันทร์	โรงเรียน อบจ.เพชรบูรณ์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดร้อยเอ็ด

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๑	นายอัมพร ภาระพันธ์	รองศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด
๒	นางจุฑามาศ ช่อคง	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด
๓	นางสุชีรา วิชาลัย	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด
๔	นางสาวพวงพยอม เกษภูางศรี	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด
๕	นางวิไล จุฑางกูร	ผอ.ร.ร.อนุบาลไพโรจน์
๖	นางประไพ ช่างสลัก	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด
๗	นายกิตติภูมิ อุตสาร	รองผอ.สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๑
๘	พ.จ.ต.พงษ์พันธ์ พันธุ์หนองหว้า	สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๑
๙	นายวัชร ป่านภูมิ	ร.ร.เมืองธวัชบุรี
๑๐	นายพูลสวัสดิ์ โคตรพงษ์	ร.ร.ธรรมจารีนิवास
๑๑	นายสมชาย ผาเจริญ	ร.ร.บ้านธวัชบุรี
๑๒	ร.ต.ดำรงค์ อินอุ่นโชติ	ร.ร.บ้านหมู่น
๑๓	นายเกรียงศักดิ์ พรหมแพน	ร.ร.ลินฟ้าวิทยาคาร
๑๔	ว่าที่ ร.ต.จักรวัฒน์ พันสถาบขวา	ร.ร.บ้านเหล่าใหญ่ (สมานราษฎร์ศรัทธาลัย)
๑๕	นายปิลันธน์ สระแก้ว	ร.ร.บ้านป่าหนองอ้อ
๑๖	นายเจนวัตร สวัสดิ์พาณิชย์	ร.ร.บ้านหวายหล่ม
๑๗	นายวัชรพันธ์ ศิริพันธ์	สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๒
๑๘	นายธวัชชัย หลักคำ	สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๒
๑๙	นายราชัญ ฝุยปุโรย	สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๒
๒๐	นางกรรณทิพย์ เศรษฐ์โธ	สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๒
๒๑	นางสาวกาญจน์สุดา ศรีไชย	สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๒
๒๒	นายศิวะทัศน์ สุขสุวรรณ	ผอ.สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๓
๒๓	นายศศลักษณ์ หลงสอน	สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๓
๒๔	นายวชิรา ดาเชิงเขา	สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๓
๒๕	นายณัฐพล ไชยทอง	สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๓
๒๖	นางสาวมยุรี สาวสิทธิ์	สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๓
๒๗	นางจรัสศรี จิตชัย	สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๓
๒๘	นายอดุลย์ศักดิ์ บุญเอนก	ผอ.สพม.ร้อยเอ็ด
๒๙	นายธนา โต่งพิมาย	สพม.ร้อยเอ็ด
๓๐	นายจำนงค์ ร่มเย็น	สพม.ร้อยเอ็ด
๓๑	นางอุดมลักษณ์ ตีรักษา	สพม.ร้อยเอ็ด
๓๒	นายสุรชาติ ลาภอาษา	สพม.ร้อยเอ็ด
๓๓	นายชัชพงศ์ สร้อยแสง	สำนักงาน สกร.จังหวัดร้อยเอ็ด

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๓๔	นายอวยชัย สุขณะล้ำ	สำนักงาน สกร.จังหวัดร้อยเอ็ด
๓๕	นางปราริณา อาษาธง	สำนักงาน สกร.จังหวัดร้อยเอ็ด
๓๖	นางสาวปิตินันท์ สอนสนาม	สำนักงาน สกร.จังหวัดร้อยเอ็ด
๓๗	นายดาบชัย ลาภจิตร	สำนักงาน สกร.จังหวัดร้อยเอ็ด
๓๘	นายประสิทธิ์ พ้องเสียง	รองผอ.วิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด
๓๙	นายอำนาจ สังข์ทอง	ผอ.วิทยาลัยเทคนิคสุวรรณภูมิ
๔๐	ว่าที่ ร.ท.สันติสุข โมฬา	ผอ.วิทยาลัยการอาชีพโพหนอง
๔๑	นางศิริรัตน์ จันทัง	วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย
๔๒	นายสมจิตร ชัยบัง	รองผอ.วิทยาลัยการอาชีพร้อยเอ็ด
๔๓	นายบัญชา โคตรแก้ว	ผอ.วิทยาลัยการอาชีพพนมไพร
๔๔	นางสาวสุพรรณษา โมลาสิน	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีร้อยเอ็ด
๔๕	นายธรรมศักดิ์ ชิตทรงสวัสดิ์	สำนักงานเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด
๔๖	นายรามศวรรค์ ดิษฐเนตร	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม
๔๗	นายเกียรติ ชามะขมิมา	รอง ผอ. สพป.มหาสารคาม เขต ๑
๔๘	นางสาวสุกัญญา จำปาทอง	สพป.มหาสารคาม เขต ๑
๔๙	นายอภิชัย หล้าสุดตา	สพป.มหาสารคาม เขต ๓
๕๐	นายพิเชษฐ์ ชูคันทอม	สพป.มหาสารคาม เขต ๓
๕๑	นายวสิษฐ์ สมจิตศรีปัญญา	รองผอ.สพม.มหาสารคาม
๕๒	นายปาลีวัชรร์ คະສຸວຽນວງສີ	สพม.มหาสารคาม
๕๓	นายชัญญู ทะนวนรัมย์	รองผอ.สำนักงาน สกร.จ.มหาสารคาม
๕๔	นางสาวมุกดา สุวรรณทา	สำนักงาน สกร.จ.มหาสารคาม
๕๕	นางอริสรา สุรวงศ์ธนกุล	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์
๕๖	นางสาวศิริลักษณ์ ศรีบัว	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์
๕๗	นางมนพัทธ์ รุ่งเช้า	สพป.สุรินทร์ เขต ๑
๕๘	นางศุขมณีรินทร์ ธรรมภุชดา	ร.ร.วัดประสพ
๕๙	นางปฤษฎา อรรถเวทิน	สพม.สุรินทร์
๖๐	นายณัฐพงศ์ สุขุมลพิทักษ์	สพม.สุรินทร์
๖๑	นายปัญญา ศาสตรา	ผอ.สำนักงาน สกร.จ.สุรินทร์
๖๒	นายชัยยุทธ สีราช	สำนักงาน สกร.จ.สุรินทร์
๖๓	นางทิพนภา กัญยาน	อบจ.สุรินทร์
๖๔	นางสาวอมรัตน์ สัตย์ซื่อ	อบจ.สุรินทร์
๖๕	นายฐาปกรณ์ อาจเทียม	อบจ.สุรินทร์
๖๖	นางภัทรานี เกตุสังข์พันธ์	เทศบาลเมืองสุรินทร์
๖๗	นายวัชรพงษ์ วันดี	เทศบาลเมืองสุรินทร์
๖๘	นายชนะศักดิ์ ทันธิมา	ศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๖๙	นางสาวรุ่งนภา แท้สูงเนิน	สнг.ศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร
๗๐	นายจิรนิติ อินอุ่นโชติ	สพม.มุกดาหาร
๗๑	นายยศพัฒน์ ภูสมยา	สพม.มุกดาหาร
๗๒	นางสาวสุรัตวดี ไชยสิทธิ์	อบจ.มุกดาหาร
๗๓	นางภคพร กุลวงศ์	อบจ.มุกดาหาร
๗๔	นายเดชนิพัทธ์ ธนภฤชดา	ผอ.ร.ร.เทศบาล ๒ (วัดนิรมิต)
๗๕	นายวัชรพงษ์ ทรงสะอาด	ร.ร.เทศบาล ๒ (วัดนิรมิต)
๗๖	นางวิภาดา ศรีลาศักดิ์	ร.ร.ทีโอเอวิทยาฯ
๗๗	นางสาวพัชลี เขาว์พลกรัง	ศึกษาธิการจังหวัดยโสธร
๗๘	นายปัญญาพงษ์ สมสาร	สнг.ศึกษาธิการจังหวัดยโสธร
๗๙	นางทิพรัตน์ ปรีชา	สพป.ยโสธร เขต ๑
๘๐	นางปารีชาติ ศรีวิเศษ	สพป.ยโสธร เขต ๑
๘๑	นายปิยะรัฐ ศรีวะสุทธิ์	สพป.ยโสธร เขต ๒
๘๒	ว่าที่ ร.ต.เฉลิมพล ลุณาบุตร	ผอ.ร.ร.บ้านโนนประทาย
๘๓	นางปิยะมาภรณ์ ยโสธรา	สำนักงาน สกร.จ.ยโสธร
๘๔	นางปริยานุชย์ อุ่นใจ	สำนักงาน สกร.จ.ยโสธร
๘๕	นางสาวดลฤดี วินธิสา	อบจ.ยโสธร
๘๖	นางผกามาศ ชรกาหมุด	อบจ.ยโสธร
๘๗	นายพิษณุ บัวระบัติ	อบจ.ยโสธร
๘๘	นางเพ็ญศรี บุญเดช	สำนักงานเทศบาลเมืองยโสธร
๘๙	นางเบญญาภา สุวะศรี	สнг.ศึกษาธิการจังหวัดอำนาจเจริญ
๙๐	นางสาวอรนุช ฤทธิทิศ	สнг.ศึกษาธิการจังหวัดอำนาจเจริญ
๙๑	นายสมศักดิ์ พูลเชื้อ	รอง ผอ.สพป.อำนาจเจริญ
๙๒	นายพรชัย จันทศิลป์	ผอ.ร.ร.บ้านโนนทอง
๙๓	นายประพันธ์ ทองพราว	ผอ.สำนักงาน สกร.จ.อำนาจเจริญ
๙๔	นางศักดิ์สิทธิ์ มีทอง	สำนักงาน สกร.จ.อำนาจเจริญ
๙๕	นางสาวดาว ทองวงศ์	อบจ.อำนาจเจริญ
๙๖	นางสาวพัชรินทร์ กานูสนธิ์	อบจ.อำนาจเจริญ
๙๗	นายกษิต์เดช ชมบุตรศรี	สнг.ศึกษาธิการจังหวัดศรีสะเกษ
๙๘	นายภราดร แสงแก้ว	สнг.ศึกษาธิการจังหวัดศรีสะเกษ
๙๙	นายทวี สอนคำแสน	รอง ผอ.สพป.ศรีสะเกษ เขต ๓
๑๐๐	นายมานะ ไชยโชติ	สพป.ศรีสะเกษ เขต ๓
๑๐๑	นางรัตติกร ทองเนตร	ผอ.สพม.ศรีสะเกษ ยโสธร
๑๐๒	นางสาวศศิกานต์ ผันจะเป๊ะ	สพม.ศรีสะเกษ ยโสธร
๑๐๓	นางวิมลวรรณ เปี่ยมจาด	สพม.ศรีสะเกษ ยโสธร

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๑๐๔	นายชเนาภูมิ ทรงรัมย์	รักษาการ ผอ.สำนักงาน สกร.จ.ศรีสะเกษ
๑๐๕	นายวีระพันธ์ อินทรพันธุ์	สำนักงาน สกร.อ.กันทรารมย์
๑๐๖	นางอन्नัญธร เวชรักษา	สำนักงานเทศบาลเมืองศรีสะเกษ
๑๐๗	นางสาวพิมพ์พิชชา บุญสถิตย์	สำนักงานเทศบาลเมืองศรีสะเกษ
๑๐๘	นายสุรศักดิ์ชัย ชัยพัฒนนนท์	สพป.กาฬสินธุ์ เขต ๑
๑๐๙	นายอาวุธ แสงฤทธิ์	สพป.กาฬสินธุ์ เขต ๑
๑๑๐	นางอลิสสร่า ผุดผ่อง	ผอ.ร.ร.โพธิ์คำประชาสรรค์
๑๑๑	นายยุทธชัย สารพันธ์	ผอ.ร.ร.สมเด็จพระชนานุเคราะห์
๑๑๒	นางธัญญลักษณ์ เกียรติกุลไทย	ผอ.สพม.กาฬสินธุ์
๑๑๓	นายสถาพร ภูบาลเข้า	รองผอ.สพม.กาฬสินธุ์
๑๑๔	นางพรทิพย์พา คาวีวงศ์	ผอ.สำนักงาน สกร.จ.กาฬสินธุ์
๑๑๕	นางสาวนภาพร อุตริรินทร์	สำนักงาน สกร.จ.กาฬสินธุ์
๑๑๖	นางรัตนาพร สร้อยเสนา	อบจ.กาฬสินธุ์
๑๑๗	นายอภิสิทธิ์ พุดสีเสน	อบจ.กาฬสินธุ์
๑๑๘	นางสาวโชติกา ด่านนอก	ผอ.โรงเรียนหนองห้างพิทยา
๑๑๙	นายชัยวัฒน์ ภูครองตา	สำนักงานเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
๑๒๐	นายกมล สำราญเนตร	สำนักงานเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
๑๒๑	นายเสรี ตุ่มอ่อน	ศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี
๑๒๒	นายไพบูลย์ นาถมทอง	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี
๑๒๓	นางสาวตรงกมล บุตรโท	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี
๑๒๔	นายวรวิทย์ โสภากพันธ์	ผอ.สพป.อุบลราชธานี เขต ๑
๑๒๕	นายอภิรักษ์ทิพย์ แกระหัน	สพป.อุบลราชธานี เขต ๑
๑๒๖	จ.ส.ต.กระสุน วงศ์ผา	สพป.อุบลราชธานี เขต ๒
๑๒๗	นายวีระศักดิ์ คำล้าน	รองผอ.สพป.อุบลราชธานี เขต ๔
๑๒๘	นายศักดิ์สิทธิ์ สุภสร	สพป.อุบลราชธานี เขต ๔
๑๒๙	นายพรทเวา คุณทรัพย์	สพป.อุบลราชธานี เขต ๕
๑๓๐	นางพิชรัตน์ บุญสุข	สพป.อุบลราชธานี เขต ๕
๑๓๑	นางสาวนภัทร อุดมสันต์	สพม.อุบลราชธานี อำนาจเจริญ
๑๓๒	นางสาววาที อยู่สุข	สพม.อุบลราชธานี อำนาจเจริญ
๑๓๓	นายยุทธการ สืบแก้ว	สำนักงาน สกร.จ.อุบลราชธานี
๑๓๔	นายธฤชณู มะลาดวง	สำนักงาน สกร.อ.โขงเจียม
๑๓๕	นางณัฐสุดา จิงชัยวังกุล	สำนักงานเทศบาลนครอุบลราชธานี
๑๓๖	นายวงศกร ประกอบนันท์	รองผอ.สพม.ร้อยเอ็ด
๑๓๗	นางสาวเรวดี มรตรีพิลา	ผอ.โรงเรียนโคกกล่ามพิทยาคม
๑๓๘	นางอัญญรัตน์ แสนภูมิ	ผอ.โรงเรียนท่าม่วงวิทยาคม

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๑๓๙	นายวิรัชภพ สมนมรี	ผอ.โรงเรียนทุ่งหลวงพลับพลึงไชย
๑๔๐	นางมัลลิกา ศรีละมณตรี	วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด
๑๔๔	นายธนนท์ ดิษเจริญ	สำนักงานเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด
๑๔๕	นายราชันย์ เจริญแก่นทราย	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
๑๔๖	นายไทยศักดิ์ วงคำ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์
๑๔๗	นายเมธี คณิงเทียร	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์
๑๔๘	นายชัยยุทธ สีราช	สำนักงาน สกร.จังหวัดสุรินทร์
๑๔๙	นายมงคล รุ่งสว่าง	ผอ.สพป.มุกดาหาร
๑๕๐	นายอภิชาติ เสียงล้ำ	สพป.มุกดาหาร
๑๕๑	นายทัศนพล เรืองศิริ	สำนักงาน สกร.จ.อุบลราชธานี
๑๕๒	นางสาวศิริณา ดวงบุญมี	สำนักงาน สกร.อ.เมืองร้อยเอ็ด
๑๕๓	นายเดชา มาบุญธรรม	ผอ.โรงเรียนบ้านดงเครือวัลย์ สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๑

ภาคกลาง จังหวัดนครนายก

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๑	นางสาวจุฑารัตน์ ศรีนวลปาน	ศึกษาธิการจังหวัดนครนายก
๒	นายสุวัฒน์ แก้วประทุม	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดนครนายก
๓	นายธีระเชษฐ์ เกิดชุมทอง	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดนครนายก
๔	นางวิรุญา แก้วคำ	ผอ.ร.ร.โพธิ์วัฒนพิทยา
๕	นายบังเอิญ อิมจิตร	ผอ.ร.ร.อัจฉริยะสามภาษา
๖	นายสุคนธ์ คงประดิษฐ์	ผอ.ร.ร.เหลียนหัว
๗	นางสาวดวงธิดา พุตระกูล	ผอ.ร.ร.ถาวรนิมิต
๘	นางวาสนา ว่านเครือ	ผอ.ร.ร.อนุบาลคุณากร
๙	นายอนุรักษ์ ไวยศิลป์	ผอ.ร.ร.ผดุงอิสลาม
๑๐	นางสาวอรุวรรณ เขตพงษ์	ผอ.ร.ร.นายกวัฒนากร วัดอุดมธานี
๑๑	นายจิรพงษ์ เขตรำพรรณ	ร.ร.ชุมชนวัดป่าชะ
๑๒	นายวิลาศ เสมา	ร.ร.วัดกุฎีเตี้ย
๑๓	นายคมศักดิ์ หวานชม	ร.ร.วัดทองจรรยา
๑๔	นายกิติพงษ์ ศิลอาจ	ร.ร.วัดอารีราษฎร์
๑๕	นางสาวสุพรรณษา เกิดสูง	ร.ร.บ้านคลอง ๒๔
๑๖	นางอัญญารัตน์ สมรอบรู้	ร.ร.วัดราษฎร์ศรัทธาธรรม
๑๗	นายวรวิมล ถนอมทรัพย์	ร.ร.วัดเกาะกา
๑๘	นายสิทธิ์ประภาน ไทยเขียว	ร.ร.วัดพรหมเพชร
๑๙	นางสาวปริยาภัทร แสงอรุณรัตน์	ร.ร.วัดวังทิพย์พันธาราม
๒๐	นางสาวเบญจมาภรณ์ ศรีชานิล	ร.ร.วัดเอี่ยมประดิษฐ์
๒๑	นายไพรัตน์ บำรุงจิตต์	ผอ.ร.ร.ภัทรพิทยาจารย์
๒๒	นางกุลกาญจน์ มลิเกตุ	ผอ.ร.ร.วังตาลวิทยาคม
๒๓	นายสำราญ ชื่อดรง	ผอ.ร.ร.บ้านนา "นายกพิทยากร"
๒๔	นายอลงกรณ์ เขตสกุล	ผอ.ร.ร.ไทยรัฐวิทยา ๗
๒๕	นายภาณุพงศ์ สังขะวินิจ	ผอ.ร.ร.เมืองนครนายก
๒๖	นายอภิเชษฐ์ ชมภู	ผอ.ร.ร.ปราจีนราษฎร์บำรุง
๒๗	นางสาวสมพร อัครพัฒน์	ผอ.ร.ร.ปราจีนราษฎร์บำรุง ๒ "อดุศาสนกิจศึกษา"
๒๘	นางสาวรัชกร รุ่งตั้งธนาบุญ	ผอ.ร.ร.วังตะเคียนวิทยาคม
๒๙	นางมณีนุญา กองศักดิ์	สพม.ปราจีนบุรี นครนายก
๓๐	นางสาวศรุดา จันท์เอน	สพม.ปราจีนบุรี นครนายก
๓๑	นางสาวกนิษฐา ทองเลิศ	ผอ.สพม.อุบลราชธานี อำนวยการเจริญ ปฏิบัติราชการแทน ผอ.สพม.ปราจีนบุรี นครนายก
๓๒	นางสาวอาภากร บุญรัตน์ศิลป์	สพม.ปราจีนบุรี นครนายก

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๓๓	นางสาวรัชณี วิลัย	สพม.ปราจีนบุรี นครนายก
๓๔	นางสาวกาญจนา อุดมทรัพย์	สพม.ปราจีนบุรี นครนายก
๓๕	นางสาวพิจิตตรา ทองคำแสง	สพม.ปราจีนบุรี นครนายก
๓๖	นายชานันท์ ประภา	ผอ.ร.ร.นครนายกวิทยาคม
๓๗	นางณัฐพร แสงศศิธร	ร.ร.นครนายกวิทยาคม
๓๘	นางปานิสรา ประภา	ร.ร.นครนายกวิทยาคม
๓๙	นางสาวดวงจิต สนิทกลาง	สพม.ปราจีนบุรี นครนายก
๔๐	นางศรีบุญญา สุขปลั่ง	ผอ.วิทยาลัยการอาชีพนครนายก
๔๑	นางสาวปานรดา มุ่งยุทธกลาง	รองผอ.วิทยาลัยการอาชีพนครนายก
๔๒	นางพัทยา ตินานพ	ผอ.วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนวิชาการนครนายก
๔๓	นางสุพรรณิศา เนื่องจากหนู	ร.ร.อินเตอร์เนชั่นแนล เอ็ดดูเคชั่น แคนเรียร์
๔๔	นางอังศนา สุทธิฤทธิ์	ผอ.สำนักงาน สกร.จ.นครนายก
๔๕	นายยุทธนา มุกดา	รองผอ.สำนักงาน สกร.จ.นครนายก
๔๖	นายวิชัย สีชาติ	ผอ.สำนักงาน สกร.อ.องครักษ์
๔๗	นายธวัชชัย มณีมาตร	ผอ.สำนักงาน สกร.อ.เมืองนครนายก
๔๘	นางสาวทิศากร กลิ่นบุบผา	ผอ.สำนักงาน สกร.อ.บ้านนา
๔๙	นายอำนาจ นาคแก้ว	ร.ร.เทศบาล ๑ วัดศรีเมือง
๕๐	นายกฤษพิทักษ์ ประทุมทอง	ร.ร.เทศบาล ๓ บ้านตำบลบุญศิริ
๕๑	นางสาวทิพสุคนธ์ กัตตา	อบจ.นครนายก
๕๒	นางสาวนพวรรณ สิทธิประเสริฐ	อบจ.นครนายก
๕๓	นางสาวนันทวรรณ นิธิราณานันท์	อบจ.นครนายก
๕๔	นางสาวสุลัดดา ชัยทองดี	อบจ.นครนายก
๕๕	นายนवल ดำนุทธพลชัย	อบจ.นครนายก
๕๖	นายวัชร อ้นโยธา	ศึกษาธิการจังหวัดสระแก้ว
๕๗	นางสุดจิตต์ ขาวเรือง	สพป.สระแก้ว เขต ๒
๕๘	นางสาวสการรัตน์ ถาวรยิ่ง	สพป.สระแก้ว เขต ๒
๕๙	นายประยงค์ สารภูมิ	ผอ.สพม.สระแก้ว
๖๐	นางสาวรัตนา อุกำแพง	สพม.สระแก้ว
๖๑	นายสุบิน ผลอนุรักษ์วงศ์	ผอ.สำนักงาน สกร.จังหวัดสระแก้ว
๖๒	นายพฤทธิสิทธิ์ อุทุม	อบจ.สระแก้ว
๖๓	นายประกาย หลีกदान	อบจ.สระแก้ว
๖๔	นางสาวฤกษ์บุษยา บุญสาร	สำนักงานเทศบาลเมืองสระแก้ว
๖๕	นางสาวน้ำผึ้ง สุดสวาท	สำนักงานเทศบาลเมืองสระแก้ว
๖๗	นางมณีรัฐ เทียมครุ	รองศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี
๖๘	นางสาววรรณวิมล แต่งัก	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๖๙	นางสุนิษา เวียงคำ	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี
๗๐	นายไพฑูล อยู่เกตุ	รองผอ.สพป.ปราจีนบุรี เขต ๑
๗๑	นายประเสริฐ ฝึกสอาด	ผอ.ร.ร.อนุบาลวัดบ้านสร้าง
๗๒	นายไกล่รุ่ง แยมโอบุช	ผอ.ร.ร.หัวขัววิทยา
๗๓	นายจินดา วงศ์อำมาตย์	รองผอ.สพป.ปราจีนบุรี เขต ๒
๗๔	นายเฉลิมเกียรติ สุระเสน	สพป.ปราจีนบุรี เขต ๒
๗๕	นายพีระพงษ์ รุ่งเรืองศิลป์	ผอ.สำนักงาน สกร.จังหวัดปราจีนบุรี
๗๖	นางชนิษฐา ป้องชาติ	ผอ.สำนักงาน สกร.อำเภอทับปดบุรี
๗๗	นายวิวรรธน์ โพธินา	ผอ.ร.ร.ประชารัฐพัฒนา อบจ.ปราจีนบุรี
๗๘	นายสุวัช ศรีอินทร์	รองผอ.ร.ร.ทุ่งใหญ่วิทยาการ
๗๙	นางดารณี กิรติปรกรณ์	รองผอ.สพป.ชลบุรี เขต ๑
๘๐	นางสาวไปรมา เทียงทางธรรม	ผอ.ร.ร.บ้านแหลมแท่น
๘๑	นายธราธิป วงษ์แก้ว	รอง ผอ.สพป.ชลบุรี เขต ๒
๘๒	นายประยุทธ ศรีบุญเรือง	สพป.ชลบุรี เขต ๒
๘๓	นางพีรญา ภาณุมาส	สพป.ชลบุรี เขต ๓
๘๔	นายณัฐกฤษ ภาณุมาส	สพป.ชลบุรี เขต ๓
๘๕	นางสาวบัณฑิตา วงษ์วุฒิภัทร	รองผอ.สำนักงาน สกร.จังหวัดชลบุรี
๘๖	นางพิศมัย หลงเจริญ	ผอ.ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ อ.บางละมุง
๘๗	นางสาวพุ่มพวง อินทร์ตา	อบจ.ชลบุรี
๘๘	นางสาวรัตนธิชา ฤชอนันต์วิทวัส	อบจ.ชลบุรี
๘๙	นายชัยวัฒน์ คลังทรัพย์	ศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๙๐	นางปัทมา ดวงแก้ว	รองศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๙๑	นางสาวณัฐสุดา พลชา	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๙๒	นางสาวสิริธร อัจหาญ	สพป.พระนครศรีอยุธยา เขต ๑
๙๓	นายกันตวีร์ พรหมทองรักษ์	สพป.พระนครศรีอยุธยา เขต ๒
๙๔	นายนิรุช เล็กโสภี	ผอ.ร.ร.ไทยรัฐวิทยา ๒
๙๕	นายธนัญชัย คงมี	สพม.พระนครศรีอยุธยา
๙๖	ว่าที่ ร.ต.หญิงอัจฉรา แสนปรางค์	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ อ.บางปะอิน
๙๗	นางสาวนุจรี หัสแห้ว	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ อ.มหาราช
๙๘	นายรุ่ง กับโต	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดอ่างทอง
๙๙	นายชัยเดช หริกประโคน	รองผอ.สพป.อ่างทอง
๑๐๐	นางสอาด บุญเอิบ	รองผอ.สพป.อ่างทอง
๑๐๑	นายอำไพ ขำขันมะลี	รองผอ.สำนักงาน สกร.จ.อ่างทอง
๑๐๒	นายวิษณุ แก้วทับทิม	สำนักงาน สกร.จ.อ่างทอง
๑๐๓	นางอรัญญา อินอ่อน	ศึกษาธิการจังหวัดสระบุรี

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๑๐๔	นายธณกร เนติวิบุรกวาณิช	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดสระบุรี
๑๐๕	นางวัชรี ศรแก้ว	สพป.สระบุรี เขต ๑
๑๐๖	นายพนนต์ เหนือโท	ผอ.ร.ร.วัดเขาจำปา (เทียนราษฎร์อุทิศ)
๑๐๗	นายพงศ์พัฒน์ ภัทรสมพงษ์	ผอ.ร.ร.ชุมชนวัดหนองโนใต้
๑๐๘	นายสุตสาคร เรืองวิเศษ	ผอ.สพป.สระบุรี เขต ๒
๑๐๙	นายพิทักษ์สัน บัวภา	ผอ.ร.ร.ชุมชนวัดคลองไทร
๑๑๐	นางสาวมะลิวัน มาเหง่า	ผอ.สพม.สระบุรี
๑๑๑	นายคงชนะ ปะมาคะเต	รองผอ.สพม.สระบุรี
๑๑๒	นายเจตพงศ์ กิตติพร	รองผอ.สพม.สระบุรี
๑๑๓	นายชัยวัฒน์ กิระนันท์	ผอ.สำนักงาน สกร.จังหวัดสระบุรี
๑๑๔	จ.ส.ต.พรณรงค์ สีทธิขวา	ผอ.สำนักงาน สกร.อ.หนองแขง
๑๑๕	นายวรสิทธิ์ ศรีสุวรรณ	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดสิงห์บุรี
๑๑๖	นายโกสินทร์ รัตนสาม	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดสิงห์บุรี
๑๑๗	นายนพรัตน์ เพิ่มพล	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดสิงห์บุรี
๑๑๘	นายนพพล คงทายาท	ผอ.ร.ร.วัดตุ้มหู
๑๑๙	นายพิสิฐชัย น้อยศรี	ผอ.ร.ร.วัดกลางธนรินทร์
๑๒๐	นางไพรผดา โปติบุตร	ผอ.สพม.สิงห์บุรี อ่างทอง
๑๒๑	นายมงคล บกสกุล	ผอ.ร.ร.สตรีอ่างทอง
๑๒๒	นางพรรณทิพา ตรีธนะ ศรีหานาม	สพม.สิงห์บุรี อ่างทอง
๑๒๓	นางจตุพร ยาคำ บรรจงแก้ว	สพม.สิงห์บุรี อ่างทอง
๑๒๔	นางจันทร์ทิพย์ ไชยศรี	ผอ.สำนักงาน สกร.จังหวัดสิงห์บุรี
๑๒๕	นางสาวพิชญ์ญาภัค เต่งภาวดี	สำนักงาน สกร.จังหวัดสิงห์บุรี
๑๒๖	นายณนพงษ์ วราหะ	เทศบาลเมืองสิงห์บุรี
๑๒๗	นายปิยะวัฒน์ ชัยชิต	เทศบาลเมืองสิงห์บุรี
๑๒๘	นายภาคภูมิ เหลืองอ่อน	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดฉะเชิงเทรา
๑๒๙	นางสาววรินทรา พูลเกษม	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดฉะเชิงเทรา
๑๓๐	นายสมเจตต์ เลิศวิสัย	สพป.ฉะเชิงเทรา เขต ๑
๑๓๑	นายสมบัติ บุญเกิด	ผอ.ร.ร.ตลาดคลอง ๑๖
๑๓๒	ว่าที่ร.ท.ศุภวัชร ชำนาญนาค	รองผอ.สพป.ฉะเชิงเทรา เขต ๒
๑๓๓	นางสาวกนกกานต์ สิริกนก	สพป.ฉะเชิงเทรา เขต ๒
๑๓๔	นายวิศิษฐ์ มุ่งนากลาง	ผอ.สพม.ฉะเชิงเทรา
๑๓๕	นายกัญจน์โชติ สหพัฒน์สมบัติ	ผอ.สำนักงาน สกร.จ.ฉะเชิงเทรา
๑๓๖	นายยุทธเดช เนาวรัตน์	สำนักงาน สกร.จ.ฉะเชิงเทรา
๑๓๗	นางสุรณี กลิ่นขจร	อบจ.ฉะเชิงเทรา
๑๓๘	นายวันชัย กลิ่นขจร	อบจ.ฉะเชิงเทรา

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๑๓๙	นายดุสิตี คงคาหลวง	ศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี
๑๔๐	สิบเอกกฤษฎากร โพธิ์ย่อย	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี
๑๔๑	นางสาวประชุมพร ปานเพชร	สพป.ลพบุรี เขต ๑
๑๔๒	นางสาวจุฑารัตน์ มังคละกนก	สพป.ลพบุรี เขต ๑
๑๔๓	พ.จ.อ.ณัฐกรณ์ ทองคง	ผอ.ร.ร.พรหมรังษี
๑๔๔	นายชัชวาลย์ ไทยเที่ยง	ผอ.ร.ร.บ้านเกาะรัง
๑๔๕	ว่าที่ร.ต.เมธิน ลิ่มเจริญ	รองผอ.สพม.ลพบุรี
๑๔๖	นางสาววิมล เล็กสูงเนิน	รองผอ.สำนักงาน สกร.จ.ลพบุรี
๑๔๗	นางสาวพรธิภา หอมขจร	สำนักงาน สกร.จ.ลพบุรี
๑๔๘	นางสาวพรพัชร ปิ่นทอง	รักษาการ ผอ.สกร.อ.ปากพลี
๑๔๙	นางอารีย์ ลิ่มวัฒนกิตติ	สำนักงาน สกร.อ.วังน้ำเย็น
๑๕๐	นางสาวจินดาภา จันทร์เลื่อน	สำนักงาน สกร.อ.เมืองปราจีนบุรี
๑๕๑	นายไพศาล ที่รัก	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี
๑๕๒	นายคมสันต์ พลแก้ง	เทศบาลเมืองปราจีนบุรี
๑๕๓	นางสาวสสิริรักษ์ นักดนตรี	โรงเรียนโยธินบูรณะอ่างทอง
๑๕๔	นางอุไรวรรณ อินทะสะ	สพม.ฉะเชิงเทรา

ภาคใต้ จังหวัดสงขลา

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๑	นางสาวชนภรณ์ อีอตระกูล	ศึกษาธิการจังหวัดสงขลา
๒	นางสาวดวงใจ ชุมประยูร	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดสงขลา
๓	นายสัญญา ตั้งชู	สพป.สงขลา เขต ๑
๔	นายเกษม บุหส์	ผอ.ร.ร.อนุบาลสงขลา
๕	นางสุปรีมา สังขวรรณ	ผอ.ร.ร.วัดผาสูกาวาส (พิศิษฐ์พิทยา)
๖	นางสาววีชรภรณ์ นิยม	ผอ.ร.ร.วัดดีหลวงนอก
๗	นางสาวชนินนาถ แก้วดีเลิศ	ผอ.ร.ร.วัดบ่อทรัพย์
๘	นางสาวโคกิชฐ์ โรจนรักษ์	ผอ.ร.ร.วัดบ้านพร้าว
๙	ว่าที่ร้อยเอกวีรฉัตร โสเจยยะ	ผอ.ร.ร.บ้านม่วงงาม (สังฆสันติคุรุราษฎร์)
๑๐	นายพิศณุ โกมล	ผอ.ร.ร.วัดเปรมศรัทธา
๑๑	นายโอฬาร มาแดง	ร.ร.วัดเถรแก้ว
๑๒	นางสมเพียร สุวรรณหงษ์	ผอ.ร.ร.วัดบ่อทรายเจริญธรรม
๑๓	นายพิพัฒน์พงศ์ คงเรือง	สพป.สงขลา เขต ๑
๑๔	นางสาวกมลวรรณ ศรีสุวรรณ	ผอ.ร.ร.วัดสนามไชย
๑๕	นางสาวชฎาพร เสนเผือก	รองผอ.สพป.สงขลา เขต ๒
๑๖	นายสุทธิรักษ์ โรจนหัสติน	รองผอ.สพป.สงขลา เขต ๒
๑๗	นายปราโมทย์ พรหมสุทธิ	สพป.สงขลา เขต ๒
๑๘	ว่าที่ ร.ต.อนุชาติ จูวัตร์	สพป.สงขลา เขต ๒
๑๙	นางสุวรรณี ก้องสุวรรณศิริ	สพป.สงขลา เขต ๒
๒๐	นายเอกศักดิ์ ดวงภักดี	ผอ.ร.ร.วัดควนเนียง
๒๑	นางวิไลวรรณ มณีรักษ์	ผอ.ร.ร.บ้านเนินนิมิต
๒๒	นางสาวอรณิษา ไชยพูล	ผอ.ร.ร.บ้านควนเนียง
๒๓	นายทงศักดิ์ พอดี	ผอ.ร.ร.วัดนารังนก
๒๔	นางสาวปุนรดา แก้วประดับ	รองผอ.ร.ร.บ้านหน้าวัดโพธิ์
๒๕	นายคังกร รักชูชื่น	ผอ.สพป.สงขลา เขต ๓
๒๖	นายวันชัย หวังสวาสดี	รองผอ.สพป.สงขลา เขต ๓
๒๗	นายไพชอน หนีเร่	ผอ.โรงเรียนบ้านคูนายสังข์
๒๘	นายอิสมาอีล ชำนาญเพาะ	ผอ.โรงเรียนบ้านควนหัวช้าง
๒๙	นายอายุ หีมงอย	ผอ.โรงเรียนนิคมสร้างตนเองเทพา ๓
๓๐	นายประสิทธิ์ หนูกึ่ง	ผอ.สพม.สงขลา สตูล
๓๑	นางนฤนันท์ เพชรสุวรรณ	รองผอ.สพม.สงขลา สตูล
๓๓	นายการุณ ชูช่วย	รองผอ.สพม.สงขลา สตูล
๓๔	นางสาวเนตรทราย คงอนุวัฒน์	รองผอ.สพม.สงขลา สตูล

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๓๕	นายพิษณุ อุ่นอก	สพม.สงขลา สตูล
๓๖	นางสาวพินันทา วิสุวรรณ	สพม.สงขลา สตูล
๓๗	นายวัฒนา ถนอมศักดิ์	ผอ.โรงเรียนมหาวชิราวุธ จ.สงขลา
๓๘	นายเสรี อินทร์คง	ผอ.โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา
๓๙	นายเสนอ ไหมจ้อย	ผอ.โรงเรียนจะนะชนูปถัมภ์
๔๐	นายสิริวุฒิ ยูน้อย	ผอ.โรงเรียนพิมานพิทยาสรรค์
๔๑	นางสุนิทย ไชยถาวร	สำนักงาน สกร.อำเภอนาหม่อม
๔๒	นางสาวกมณ ธนพันชาติ	สำนักงาน สกร.อำเภอเมืองสงขลา
๔๓	นางสาวณัฐกฤตา จอมศรี	สำนักงาน สกร.อำเภอคลองหอยโข่ง
๔๔	นางสิริมา คล่องแคล่ว	สำนักงาน สกร.อำเภอกระแสดินธุ์
๔๕	นางสาวหทัยชนก สิริสกุลรุ่งเรือง	สำนักงาน สกร.อำเภอเทพา
๔๖	นางลออศรี ไชยพงษ์	วิทยาลัยเทคนิคสงขลา
๔๗	น.สพ.สุทธศักดิ์ เวชสาร	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสงขลา
๔๘	นายบรรลือศักดิ์ นันทะพักษ์	วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่
๔๙	นายภาณุวัฒน์ บุญยะรัตน์	วิทยาลัยเทคนิคจะนะ
๕๐	นางกัลยา ราชเล็ก	วิทยาลัยการอาชีพสิงหนคร (รัตน ประธานราษฎร์นิก)
๕๑	นางเยาวดี รุ่งเรือง	วิทยาลัยประมงติณสูลานนท์
๕๒	นางสาวพิริยา บุญเย็น	วิทยาลัยการอาชีพสมเด็จพระเจ้าพะโคะ
๕๓	นางอมรรัตน์ จันวัฒนะ	วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา
๕๔	นายเจษฎา อนันทวรรณ	วิทยาลัยการอาชีพหลวงประธานราษฎร์นิก
๕๕	นางปิยนันท์ สิงห์ทอง	รองปลัด อบจ.สงขลา
๕๖	นางมยุรี พานชัย	อบจ.สงขลา
๕๗	นายยุทธศิลป์ พิตรพิบูลพันธ์	สำนักงานเทศบาลนครหาดใหญ่
๕๘	นางสาวสถิตาพร ปางนิติกรณ์	สำนักงานเทศบาลนครหาดใหญ่
๕๙	นายดนุพล สุนทรรัตน์	รองนายกเทศมนตรีนครสงขลา
๖๐	นางพรเพ็ญ พิตรพิบูลพันธ์	สำนักงานเทศบาลนครสงขลา
๖๑	นางณัฐพัชร เพ็ชรประสิทธิ์	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕
๖๒	นางสุจิตรา วิเชียรสว่าง	โรงเรียนวัดนาวง
๖๓	นางเยาวมาลย์ มะเดโช	ผอ.โรงเรียนวัดกาโห้ใต้
๖๔	นางอาภรณ์ อ่อนคง	ผอ.โรงเรียนวัดสุวรรณโฆสิต
๖๕	นายเริงศักดิ์ หาญมานพ	รองผอ.สพป.นครศรีธรรมราช เขต ๔
๖๖	นางกัลยา จันทรพัล	สพป.นครศรีธรรมราช เขต ๔
๖๗	นายนพดล ฤทธิมนตรี	สพป.นครศรีธรรมราช เขต ๔
๖๘	นางวิมลวิภา รักสม	รองผอ.สพม.นครศรีธรรมราช
๖๙	นายพงศ์วัฒน์ รัตนมณี	สพม.นครศรีธรรมราช

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๗๐	นางฉัตรภรณ์ เอ่งฉ้วน	รองผอ.สำนักงาน สกร.จ.นครศรีธรรมราช
๗๑	นางดาวน้อย ญาณสูตร	สำนักงาน สกร.จ.นครศรีธรรมราช
๗๒	นายอดิศร แก้วเซ่ง	รองศึกษาธิการจังหวัดตรัง
๗๓	นายสมหมาย ชายเกตุ	สพป.ตรัง เขต ๑
๗๔	นายธีรศักดิ์ สงนุ้ย	สพป.ตรัง เขต ๑
๗๕	นางพัทธนันท์ นิลพัฒน์	ผอ.สพป.ตรัง เขต ๒
๗๖	นายภูเบศ คงจันทร์	สพป.ตรัง เขต ๒
๗๗	นายวิชัย จำปา	สพป.ตรัง เขต ๒
๗๘	นายณัฐกร ปฎิญาณุสรณ์	สพม.ตรัง กระบี่
๗๙	นายดำรงค์ วรรณแรก	ผอ.โรงเรียนบางตีวิทยาคม
๘๐	นางปานิสรา อภิชัยสรพันธุ์	ผอ.สำนักงาน สกร.อ.เมืองตรัง
๘๑	นางสาวเรืองวิไล เรืองศรี	ผอ.สำนักงาน สกร.อ.ปะเหลียน
๘๒	นางกาญจนา หนูอุไร	สำนักงานเทศบาลนครตรัง
๘๓	นางสิรินภัทร ประดับวงศ์	สำนักงานเทศบาลนครตรัง
๘๔	นายมุฮัมมัด ตือราแม	รองศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง
๘๕	นางสาวลิลฉัตร เลี่ยมชาติ	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง
๘๖	นายศิริศักดิ์ วัฒนศิริ	สพป.พัทลุง เขต ๑
๘๗	นางสาวชญัญญาช บัญญวิสูตร	สพป.พัทลุง เขต ๑
๘๘	นางอุไร พรหมปาน	รองผอ.สพม.พัทลุง
๘๙	นางสาวอาภาภรณ์ พรหมดำ	สพม.พัทลุง
๙๐	นายยะผาด สันหมาน	ผอ.สกร.อำเภอปากพะยูน
๙๑	นางสาวทัศนากำปัดตา	ผอ.สกร.อำเภอป่าบอน
๙๒	นางสาวภริญญา อินกิติ	ผอ.ร.ร.อุบลรัตน์ราชภัฏวาริชวิทยาลัย พัทลุง
๙๓	นายชัยเฉลิม วัฒนอัมพร	ร.ร.อุบลรัตน์ราชภัฏวาริชวิทยาลัย พัทลุง
๙๔	นางสาวภัสสรุทธิ์ สุขแก้ว	สำนักงานเทศบาลเมืองพัทลุง
๙๕	นางสาวนราภรณ์ คงเหมือน	ผอ.ร.ร.เทศบาลวัดภูผาภิมุข
๙๖	นางกัลยา อุทัยรังษี	ผอ.ร.ร.เทศบาลวัดนิโครธาราม
๙๗	นางพิชญ์มาศ ปะลุ	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดสตูล
๙๘	นายภิรมย์ จินธาดา	ผอ.สพป.สตูล
๙๙	นายฐกฤต อัจฉนาพิพัฒ	รองผอ.สพป.สตูล
๑๐๐	นายมรกต กันหนองผือ	ผอ.สกร.อำเภอละงู
๑๐๑	นายภัทรพล ทองหล่อ	ผอ.สกร.อำเภอท่าแพ
๑๐๒	นายพรชัย กู้สกุล	รองนายกเทศมนตรีเมืองสตูล
๑๐๓	นายธีระพงศ์ ทองขวัญ	สำนักงานเทศบาลเมืองสตูล
๑๐๔	นายปรีวัติ จันทร์โร	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๑๐๕	นายฉันทพัฒน์ จิตรเสนา	สท.ศึกษานิเทศก์จังหวัดปัตตานี
๑๐๖	นางสาวกุหลาบ เกตุขุม	ผอ.สพป.ปัตตานี เขต ๒
๑๐๗	นางสาวอรพรรณ พรหมชัย	สพป.ปัตตานี เขต ๒
๑๐๘	นายสุวิทย์ เจาะไช	ผอ.สพป.ปัตตานี เขต ๓
๑๐๙	นางสาวกวรรณโชติเพ็ญ ลอ	ผอ.ร.ร.บ้านปืดัง
๑๑๐	นางสาวพุทธรักษ์ จุลราช	สพม.ปัตตานี
๑๑๑	นายคามินทร์ สะอาดบุรินทร์	สพม.ปัตตานี
๑๑๒	นายวิชาศิลป์ สะอา	ผอ.สช.จังหวัดปัตตานี
๑๑๓	นายมนตรี มานอุมานุกุล	สช.จังหวัดปัตตานี
๑๑๔	นายนิรันดร์ นิเงาะ	สำนักงาน สกร.จ.ปัตตานี
๑๑๕	นางสาวสมหมาย โนนสิทธิ์	ศูนย์การเรียนรู้ อ.ยะหริ่ง
๑๑๖	นายแหวัดวัน เจ๊ะอุบง	อบจ.ปัตตานี
๑๑๗	นายรวีวัฒน์ มะดีเยาะ	อบจ.ปัตตานี
๑๑๘	นางอังศุมาลิน เกษรา	สท.ศึกษานิเทศก์จังหวัดยะลา
๑๑๙	นางสาวนงนาถ ธรฤทธิ์ศรี	สพป.ยะลา เขต ๑
๑๒๐	นางเพ็ญศรี ว่องภาณุสกุล	ผอ.โรงเรียนบ้านสะเอะ
๑๒๑	นายวรวิทย์ มัจฉา	สพป.ยะลา เขต ๒
๑๒๒	นางสาวนุรุทธุดา มามู	สพป.ยะลา เขต ๒
๑๒๓	นางปิฎกิกายจันท์ แก้วประเสริฐ	รองผอ.สพป.ยะลา เขต ๓
๑๒๔	นายวสันต์ ศรีใหม่	สพป.ยะลา เขต ๓
๑๒๕	นางกฤตตรา ศศิณาดุล	ผอ.สพม.ยะลา
๑๒๖	นางกัญต์กนิษฐ์ ณ นคร	สพม.ยะลา
๑๒๗	นายมานูร์ น้อยทับทิม	สช.จังหวัดยะลา
๑๒๘	นายบุญกวี กาเซ็ง	สช.จังหวัดยะลา
๑๒๙	นายภูตินันท์ แก้วงาม	ร.ร.ลำพะยาประชาชนุเคราะห์
๑๓๐	นายศุภวิชญ์ สุวรรณมณี	สำนักงานเทศบาลนครยะลา
๑๓๑	นายปัญจะ ไชยศรี	ผอ.ร.ร.บ้านท่าเนียบ
๑๓๒	นายสืบพงษ์ คงสวัสดิ์	ผอ.ร.ร.บ้านนาโอน
๑๓๓	นางสาวสุธิภรณ์ ขนอม	ผอ.สพป.นราธิวาส เขต ๒
๑๓๔	นางเสาวภา แก้วมณีศรี	สพป.นราธิวาส เขต ๒
๑๓๕	นางสาวแสงรวี พุดซ้อน	สพป.นราธิวาส เขต ๓
๑๓๖	นายชุลกีพลีย์ กะนา	ผอ.โรงเรียนอนุบาลระแงะ
๑๓๗	นายสุพจน์ มณีรัตนโชติ	ผอ.สพม.นราธิวาส
๑๓๘	นายนิติธร ชาวสุนย์	รองผอ.สพม.นราธิวาส
๑๓๙	นางนฤมล ดำน้อย	สำนักงาน สกร.จ.นราธิวาส

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๑๔๐	นายสันติพงศ์ บัวทองเรือง	สำนักงาน สกร.จ.นราธิวาส
๑๔๑	นางดวงพร คงใหม่	สำนักงานเทศบาลเมืองนราธิวาส
๑๔๒	นางก้องนภา คงศรี	สำนักงานเทศบาลเมืองนราธิวาส
๑๔๓	นางเกื้อกุล พิธีรัตนานนท์	อบจ.ปัตตานี
๑๔๔	นายรวีวัฒน์ มะดีเยาะ	อบจ.ปัตตานี
๑๔๕	นางสาวปัญญาลักษณ์ แก้วแฝก	ร.ร.เทศบาลวัดนางลาด
๑๔๖	นางพเยาว์ อ่อนทอง	ร.ร.เทศบาลวัดนางลาด
๑๔๗	นายจิรพงษ์ แข็งแรง	รองผอ.สพป.ปัตตานี เขต ๓
๑๔๘	นายไกรนรา กล่อมสุข	ผอ.โรงเรียนระโนดวิทยา

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษาโครงการ

นายอรรถพล สังขวาสี	เลขาธิการสภาการศึกษา
นายธฤติ ประสานสอน	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
นายเนติ รัตนากกร	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา

บริหารโครงการ

นายชัชวาล อัจฉมากุล	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและประเมิน การบังคับใช้กฎหมายการศึกษา
---------------------	--

บรรณาธิการ และพิสูจน์อักษร

นายชัชวาล อัจฉมากุล	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและประเมิน การบังคับใช้กฎหมายการศึกษา
นายเฉลิมพล เอียดพูล	นิติกรชำนาญการ
นางสาวสุรียรัตน์ ขจรศักดิ์	ผู้ช่วยนักวิชาการ

คณะทำงานผู้รับผิดชอบโครงการ

นายเนติ รัตนากกร	นางสาวณัฐิกา นิตยาพร
นายชัชวาล อัจฉมากุล	นายชาญชัย มาณจักร์
นายเฉลิมพล เอียดพูล	นางสาวทศยา รัชตธาวิวัฒน์
นายวรพจน์ หาญใจ	นายมานพ ปลื้มวงษ์
นางสาวชญาภรณ์ ปินตาเขียว	นางศิริพร กุลวงศ์
นายสรารัฐ ส่งศรี	นางสาวสุรียรัตน์ ขจรศักดิ์
นายดุขมิ ศิริราช	

**สำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ**

